Eszterházy Károly Főiskola
Tanárképzési és Tudástechnológiai Kar

Portfólió

Készítette:
Lipusz Péter - HBGMNC
Közoktatási vezető pedagógus szakvizsga

Eger, 2014

Tartalomjegyzék

Nyilatkozat 3
Bevezetés 4
Eddigi szakmai tevékenység bemutatása 4
Jelenlegi intézményem bemutatása 5
Intézmény szervezeti- és működési szabályzat bemutatása, elemzése 8
Elemzés jogszabályi hivatkozásokkal 9
A közoktatási (köznevelési) törvény 2011. évi változásainak összegyűjtése, várható hatásuk elemzése 13
Tanulókat érintő változások a köznevelési törvényben 14
Tankötelezettséggel összefüggő törvényi változások 16
Pedagógusokat dolgozókat érintő változások a köznevelési törvényben 17
Adminisztráció, minőségirányítás, SZMSZ vonatkozó változásai 21
Az SZMSZ átdolgozása és elfogadása az új törvénykezés alapján 21
A minőségirányítás megváltozása 22
Adminisztrációs változások 22
Digitális kommunikáció az intézményekben 23
Szerver infrastruktúra 24
Megosztott állományok 25
Email lehetőségek 25
Belső üzenetek 27
Felhő alapú tárolás – csoportmunka 27
Digitális napló 28
Távoktatási lehetőségek 29
Kiegészítő szolgáltatások 30
IP kamerarendszer 30
Digitális beléptető és nyilvántartó rendszer 30
Saját intézmény minőségirányítási tevékenységének bemutatása 31
Történeti áttekintés 32
Rövid, közép és hosszú távú célok 35
Az intézmény külső / belső kapcsolatrendszere 43
Az iskola tartalmi munkáját és működését meghatározó helyi szabályok: 44
Belső kapcsolati rendszer 45
Külső kapcsolati rendszer 47
Integráció és szegregáció saját intézményi gyakorlat bemutatása 50
Feladatok, beilleszkedési nehézségek 51
Integráció és szegregáció kezelése, beépítése a munkafolyamatokba 53
Iskolánk tanulói – az intézményi gyakorlat 54
Saját tantárgy mindkét oldalról történő megvilágítása 57
Célkitűzések: 57
Módszerek és feltételek: 58
Eredményességhez szükséges egyéb feltételek: 58
Önreflexió 59
Tantárgyak, tanévek, tapasztalatok 60
Hasznosság, hasznosíthatóság 61
Irodalomjegyzék 62
Melléklet 63
Melléklet a minőségirányítási program fejezethez: 63
Melléklet – a 2011 évi CXC törvény vonatkozó paragrafusai 68

Nyilatkozat

Alulírott **Lipusz Péter** (Neptun kód: **HBGMNC**) jelen nyilatkozat aláírásával kijelentem, hogy a „Portfólió” című önálló munkám során betartottam a szerzői jogokról szóló 1999. évi LXXVI. törvény szabályait, valamint a Főiskola által előírt, a portfólió készítésére vonatkozó szabályokat. Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a portfólió teljes egészében a saját szellemi alkotásom, és készítése során betartottam a szerzői-és adatvédelmi jogokat.

……

Lipusz Péter
hallgató

Andornaktálya, 2014. március 31.

Bevezetés

Eddigi szakmai tevékenység bemutatása

Portfólióm bevezetőjében tapasztalati elemeket szeretnék felhasználni, hogy körülöttem, pedagógus pályafutásom során milyen befolyásoló tényezők hatottak. Nagyon röviden, előszóként a kezdetek kezdetéről: nem pedagógusnak készültem. Az általános iskola után programozó-könyvelő szakra, a sátoraljaújhelyi szakközépiskolába jártam. Tanáraim, osztályfőnököm nagyon jó pedagógusok voltak, természetesen ezt csak akkor mondhattam már el, amikor volt visszatekintő rálátásom – sőt, azokat a pedagógusokat tartom ma, visszaemlékezve a legjobbnak, akiket akkor a legkevésbé kedveltem. A középiskola után Egerbe kerültem, a Neumann János Szakközépiskolában tanulhattam szakmai felsőfokon. Az informatika mindig tetszett, így megpróbáltam az egri számítástechnika szakot. Felvételiztem, és fel is vettek. Furcsa világ tárult elém, mely alapjaiban változtatta meg életem. Bodosi Tanár Úr neveléstörténet TDK dolgozati ajánlásával beleástam magam a könyvtárazásba és elkészítettem a dolgozatot, mellyel – bejutottam a békéscsabai OTDK-ra. Ezzel párhuzamosan programozói végzettségem nagyon jó gondolatindító volt, hogy a számítástechnika szak neves pedagógusai rövid idő alatt extra feladatokkal lássanak el, majd a helyi programozói versenyeken túljutva, többször is képviselhessem a Főiskolát országos versenyeken.

Negyedéves, végzős diákként a hónapos tanítási gyakorlat előtt feltették a kérdést, hogy ki szeretne főállásban tanítani? – megkaptam a lehetőséget, és az Eger 2001 Szakközépiskola tanára lettem. Mire végeztem, már praktizáló tanár voltam.

A tanítást egyre jobban, tapasztaltabban végeztem. Nagy ügybuzgalommal elvállaltam, hogy a Talentum oktatási stúdiónak is leszek óraadó, és az Andrássy Közgazdaságinak is besegítek óraadással. Két év telt el így a három intézmény közt, majd főállásom fenntartója bezárta az iskolát. Egyéb gazdasági együtthatók miatt és az azonnali határozatlan idejű közalkalmazotti kinevezés alapján Tiszafüredre esett választásom. A szakközépiskolában Igazgató Úr az informatikát erősítette, így évről évre jobb és jobb eredményeket értem el a tanulókkal, felsőfokú szakképzéseket vezényelve pedig a térségben hírnevet is sikerült szerezni az intézménynek. Megállapodtam Tiszafüreden, de a vállalkozást nem adtam fel, az egri Gárdonyiban hasonló informatikai képzéseket vezettem, addig, amíg az intézménytől el nem vonták a szakképzési hozzájárulást.

A tiszafüredi főállás mellett Veszprémben elvégeztem az egyetemet. Úgy éreztem, hogy nagy elismerés ez magamnak, és környezetemnek. Azok a kollégák, akik szintén egyetemi végzettséggel voltak, még egy másik rendszerben kaptak diplomát – javarészt mérnöki szakterületen, hiszen az informatika és a számítástechnika egy nagyon friss tudomány.

Befolyásolta a tanári egyetemi végzettség a pedagógiai munkásságom? – mindenképp! Tapasztaltabb, bölcsebb, határozottabb lettem, hiszen két évig mégiscsak azt tanultam, ami már a főiskolára épült. Új szakmai ismeretekkel még színvonalasabb rendszerinformatikai képzéseket vezettem.

Informatikai munkaközösség vezetőként iskolánk vezetése nagy beleszólást adott az informatikai képzések jövőjének irányvonaláról. Az érettségire épülő Hálózattelepítő és üzemeltető képzések során több elnököt is vendégül láttunk az Eszterházy Károly Főiskoláról, például Koncz József és Csőke Lajos Tanár Urakat – mindketten elismerően vélekedtek a vizsgák szakmai színvonaláról. Az átalakuló képzések, a modul rendszer bevezetésével frissítettük struktúránkat, és létrehoztam egy tudásbázis alapú honlapot (http://www.rendszer-informatika.com), majd építettem egy e-learning felületet távoktatási céllal, (http://www.rendszerinformatika.com/vizsga), melyek segítségével jobban, hatékonyabban taníthatjuk az informatikai rendszergazdákat.

Jelenlegi intézményem bemutatása

Intézményünkben szakiskolai és szakközépiskolai nevelő-oktató munka zajlik párhuzamosan. A tanulók nincsenek elkülönítve, a teljes épület-együttesben vegyesen mozognak, látogatják az órákat. A 2012/2013-es tanév első félévét 576 fő, ebből 237 lány, tanulói létszámmal indítottuk, köztük 68 fő SNI-s tanulókkal. Ez az 576 tanuló két tagozaton, a szakközépiskolai -8- és a szakiskolai tagozaton -13-, összesen 21 osztályban kezdte meg tanulmányait. Tanulóink 5 megye 31 településről jár iskolánkba. 182 tanuló más megyéből jár, 405 (70,3%) fő pedig más településről. 171 fő a tiszafüredi tanuló. A 2013/2014-es tanévben 610 tanulóval kezdtük a tanévet, hasonló minőségi eloszlásban.

Az iskolába érkező, gyakran komoly tudásbeli és motivációs különbséggel rendelkező tanulók egyre változatosabb módjait igénylik az ismeretszerzésnek. Felgyorsult világunkban meg kell tanítanunk őket a körülmények változásaihoz való alkalmazkodásra, az egész életen át tartó tanulás képességének megszerzésére. Iskolánk a kompetencia alapú oktatás változatos módszereinek alkalmazásával kíván az új kihívásokra válaszolni.

Iskolánkban aránytalanul sok a szociálisan hátrányos helyzetű, fejlődési és fejlettségi problémával, beilleszkedési, magatartásbeli, tanulási problémával küszködő tanuló. Feladatunk az ilyen tanulók feltérképezése az iskolába lépés kezdetén. Szociometriai vizsgálatok alapján az osztályközösség erejét is kihasználó tolerancia kialakítása, a negatív példakövetés megelőzése differenciált pedagógiai értékeléssel, személyes ráhatással.

A probléma alapvető forrása, hogy a tanulók nagy része olyan általános iskolai érdemjegyekkel érkezik, melyek feltételeznék, hogy nagyrészt jó tanulók kerülnek hozzánk. Az első tesztek, felmérők viszont azt mutatják, hogy az ott kapott érdemjegyek nagyon eltérnek a tanulók valós tudásától. Kritikus a 9. évfolyam, ahol óriási csalódást és meglepetést jelent a gyenge eredmény. Innen egy tempóváltással hamar fel tud még zárkózni a tanuló, azonban aki nem fordít kellő szorgalmat a felzárkózásra, az sajnos egészen az iskola elvégzéséig cipeli a lemaradás terhét. Kollégáim munkáját is látva, szó szerint küzdünk a tanulókkal, de a szülői háttér talán a jelentősebb gond. A szülők nem járnak szülői értekezletekre, nem érdeklődnek a gyermekük előmenetele felől, szomorú, de nem érdekli őket, hogy az iskolában mi történik. Nem az iskolával együtt akarják nevelni és oktatni gyermeküket, hanem azt hiszik, hogy az iskola majd mindent megold, otthon pedig nem kell foglalkozniuk csemetéikkel.

Mindettől függetlenül lehet ezt az iskolát úgy is nézni, hogy „atyaúristen” – milyen rossz. Én nem így érzem! Amint sikerül egy-egy tanulót motiválni, célt állítani elé, elhitetni vele, hogy az otthoni, szociálisan hátrányos környezete nem számít – akkor képes meglépni azokat a lépcsőket, melyek szükségesek a továbblépéséhez. Most már évről évre 2-3 tanulót sikerül főiskolára, egyetemre juttatni az informatika szakirányból. Ez számunkra mindenképp siker, hiszen még a kollégáink sem hiszik nagyrészt, hogy tanulóink közül kikerülhetnek mérnökök, programtervezők, informatikusok.

Valahol a pedagógus pályának a hanyatlását és a rendszerben való rossz megítélését a gyökereknél kell kezdenünk. A második világháború után rengeteg szakképzettség nélküli tanító praktizált. Ez a folyamat valamelyest normalizálódott. Diákkorom pedagógusait tiszteltük. Felnőtt korom pedagógusait sem a diákok, sem a felnőtt társadalom nem tiszteli (nem személyes tapasztalat, szakterületemen kivívtam azokat az elismeréseket, melyekkel elégedett vagyok, de az általános vélekedést én is érzem). Miért? Nem tudok jobb logikai magyarázatot rá, mint az információ áramlásának a szabadságát, és azt, hogy mindenkinek mindenhez joga van.

Az interneten minden információ, tudásbázis 2-3 kattintással elérhető. társadalmunk látens analfabéta. Azt hisszük, hogy mindent tudunk, pedig csak az információk tömkelegéhez van hozzáférésünk.

Másik alapvető probléma a nagyon vegyes összetétel. Megszűntették, bezárták a kisegítő iskolákat, és a sérült gyermekeket bekavarják a normál osztályokba. Nagymértékben esik a színvonal, haladni nem lehet, se a normál, se a speciális gyermekkel. Iskolánkban ez fokozottan jelen van. Dolgozunk olyan gyermekekkel, akik szinte mindenből fel vannak mentve, mégis normál osztályközösség tagjai. Van gyógypedagógusunk, van fejlesztő pedagógusunk, de ez mind semmit sem ér. A normál tanórák hatékonyan nem tarthatók meg, a kollégákra nagyobb teher hárul.

Összefoglalva gondolataimat a pedagógus a legkevésbé fontos a rendszerben, hiszen, ha az lenne, akkor nem jutottunk volna idáig. A rendszerváltozást követő nagy szabadságban felnőtt egy olyan generáció, mely nem a tiszteletre, szorgalomra, fegyelemre lett nevelve, hanem arra, hogy majd eltartják, dolgozni nem kell, és mindenhez joga van. Ezt felvértezték ombudsman bástyákkal, és azt látjuk, hogy a tanár már teljesen tehetetlen – ezt bizonyítja, hogy nagyon megszaporodtak a tanár verések is mind diákok, mind szülők részéről, és feltehetjük a kérdést: ki a neveletlenebb a gyermek, vagy a szülő?

Bízom benne, hogy visszaáll az általános tanári tekintély, az oktatási rendszerben megbecsült elem lesz a pedagógus, és nem csak egy paraszt a sakktáblán a politika játszmájában. Iskolánkban kollégáimmal folyamatosan azért küzdünk, hogy az általános iskolából kikerülő, nagyon gyenge tudással felvértezett gyermekeket eljuttassuk az érettségiig, sőt, akár felsőfokú szakmát is adjunk a kezükbe – nem is eredménytelenül.

Intézmény szervezeti- és működési szabályzat bemutatása, elemzése

A szervezeti és működési szabályzat (továbbiakban SZMSZ) alapjaiban meghatározza az iskolánk működését – föntről lefelé haladva, egyre pontosabban körvonalazódnak a szabályok. Legfölső szintnek a köznevelési törvény 25.§ meghatározásában az SZMSZ az intézmény működésére, belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza. Minden intézménynek SZMSZ-t kell készítenie.

Iskolánkban az SZMSZ a weboldalon megtalálható, mindenki számára hozzáférhető. Amikor belelapoztam, meglepődtem: 2009-es dátumozással látták el. Utoljára ekkor nyúltak az SZMSZ-hez úgy, hogy időközben iskolánk a városi fenntartásból átkerült megyei kézbe, majd a tavaly előtti évet már a kormányhivatal égisze alatt működtük végig. Ezek a folyamatok átvizsgálásokkal, ellenőrzésekkel jártak, és senkinek nem tűnt fel, hogy SZMSZ-ünk enyhe fogalmazásban sem naprakész. Jelenleg a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ a fenntartónk, így az SZMSZ már nem iskolánk, hanem a fenntartó sajátja, vonatkozik intézményünkre is. Az SZMSZ bemutatás és elemzést, mint iskolánk saját, utolsó aktuális dokumentumát tekintem át és elemzem. Amint átolvastam, a függelékkel, mellékletekkel kapcsolatos iránymutatás tűnt fel. A köznevelési törvény 43.§ alapján az SZMSZ-nek egyetlen kötelező mellékelte van: az adatkezelési szabályzat. A mi SZMSZ-ünk mellékletben adatkezelési szabályzatot nem tartalmaz, viszont a könyvtár működését ilyen formátumban írja le.

Az elmúlt években a dokumentumok intézményi feldolgozhatósága jelentősen változott. Többnyire elektronikus úton előállított dokumentumokkal dolgozunk. A titkárság KIR rendszerben foglalkozik az adatszolgáltatással, az iskolavezetés elektronikusan hitelesített kezeléssel kommunikál a belső rendszerrel, és a mindennapi adminisztrálást a papír alapú napló kezelésről átterheltük elektronikus naplóra. Ezek a változások az SZMSZ-ben is helyet kell, hogy kapjanak.

Elemzés jogszabályi hivatkozásokkal

Pontosan a 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet 87. § (1) meghatározza, hogy a nevelési-oktatási intézmény által használt nyomtatvány lehet elektronikus úton előállított, az intézmény SZMSZ-ében meghatározott rend szerint hitelesített papír alapú nyomtatvány. Lehet még az elektronikus okirat az oktatásért felelős miniszter által jóváhagyott rendszer alkalmazásával elektronikus úton előállított, az intézmény SZMSZ-ében meghatározott rend szerint elektronikus aláírással ellátott, elektronikusan tárolt irat.

Az intézményünk elektronikus naplója elektronikusan előállított, de még a papír alapú kategóriába tartozó dokumentum, így, mivel miniszteri engedély még nem született

rá, minden hónapban ki kellene nyomtatni, és a kollégáknak alá kellene írnia, hitelesíteni kellene. Talán ez a folyamat ott, ahol megfelelő technikai feltételekkel tárolják az adatokat megváltozhat, a megfelelő adatbiztonság meglétével kiküszöbölhető lesz a felesleges papír alapú redundancia (a technikai feltételeken az adott szerver tükrözött adattárolását, valamint külön adathordozóra napi adatmentést értem).

Intézményünkben diákönkormányzat működik. Jogaikkal, kötelezettségeikkel sok esetben nincsenek tisztában a kedves tanulók. Egyetértési, véleményezési jogok illetik meg őket, mellyel elősegíthetik az intézmény hatékony működését. A 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet 87. § (5)/g alapján újdonság, hogy az iskolai diákönkormányzat véleményét ki kell kérni az NKT 48.§ (e) bekezdésében meghatározotton túl az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben. Továbbá, szintén új információként a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 121. § (7) alapján ki kell kérni az intézményi tanács véleményét a pedagógiai program, az SZMSZ, a házirend, a munkaterv elfogadása, továbbá a köznevelési szerződés megkötése előtt.

A pedagógusok iskolánkban eddig is minden eszközhöz, segédanyaghoz, információ forráshoz hozzáfértek, azonban ezt a lehetőséget már jogként kell az SZMSZ-ünkbe foglalni Az NKT 63. § (1) alapján a pedagógust munkakörével összefüggésben megilleti az a jog, hogy az iskola könyvtárán keresztül használatra megkapja a munkájához szükséges informatikai eszközöket.

Vannak olyan helyzetek, amikor a fenntartó irányelvei nem azonosulnak a lehetőségekkel. Az NKT 71. § (1) alapján a nevelési-oktatási intézményben legalább öt pedagógus hozhat létre szakmai munkaközösséget. Egy nevelési-oktatási intézményben legfeljebb tíz szakmai munkaközösség hozható létre. Sajnos a mi esetünkben eddig sem fordult elő, hogy 5 fő alatt lett volna egy-egy munkaközösség, azonban fenntartónk elrendelte, hogy az egész intézményben összesen 3 munkaközösség működhet – így a reál munkaközösségnek majdnem 20 fő a létszáma. Véleményem, hogy a munkaközösségi munka ilyen formában kevésbé hatékonyan működhet, a munkaközösség vezető számára lehetetlen feladatokat teremt. Véleményem, hogy a munkaközösségek maximális létszámát is érdemes lett volna szabályozni. Számunkra így okafogyott kritérium az NKT 97. § (15) hogy a tíznél több szakmai munkaközösséggel működő nevelési-oktatási intézmény 2012. december 31-ig felülvizsgálja és módosítja az SZMSZ-ét annak érdekében, hogy megfeleljen a 71. § (1) bekezdésében foglaltaknak.

Iskolánkban, mint sajnos minden intézményben szükség van a kihágásokat, szabálytalanságokat megfelelően kezelni. Korábbi alapdokumentumokban, mint az iskolám jelenlegi SZMSZ-e is, a fegyelmezési és a fegyelmi eljárások összemosódnak. A szabályozás megfelelő helyre illeszti – a fegyelmi eljárásokat az SZMSZ-be, a fegyelmezési eljárásokat a házirendbe. Fel kell frissíteni iskolám SZMSZ-ét a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 4. § (1) alapján, a nevelési-oktatási intézményben a tanulóval szemben lefolytatásra kerülő fegyelmi eljárás részletes szabályait. Ehhez a tárgykörhöz tartozik a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 53. § (2) A fegyelmi eljárást egyeztető eljárás (a továbbiakban: egyeztető eljárás) előzheti meg, amelynek célja a kötelességszegéshez elvezető események feldolgozása, értékelése, ennek alapján a kötelességszegéssel gyanúsított és a sérelmet elszenvedő közötti megállapodás létrehozása a sérelem orvoslása érdekében. Az egyeztető eljárás részletes szabályait az SZMSZ-ben kell meghatározni.

Kollégáim az iskolánkban tisztában vannak feladataikkal, kötelezettségeikkel. Mindenki kap munkaköri leírást, azonban a munkaköri leírás uniformizálására, illetve a teljes körű lefedettségre a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 4. § (2) alapján az intézményvezető feladat- és hatásköréből leadott feladat- és hatásköröket, munkaköri leírás – mintákat is szerepeltetni kell az SZMSZ-ben.

Az adatkezeléssel, az iskolai könyvtárral kapcsolatban pontosan meg kell határozni, milyen rend szerint működik. A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 4. § (2) (g) szerint az alapfokú művészeti iskola kivételével az iskolai, kollégiumi könyvtár SZMSZ-ét is szerepeltetni kell. Azért is említem meg külön a könyvtár SZMSZ-ét, mert korábbi – akár jelen SZMSZ-ekben is – a könyvtárnak nem készítenek saját dokumentációt, pedig így kellene. A 20/2012. (VIII.31.) EMMI r. 163. § (2) kimondja, hogy az iskolai, kollégiumi könyvtár SZMSZ-e szabályozza működésének és igénybevételének szabályait. E rendelet határozza meg azokat az előírásokat, amelyeket minden iskolai, kollégiumi könyvtár működtetésénél meg kell tartani, továbbá amelyek figyelembe vételével, a könyvtár igénybevételével és használatával kapcsolatos rendelkezéseket el kell készíteni.

Az iskolai SZMSZ egyetlen kötelező melléklete az adatkezelési szabályzat. Nem javasolt egyéb más mellékletet bele tenni, hiszen egy esetleges változtatás a mellékletben, az egész SZMSZ változtatását vonná magával, ami nem egyszerű adminisztrációs fenntartói vonatkozású folyamat. Ami viszont a könyvtári SZMSZ-ben kötelező melléklet, az a gyűjtőköri szabályzat, a könyvtárhasználati szabályzat, a könyvtáros tanár, könyvtáros munkaköri leírása, a katalógus szerkesztési szabályzata, a tankönyvtári szabályzat.

A tankönyveket külön gyűjteményként kell kezelni, a külön gyűjtemény nyilvántartásának és használatának sajátos szabályait a tankönyvtári szabályzatban kell rögzíteni. Az iskolai, kollégiumi könyvtár SZMSZ-ét - elfogadása előtt - iskolai könyvtár szakterületen köznevelési szakértői tevékenység folytatására jogosult szakértővel kell véleményeztetni.

Iskolánk szakképző intézmény is egyben. Ez azt jelenti, hogy a tanulók szakmát tanulnak, a tanulmányaik során anyaggal dolgoznak, alkotnak. Tanulmányaik végeztével mester munkadarabokat készítenek. Ide kapcsolódik egy új szabályozás, miszerint az SZMSZ-ben pontosan meg kell állapítani azokat a lehetőségeket, melyek vitára, peres eljárásra adhatnak okot. Az NKT 46. § (1) alapján a tanuló által létrehozott dolog egyéb megállapodás hiányában az intézményt illeti. Azonban, ha az intézmény anyagi hasznot szerez az értékesítésből, a tanulót díjazás illeti meg.

Komoly törvényi hivatkozási hiba szerepel intézményem SZMSZ-ében, miszerint hivatkozik több helyen a 292/2009 (XII. 19) valamint a 217/1998 (XII. 30) szabályozásokra. Utóbbi 2010.01.01 –től, az előbbi 2012.01.01 –től nem hatályos. Helyettük a hatályos törvényi szabályozás a 368/2011. (XII. 31) kormányrendelet.

Minden szabályozási elem a megfelelő helyen történő érvényesülése nyújtja a leghatékonyabb támogatást, eligazodást. Találtam több olyan szabályozási területet, melyet nem az SZMSZ-ünkben, hanem az intézményünk házirendjében kell deklarálni. Ezek a tanulók mulasztásának az igazolási rendje, a térítési díj be és visszafizetésére vonatkozó szabályok, a szociális támogatási díjak megállapítására vonatkozó szabályok, és a tanulók jutalmazásának és fegyelmezésének rendje.

Intézményem SZMSZ elemzésével több olyan jogszabályt érintettem, melyeket kötelező megváltoztatni. Több helyen hiányosságot láttam, melyek 2009-től folyamatosan beépíthetők lettek volna az aktuális SZMSZ-be, azonban a fenntartók ellenőrzései sem tértek ki részletesen a dokumentum aktualitására.

Több, technikai fejlődés miatt aktuálissá vált szabályozási területet is bele kell venni az új SZMSZ-be, és sok oda nem illő fejezetet ki kell belőle venni, áthelyezni például a házirendbe. Véleményem szerint iskolám volt SZMSZ-e jól felépített, annakidején korrektül összeállított dokumentum volt. Az elmúlt évek változásai, követelményei, törvényi szabályozásai több helyen is változtatásra késztették. Nem ezen a dokumentumon múlik a jó iskola és a megfelelő tanári munka, azonban az intézmény egyik legfontosabb alap-dokumentuma, segítségével sok olyan kérdés kerülhet kategorikusan megválaszolásra, mely nélkül kevésbé látszana egységesnek az intézmény.

A közoktatási (köznevelési) törvény 2011. évi változásainak összegyűjtése, várható hatásuk elemzése

„A nemzet felemelkedésének zálogaként a magyar oktatásügy nemes hagyományait a jelen kor elvárásaival és a jövő lehetőségeivel ötvözve, a felnövekvő nemzedékek hazafias nevelése és minőségi oktatása érdekében az Alaptörvényben foglalt művelődéshez való jog, a nemzetiségek anyanyelvi oktatáshoz való jogának megvalósítása, a köznevelés résztvevői kötelességeinek és jogainak meghatározása, továbbá korszerű tudást biztosító köznevelési rendszer irányítása és működtetése céljából az Országgyűlés a következő törvényt alkotja: 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről."

Egy nemzet nagyságát sokan, sokféleképp ítélik meg. Az biztos, hogy az oktatásra nagy hangsúlyt kell fektetnie annak, aki előbbre szeretne jutni. Magyarországon a politika úgy nyúlt bele többször az oktatási rendszerbe, hogy az nem a szakmai előnyöket, hanem rövidtávú politikai érdekeket képviselt. A köznevelési törvény változásainak összegyűjtésével és rendszerbe foglalásával portfóliómban objektív elemzést tudok bemutatni, azonban a várható hatásuk elemzését szociológiai és közgazdasági hosszú távú tanulmányok tudják csak elemezni. Eddigi pedagógiai munkám és tapasztalatom felhasználásával végzem el a feladatot a várható hatások elemzésével kapcsolatban.

A törvény 55 fejezetből, 100 paragrafusból és 8 mellékletből áll. Teljes körűen tartalmaz minden gondolatot a nevelés és oktatás témakörében – terjedelméből és átfogó szabályozásából kifolyólag nem is lehetne teljesen bemutatni. A jelentősebb változásokat funkció szerint csoportosítva dolgozom fel, és az áttekinthetőség érdekében rögtön véleményezem, elemzem őket.

Tanulókat érintő változások a köznevelési törvényben

A törvény paragrafusait nem lehet egyszerre, rögtön alkalmazni, ezért lépcsőzetesen bevezetve, eltolva aktivizálódnak. A legtöbb elem 2012. szeptember 1-jén lépett hatályba. A 10.§ alapján: 1-8. évfolyamon országosan egységes követelmények szerinti oktatás folyik. Bármennyire egységesnek kellett volna lennie országos szinten az oktatásnak, nagyon nagy eltérések voltak/vannak különböző régiók iskolái között. Magyarázható ez a tanítói struktúrával, illetve a térség gazdasági fejlettségével. Ahol a gyerekeket jobb gimnáziumba, középiskolába készítik fel, ott többet, jobban követelnek tőlük, míg a hátrányos régiókban óriási a lemaradás, leszakadás. Tapasztalatból tudom, hogy a mi középiskolánkba érkeznek gyerekek, akik alig, vagy egyáltalán nem tudnak írni, olvasni – és a jegyeik nem ezt mutatják.

A 9.§ (4) alapján az általános és középfokú iskolák a 7-12. évfolyamok valamelyikén szervezik meg a határon túli kirándulásokat. A határon túli kirándulásokat a központi költségvetés támogatja. A költségvetési támogatás elbírálásakor előnyt élveznek a külhoni iskolával dokumentált cserekapcsolatban álló hazai iskolák. véleményem szerint a cél, hogy kaput nyisson az iskolák számára, kapcsolatokat tudjanak kiépíteni és ápolni. Eddig sem lett volna ezzel semmi gond, de a finanszírozást az iskolák nem tudták önerőből vállalni, mindennapi feladatik ellátására is szűkösen áll rendelkezésre anyagi forrás. A központi költségvetésnél fel merül a kérdés, hogy mennyi pénz áll majd rendelkezésre, és mennyi iskolát támogatnak – remélem minél több, és minél többet.

A 27.§ (2) alapján az iskola lehet egész napos, az 55.§ (1) szerint a szülő kérelmére ilyenkor a délutáni foglalkozások alól nem menthető fel a tanuló. Véleményem szerint az egész napos iskola gondolata pozitív irányba viszi a minőségi oktatást, mert a tanulók nagy része otthon nem készül, nem foglalkozik a házi feladatokkal. Az egész napos iskolában a tanórák a teljes napra vannak elosztva, és a házi feladatot is az iskolában oldják meg.

A 13.§ alapján hároméves a szakiskola, majd a tanuló két év alatt készülhet föl az érettségire. A szakképzés Magyarországon nagyon nehéz helyzetben van. Az én intézményemben van szakiskola és szakközépiskola is. A duális képzési átalakítással alapvetően jó és célszerű elgondolás valósulna meg, de amíg a németországi rendszerben egy tanuló 9-10 évet tölt iskolában, mielőtt ebbe a rendszerbe becsatlakozik. Nálunk ez már 14-15 éves kortól aktuális. Összesen heti 12 közismereti órával, melyből csupán 6 érdemi közismereti tantárgy, nem lehet semmilyen alapműveltséget elsajátítani, bár a cél nem is ez közvetlenül. Talán az általános iskolákban kellene nagyobb hangsúlyt fektetni az oktatásra, hogy ne látens mód „analfabéta” gyerekek kerüljenek be a szakképzési rendszerbe.

A 6.§ (4) alapján 50 óra közösségi szolgálat az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele, ezt a 2016-ban megkezdett érettségi vizsgáknál kell először alkalmazni a 97.§) értelmében. Ez a megoldás nagyon szimpatikus számomra, és támogatom. A tanulók szociális érzékenységét, munkavégzését, élethez való hozzáállását segíti az 50 órás közösségi szolgálat. A tanulók így teljesebb emberként hagyhatják el az iskolát, és minimális rálátásuk lesz, hogy nekik nem csak a tanulmányaik illetve a család védőhálója él. A külvilágba való kitekintésen keresztül a munka és kapcsolati rendszer nagyon hasznos lehet számukra, ha a képző intézmény is jól áll hozzá. Biztos lesznek olyan iskolák, ahol a megbízott felelős mindent, mindenhol elszámol, csak le legyen tudva az az 50 óra.

A 48.§ (4) alapján a diákönkormányzat véleményét csak néhány esetben kell beszerezni, a házirend elfogadásakor sincs egyetértési joga, jogai jelentősen korlátozódtak. Véleményem szerint a diákönkormányzat az iskolák döntő többségében azért él, mert a tanárok éltetik, és noszogatják. Az én intézményemben sincs igény diákönkormányzatra, mégis életben van tartva. Szerintem a tanulóknak először kötelezettségei és teljesítményük legyen, hiszen a jogok túlzott adásával eredményesebb munka nem folytatható, és ha azok a jogok érdemtelen kezekbe kerülnek, csak hátráltató hatásuk érződik.

Tankötelezettséggel összefüggő törvényi változások

A 8.§ (2) bekezdése alapján az óvoda 2014. szeptember 1-jétől kezdődően 3 éves kortól kötelező, illetve a 45.§ (2) értelmében 2013. január 1-jétől az augusztus 31-én a 6. életévét betöltött gyermek tanköteles. Ezek az intézkedések alapvetően jók. Nem is annyira a nevelési – oktatási intézmények előnyére válnak, mint inkább a munkaerő piaci vonzata lehet jelentős. Sok szülő nem erőltette, hogy gyermeke idejében óvodába kerüljön. A 3 éves korhatárral kötelezően elrendeli a törvény ezt, így megszűnik a szülői oldal szabályozatlansága. Természetesen az érmének másik oldala is van – az óvodák túlzsúfoltak, túlterheltek, és nincs meg a megfelelő szakmai hozzáértés sem. Az óvónők egy része (és tisztelet a kivételnek) annak örül, ha a szülő csak reggeltől délig viszi a gyermeket oviba, illetve annak örül, ha nem 3 éves picikkel kell bajlódnia egész nap. Ezt sajnos rossz tapasztalatból tudom, ezért is váltottunk ovit, mert rossz szemmel nézték, hogy nem csak délig szeretnénk a gyermeket ott hagyni. A sem volt szimpatikus, hogy erős költői túlzással élve: a konyhás nénikből előlépett dadusok és óvónők pedagógiai programja az volt, hogy a gyerekek elvannak magukban, úgy fejlődnek. A 6. életév betöltésével kapcsolatban történő kötelező beiskolázás már kicsit problémásabb kérdés. Nagyon sok nem iskolaérett gyermek kerül át az oviból az iskolába, és ott már osztályközösségi szinten megfelelve tudják rontani, bomlasztani a közösséget. A törekvés jó, de csak akkor lesz eredményes, ha a szakszolgálatok megfelelő szűrési és véleményezési rendszerre szigorúbb minősítéseket készítenek, hogy ki mehet az iskolába és ki nem.

A 45.§ (3) értelmében a 2012/13-as tanévben az 1-9. évfolyamot kezdő tanulók számára a tankötelezettség a 16 éves kor betöltéséig tart. Hatályban maradt a Kt. 52. § (1), mely alapján nappali oktatásban a tanuló abban az évben kezdhet utoljára tanévet, amelyben betölti általános iskola esetén a tizenhatodik, középiskola és szakiskola esetén a huszonkettedik életévét. Kifutó rendszerben a 97.§ (1) rendelkezik, vagyis a 10. évfolyamot a 2012/13-as tanévben és korábban kezdő tanulók tankötelezettsége a 18. életév betöltését követő tanév

végéig tart. Véleményem szerint olyan nincs, hogy mindenkinek jó legyen. Azok az iskolák örülnek ennek, akik eddig is túlzsúfoltak voltak, és azok nem, ahol alig volt meg a minimum gyermek létszám. Azt mindenkinek látni kell, hogy erős példával éljek: a 17-18 éves gyerek, aki még mindig 9. osztályba jár, nem mutat jó példát, és csak rontja az osztályközösséget. Jó törekvésnek tartom a 16 éves korhatár bevezetését, mert csak azért, hogy a munkanélküliségi mutatók jobbak legyenek, tönkre lehet tenni komplett osztályokat oda nem való tanulókkal, így talán a mennyiségtől a minőség felé mozdulhatunk el.

A 14.§ alapján érvénybe lépnek a Híd programok 2013. szeptember 1-jétől, mely értelmében a Híd-I a középiskolába föl nem vett tanulókat készíti föl a középiskolai tanulásra, és a Híd-II a legalább 6 osztályt végzett 15 éves betöltött tanulókat készíti föl a szakiskolára. A Híd programok az általános és középiskolában szervezhetők. Nagyon jó gondolatnak tartom, hogy az általános iskolai és szakiskola vagy szakközépiskolai szakadékot valamivel kitöltsük. A Híd programok alkalmasak lehetnek rá, ha megfelelő menedzseléssel viszik őket. Ma sajnos nagyon rossz tapasztalatunk van az általános iskolából érkező gyermekekkel. Papíron 3-as, 4-es tanulók a 9. évfolyam első félévében rendre 1-es, 2-es tanulókká esnek vissza, és ez nem azért van, mert túlzottan követelnénk – sőt! – ha nem lennénk ennyire engedékenyek, akkor komplett osztályok buknának meg. Szükség van felzárkóztató programra, mely segíti a tanulókat, de a minősítő rendszerben nem látjuk át, ki, és milyen rosta alapján fogja rendesen minősíteni, hogy ki nem alkalmas szak- vagy középiskolába.

Pedagógusokat dolgozókat érintő változások a köznevelési törvényben

A 62.§ (2) részletezi, hogy a pedagógusok továbbképzési kötelezettsége 50 helyett 55 éves korukig tart A 97.§ pontosítja, hogy az 52 évet betöltöttek mentesülnek. Véleményem szerint a jó pedagógus az egész életen át tartó tanulás alapján él és dolgozik. Azok a megfáradt, kiégett kollégák, akik úgy élik meg tanári pályafutásukat, hogy elérik az 50 évet, és onnan már csak vegetálnak nyugdíjig, azok negatívan értékelhetik a törvény rendelkezését. Szerintem nekik is csak jó lehet, ha folyamatosan képzik magukat. Vannak olyan tantárgyak, mint például az informatika, itt elengedhetetlen a folyamatos fejlődés a szaktanárok részéről. Egy magyar, vagy történelem tanár számára ez nem akkora mozgató erő, viszont a továbbképzési rendszerek nem csak arra jók, hogy a tárgy tartalmi munkájában lépjen előre a kolléga, hanem, hogy szociális csatornái, kommunikációja, egyénisége is frissüljön.

A 48.§ (3) pontjában a DÖK patronálóját, aki pedagógus kell, hogy legyen, 5 évre bízza meg az igazgató. ezzel semmi gond nincs, csak annyi, hogy nagyon sok helyen a diák önkormányzat a tanárok által van életben tartva, holott alulról építkező szerveződés. A másik ellenérzés ezzel kapcsolatban, hogy a pedagógusok munkaidő átszervezésével, a pótlékrendszer átszervezésével nem hálás feladat senki számára, hogy heti több órát töltsön a patronálással úgy, hogy gyakorlatilag azt a bért kapja, mint kollégája, aki semmit nem vállal (és lehetetlen egyenletes terhelést megvalósítani az intézményekben). Az én iskolámban is lemondott a DÖK kolléga, mert 26 óra mellé úgy érezte nem vállalja be a többlet terheltséget.

A 27.§ (11) bekezdésében heti öt testnevelési óra bevezetése, valamint a 97.§ (6) alapján a kötelező mindennapi testnevelést az 1. 5. és 9. évfolyamokon felmenő rendszerben megszervezni. Legfeljebb heti két óra kiváltható, könnyíthető:

- a kerettantervben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- iskolai sportkörben való sportolással, versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt,
- tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján szervezett edzéssel
- kötelező tanórai foglalkozások terhére az iskola könnyített testnevelést szervez
- az iskolai sportkör működését – hetente legalább 2 x 45 percben kell biztosítani

Ezt a törekvést nagyon jónak tartom, hiszen a gyermekek nagyon keveset mozognak, az egészséges életre nevelés egyik eszköze a testnevelés órák számának megnövelése lehet. Az intézményekben problémákat vetett fel a testnevelő tanárok létszámának megemelése, valamint a tornaterem kihasználtságának optimalizálása. Nálunk beállt, megoldódott a helyzet, és, mint minden új rendelkezés, ez is stabilizálódott, beépült intézményünk mindennapjaiba. A heti 5 testnevelés óra a szakmunkás tanulóknál volt problémás, de kiderült, hogy ott is csak a tájékoztatás hiánya okozott problémát – amikor gyakorlaton vannak, nem kell számukra ilyen foglalkozásokat szervezni.

A 4.§ (2) bekezdés 19. pontjában a törvény pontosítja, hogy óraadó tanár, aki legfeljebb heti 10 órában van alkalmazva. Ezzel rendet és átláthatóságot teremt, mert régebben nagyobb óraszámban is alkalmazható volt óraadó tanát, így viszont státuszt kell biztosítani.

A köznevelési törvényben új munkakörök is megjelentek, ezeket a 3. számú melléklet tartalmazza. Ilyen az idegennyelv-tanár, a testnevelő, az ének-zene tanár, és a nemzetiségi nyelvtanár. Minden iskolatípusban és évfolyamon taníthatnak, és munkakör nevének megváltozása miatt a kinevezést, a munkaköri leírást módosítani kell. A tanító: továbbra is mindent taníthat az alsó tagozaton, és megszűnt a napközis tanári státus: helyette tanár vagy tanító munkakörben kell alkalmazni.

A könyvtáros tanár főiskolai vagy felsőfokú szakmai (segéd-könyvtárosi) szakképzettséggel tölthető be, a régi törvény csak a főiskolai végzettséget fogadta el.

A 62.§ (5) bekezdése alapján a munkaidő 80%-át a munkahelyen kell tölteni, kötött munkaidő megnevezéssel, valamint a (6) alapján a munkaidő 55-65%-ában további foglalkozások megtartása rendelhető el. Ez maximum 26 óra lehet, tehát jogilag nincs kötelező óraszám. A törvény 7-8.számú mellékletében a pedagógus életpálya, pótlékok szerepelnek.

Véleményem szerint a pedagógus béremelés nem az a klasszikus értelemben vett béremelés volt, melyet, ha nem vagyok pedagógus és nem látom, belülről mi történik, akkor örülök, és elismerem – talán még irigykedem is egy kicsit a tanárokra, hogy emelték bérüket. Sajnos nem ez a helyzet. A pedagógusok kötelező óraszámát 22-ről 26-ra emelték. Tudom, nincs kötelező óraszám, de mégis van. Az igazgatónk utasításba kapta, hogy ezzel kell számolnia, és ezzel is számol. Szóval kaptunk heti +4 óra többlet óraszámot. Mi történt, amikor 20-ról 22-re lett emelve az óraszám? – semmi. Most mi történt? – semmi. A 26 óra felett napi 2, összesen heti 6 tanóra helyettesítés is elrendelhető, vagyis akár a heti kötelező óraszám 32 is lehet. Lett új bértábla, lett emelt alap, és százalékos igazítás a minimálbérhez. Ellenben megszűnt a többszakos pótlék, és a minőségi bérpótlék, illetve a túlóra – ami most sincs, nem is értem a szakszervezet miért tartja győzelemnek, hogy elérte a túlóra elvi lehetőségét – ki az a tanár, aki heti 32 óra felett tud tanítani, és kap érte kifizetett túlórát? Személyes tapasztalatom, hogy a fizetésem nem nőtt. Egyetemi végzettséggel, minőségi bérpótlékkal, munkaközösség vezetői pótlékkal megkaptam azt a fizetést, amit most, talán egy kicsit többet is. Nem panaszkodás gyanánt véleményezem így a történteket, de csak tetézheti a rendszer drasztikus értelmezését, hogy mindenki a pedagógus 1 bértábla oszlopba került besorolásra, így 13 év szakmai tapasztalattal és szakvizsgával épp nem férek bele, hogy 215-től megtisztelőbb bért kapjak – és két éve, amikor elkezdtem ezt az iskolát, akkor annak tudatában is kezdtem, hogy magasabb fizetési kategóriába leszek sorolva. Sajnos ez már így történt, el kell fogadnom a jelen szabályozást. Annak viszont örülök, hogy a 8 év gyakorlattal és szakvizsgával kitolták a jelentkezési határidőt 04.30-ig, és majd novemberig kell elkészíteni a portfóliót az előmeneteli rendszerben.

A nem pedagógus dolgozók létszámára vonatkozóan 2013.09.01-től a törvény korlátozza az állami fenntartású iskolákban a gazdasági, ügyviteli, műszaki, kisegítő munkakörökben alkalmazottak maximális létszámát. A 61.§ (5) alapján a nem pedagógus dolgozók száma legföljebb a pedagógusok teljes munkaidőre átszámított létszámának 20%-a, szakközépiskolában 30%-a , kollégiumban 50%-a lehet.

Ezzel nem nagyon tudok rálátással véleményezni. Az rendben, hogy egy intézményben vannak technikai dolgozók, de, hogy a létszámuk megfelelő e vagy sem, azt a praktizáló igazgatók jobban tudják. Annyit látok a rendszerből, hogy iskolatitkárunk nagyon sokat panaszkodik a túlterheltségre, és bár a törvény régóta tartalmaz olyan kitételt, hogy pedagógiai asszisztenseket lehet alkalmazni, nálunk folyamatosan olyan válasz érkezett vissza, hogy nem lehet. Valami történhetett, mert pár hónapja kedves fiatal pedagógiai asszisztens munkakörbe felvett kollégák jelentek meg négyen, és próbálnak segíteni a mindennapi munkában. Az már most látható, hogy ez nem lesz tartós a jelenlétük, mert határozott idejű szerződésüket nem tervezik hosszabbítani.

Változtak az intézményvezetői szabályozások is. A 67.§ (1) alapján az intézményvezetői megbízáshoz intézmény- vezetői szakképzettség szükséges, de a (7) pont könnyíti, melyben az intézményvezetői pályázat mellőzhető, ha a fenntartó, nem állami intézmény esetében a nevelőtestület és a kormányhivatal egyetért. A harmadik és további megbízások előtt a pályáztatás kötelező. A 68.§ részletezi, hogy az intézmény vezetőjét a miniszter bízza meg vélemények beszerzését követően, a visszavonás is a miniszter jogköre. Az egyházi iskolák vezetőinek megbízásához a miniszter egyetértése kell, amelyet csak jogszabálysértéskor tagadhat meg.

Újításként a 69.§ (4) értelmében a vezető munkáját megbízatása 2. és 4. évében anonim kérdőíves felméréssel értékelni kell. Véleményem szerint egy intézményben a jó vezető megfelelően tájékozott azokban a kvalitásokban, melyek elengedhetetlenek munkája elvégzéséhez. Nagyon fontos, talán a legfontosabb, hogy vezetői egyéniségnek kellene lennie. Sok olyan emberrel találkoztam a versenyszférában és a közszférában is, akik csak úgy tudtak „életben” maradni, hogy a rendszer, a bürokrácia tartotta őket fenn. Az intézmények rendszerének átlátása, a kommunikáció, megfelelő szociális érzékű kvalitások mind hozzá tartoznak egy jó vezető jellemzéséhez, akinek legalább kell a kollégáit lelkesítően vezetni, mint védeni mindenki érdekeit.

Ez a képzés, melyben részt veszek, két évvel ezelőtt nagyon pozitív hozzáállásommal (ez megvan most is) indult. A második évfolyamon ért minket meglepetés, amikor felduzzadt a létszámunk olyan kollégákkal, akiknek már volt bármilyen szakvizsgájuk. Nincs bennem rosszindulatú gondolat, azonban munkaerő piaci esélyeinket jelentősen hátráltatja, hogy nem 20, hanem 100 közoktatási vezető kerül ki az évfolyamról (nem pontos adat, csak tapasztalati becslés a 2 évfolyam előadásainak látogatói és a közös levelezőlista alapján). A két éves képzés során elsajátított tudás mellettünk szólna, de olyan korban és rendszerben élünk és dolgozunk, ahol a megszerzett papír számít, és nem annak minősége.

Adminisztráció, minőségirányítás, SZMSZ vonatkozó változásai

Az intézmények alapdokumentumait nagyon időszerű volt már aktualizálni. Iskolám weboldalán még mindig a 2009-es SZMSZ található, melyet elemeztem is. Az aktuális, naprakész adminisztráció az alapja a jól működő intézményrendszernek, azonban a fenntartói oldalról is nagyon figyelni kell az időbeni tájékoztatásra, operatív munkára.

Az SZMSZ átdolgozása és elfogadása az új törvénykezés alapján

A 25.§ (4) érvényében az SZMSZ elfogadása iskolaszéki, diák önkormányzati véleményeztetéssel történik. A fenntartói egyetértés beszerzése csak a fenntartóra háruló többletkiadások vonatkozásában szükséges, viszont az egyházi intézményekben fenntartói egyetértéssel lép életbe.

A 43.§ (1) alapján az adatkezelési szabályzat az SZMSZ melléklete, a diákönkormányzatnak és a szülői szervezetnek csak véleményezési joga van, mely eddig egyetértési jog volt számukra.

A 45.§ (6) alapján, ha hátrányos a magántanulói jogviszony a tanuló számára, a kormányhivatalt kell értesíteni, valamint a 94.§ (1) alapján a miniszter szabályozhatja a szülői közösség, diákönkormányzat, iskolaszék, diáksportkör működési szabályait.

Az iskolai könyvtárral kapcsolatban is új intézkedések léptek életbe. A 4. § (2)/g alapján a könyvtár SZMSZ-ét az iskolai SZMSZ tartalmazza, valamint a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 163. § (3): a könyvtári SZMSZ mellékletét képezi a:

- a gyűjtőköri szabályzat, a könyvtárhasználati szabályzat,
- a könyvtáros tanár, könyvtáros munkaköri leírása,
- a katalógus szerkesztési szabályzata, a tankönyvtári szabályzat.

A könyvtár SZMSZ-ét iskolai könyvtár szakterületen működő szakértővel véleményeztetni kell, valamint a 167. § (3) alapján a könyvtár SZMSZ-ében kell meghatározni a:

- könyvtárhasználóinak körét,
- a beiratkozás módját, az adatokban bekövetkezett
- változások bejelentésének módját,
- a szolgáltatások igénybevételének feltételeit,
- a könyvtárhasználat szabályait,
- a nyitva tartás, kölcsönzés idejét, a kölcsönzés módját és idejét,
- a tankönyvtári szabályzatot, a tartós tankönyvekre vonatkozó szabályokat,
- katalógus-szerkesztési szabályzatot,
- a könyvtáros tanár, könyvtáros tanító munkaköri leírását.

Véleményem szerint az alapdokumentumoknak stabil, jól elkészített rendszerben kell megfelelniük a törvényi szabályozásnak ahhoz, hogy az intézmény megfelelően működhessen. Az előző fejezetben részletesen elemeztem SZMSZ-ünket, így ezt már nem ismétlem.

A minőségirányítás megváltozása

A 2012. szeptember 1-jén hatályba lépő köznevelési törvény semmiféle rendelkezést nem tartalmaz az intézmények minőségirányítási tevékenységéről és dokumentumairól. A közoktatási törvény minőségirányítási munkát előíró 40. § (11) bekezdése 2012. augusztus 31-én vesztette hatályát, azaz a 2012/2013-as tanévben nem kell tovább folytatni az iskolai minőségirányítási munkát, az IMIP hatálya pedig megszűnik. A köznevelési törvény 65. § alapján a tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában kell meghatározni.

Adminisztrációs változások

A köznevelési törvény bevezetésének támogatására megjelent a 229/2012. (VIII.28.) Kormányrendelet, ezt felváltotta a 20/1997. (II.13.) Kormányrendeletet. Előírásai a központi információs rendszerhez (KIR) kapcsolódó kötelezettségeket szabályozzák újra, illetőleg bővítik. A KIR a közoktatás szervezésével kapcsolatos teljes körű központi nyilvántartássá válik, OM-azonosító, intézménytörzs, pedagógusok és tanulók adatai, tankönyvrendelés, érettségi adatok tárolásával a teljesség igénye nélkül.

A Nemzeti köznevelési törvény 41. § (1) alapján szabályozza az intézményeket a KIR rendszerben. Az adatbázis több alrendszerből áll, a legfontosabb alrendszerek közé tartozik

- a köznevelési intézménytörzs
- a gyermekek, tanulók, az egyes alkalmazottak és az óraadók nyilvántartása
- az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program keretében gyűjtött statisztikai adatok alrendszere
- a köznevelési intézmény fenntartásával kapcsolatos pénzügyi és gazdálkodási adatok alrendszere,
- hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekkel, tanulóval kapcsolatos statisztikai adatok alrendszere, (jegyzői feladatkör)

Az egységes adminisztrációs felület nagyon fontos, hogy legyen elérésé és átjárás a kormányzat és az intézmények között. A rendszer elérhetőségének gyorsasága azonban kulcsfontosságú, az intézményeket el kell látni megfelelő sebességű internettel és a kiszolgáló oldalt is megfelelő terheléssel kell tesztelni a hatékony használatához.

Digitális kommunikáció az intézményekben

Digitális korban élünk. Minden, ami analóg, már kiment a divatból. A televíziózás is digitális lett, és egyre jobban átszövi életünket ez a kommunikációs létforma. Bármilyen kapcsolatot szeretnénk létesíteni, egyre ritkábban nyúlunk az ortodox módszerekhez. Egyszerűen, felgyorsult világunkban már elképzelhetetlen a mobil távközlés használata, az elektronikus levelezés, vagy az internet által nyújtott egyéb kommunikációs szolgáltatások.

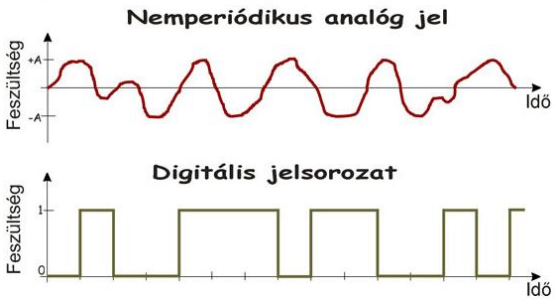

Mit is jelent a digitális kommunikáció? Az analóg jelet az adott amplitúdóval írhatjuk le, adott időpillanatban hullámként megjelenítve. Ezzel szemben a digitális jelképzés diszkrét elemeket adott időszeletben egymás után értelmezett, pontosan elkülöníthető jelhalmaz. Nem véletlen, hogy az informatika egyik alappillére a digitális jelfeldolgozás. A fejezet címe ugyan nagyon tágan az „intézményekben”, és attól elvonatkoztatva, hogy minden intézményben értelmezett lehet a digitális kommunikáció – én az oktatási intézményekre koncentrálok, kiemelve azokat a speciális technológiákat, melyek segítségével gyorsabb, jobb, eredményesebb oktató-nevelő munka végezhető.

Szerver infrastruktúra

A digitális kommunikáció informatikai általános eszközökön, számítógépeken kezelendő. A hálózati infrastruktúrákat azért alakították ki, mert költséghatékonyságot, és idő megtakarítást eredményez alkalmazásuk. Egy iskolában, mint szervezetben ez különösen helytálló, hiszen az adatok elérése a takarékoskodás mellett kiemelkedően fontos szempont. Ezen a szakterületen tapasztalattal rendelkezem, mert amellett, hogy informatikát tanítok, informatikai vállalkozásom főként szerverek üzemeltetésével, ügyfelek ilyen irányú kiszolgálásával foglalkozik. Általánosságban elmondható, hogy amit ma látunk az iskoláknál, az messze elmarad a követelményektől, vagyis attól az alapvető infrastruktúrától, mely a gyors, eredményes, biztonságos munkavégzést tenné lehetővé. A helyzet szomorú, mert sok éve elavult, amortizált eszközök állnak az intézmények rendelkezésére, és ha bármi meghibásodik, a cserére, pótlásra alig van lehetőség.

Megosztott állományok

Technikailag egy iskolai hálózat megalapozza az információ áramlást. A tanulók, tanárok, technikai dolgozók, és a vezetés is különböző jogosultsági szintekkel, különböző területeit érhetik el a hálózatnak, olyan erőforrások hozzárendelésével, melyek számukra a munkavégzéshez kötődnek. Egy iskolában általában több informatika terem is található, és a tanulók nem mindig ugyanabba a terembe kerülnek beosztásra. Ilyenkor nagyon hasznos, ha a tanuló nem a munkaállomásra menti a munkáját, hanem egy megosztott hálózati meghajtóra. Ezt a helyet a tanár is látja, és egy-egy dolgozatot nem kell külön a gépekről összeszedni – ezzel időt és hibalehetőségeket takaríthatunk meg a rendszerben.

Fordítottan is helytálló a megközelítés, ha bárki bármit szeretne közölni, továbbítani, akkor olyan mappában teszi közzé állományait, mely mappát többen elérhetnek, és így az információ rögtön áramlik, az állományok elérhetővé válnak.

A hálózati meghajtókon elhelyezett tartalom előbb-utóbb valamilyen katalogizálási műveletsort is igényel, hiszen egy össze-vissza struktúrából nem lehet hatékony munkát végezni. Érdemes az adott tanév aktuális dokumentumait rendszerezetten, archív mappákba másolni a tanév megjelölésével, és későbbi keresések alkalmával könnyebben tudunk visszanézni keresett információkat.

Felmerül az adatbiztonság kérdése, hiszen helyben tárolt adatról van szó – ami elromolhat, az el is romlik alapon számítanunk kell arra, hogy a tárolás alapjául szolgáló merevlemezek életciklusa véges, a jobb elemekre a gyártók 5 év garanciát adnak. Védekezhetünk az adatvesztés ellen redundáns adattárolással, ún. RAID tömbök tükrözött szervezésével. Így ugyanaz az adat egyszerre több, különböző fizikai egységen tárolódik, és ha meghibásodás következik be, akkor is elérhető marad.

Email lehetőségek

Az elektronikus levelezés napjaink elfogadott, közkedvelt kommunikációs formája. Attól eltekintve, hogy szükség van hozzá informatikai hálózatra és eszközökre, feltételezhetjük, hogy minden oktatási intézményben megtalálhatók az alapok. A hagyományos levél elküldése pénzbe kerül a posta által (az email küldése sem ingyenes, mert valaki fizeti az internetet és a villanyszámlát), azonban igazi előnye a gyorsasága. Jobb esetben másodpercek alatt megérkezik levelünk a címzetthez, aki rögtön értesül, azonnal tud reagálni. Az e-mail az egyik legstabilabb kapcsolati rendszer az internet segítségével, mert stabil, nyomon követhető és a szolgáltatók által általában jól katalogizálható felületen nyílik lehetőség a kezelésre.

Az elektronikus levelezés megvalósítására az intézményben két lehetőség van. E-mail használat megvalósulhat belső kiszolgáló, vagyis levelező szerver segítségével. Ezt az intézmény rendszergazdája kezeli, és erőforrásai addig tartanak, ami a kiszolgáló kapacitása. Így zárt, védett rendszert kapunk, és könnyen megvalósítható a teljes intézmény, például 600 tanuló, és 50 dolgozó menedzselése.

A másik megvalósítási lehetőség, ha ingyenes, vagy fizetős, - de külső levelező szolgáltatóval szerződünk. Ekkor nem helyben tárolódnak a levelek, egy távoli kiszolgáló vagy nagy szolgáltatók esetében több kiszolgáló hálózata teremti meg a lehetőséget. Vannak jó, megbízható ingyenes szolgáltatók, azonban felmerül a kérdés, hogy ingyen miért éri meg nekik? – reklámokat jelenítenek meg a felületen, és ettől sokkal fontosabb, hogy a felhasználók levelei közt folyamatos keresőrobotok tevékenykednek. A halmozódó e-mailek az adatbányászat egyik legjelentősebb merítése. Gyorsan ki lehet próbálni, például az egyik legjobb ingyenes szolgáltató, a Google levelezőjében a Gmail-ben kezdeményezzünk levélváltást a krumplibogarakról – hamarosan a szélső reklám sávon megjelennek a növényvédő szerek reklámjai.

Bármilyen platformon is valósítjuk meg az elektronikus levelezést az intézményben, a lényeg ugyanaz: nagyon gyors kommunikációt teszünk lehetővé, a levelek megőrizhetők, visszakereshetők. Csatolhatunk állományokat is a levelekhez, ezzel megkönnyítjük az érdemi munkát, nem kell adathordozón szállítani az adatokat. Megadhatunk egyszerre több címzettet, és alkalmazhatunk titkos másolati küldést, így a címzettek nem tudnak egymásról.

Ahogy a hagyományos levelezésnél a postaládát meg kell nézni, ugyanúgy az elektronikus levelezésnél is be kell jelentkezni a felületre, és megnézni a bejövő leveleket. Segítséget azonban kaphatunk, hiszen a mai okos telefonok, tabletek (és most már ilyen karórák) segítségével azonnal értesülhetünk az e-mailek érkezéséről.

Párhuzamban ortodox postaládánkkal, e-mail fiókunkba is érkezhetnek kéretlen levelek, szórólapok, reklámok. Korábban ez nagyon sok problémát jelentett, de a szolgáltatók mára ügyesen megoldották az ilyen levélszemét, köznapi nevén a spam elkülönítését a hasznos levelektől. Szűrik, és kategorizálják a tartalmat, összevetve a tiltott feladók címtartományával a bejelentések, visszajelzések alapján. Abban az esetben, ha saját gépünkön kliens alapú levelezőt használunk, például Outlook-ot, úgy nekünk kell gondoskodnunk a védelemről ilyen spam szűrő program segítségével. Általában a komplett vírusvédelmi rendszerek tartalmaznak ilyen irányú védelmi megoldásokat is.

Belső üzenetek

Egy hálózatban rögtön megvalósulhat a kommunikáció egy belső chat rendszer segítségével. Ehhez nem kell mást tennünk, a rendszergazda a hálózati hitelesítésekkel olyan szolgáltatásokat engedélyez, melyek lehetővé teszik a szolgáltatást (már a régi Novell verziós kiszolgáló szoftverek is tartalmaztak beszélgetési lehetőséget).

Ezek a gyors üzenetek nem tárolódnak a felhasználó gépén (a kiszolgálón igen), és általában egy felugró üzenet ablak a keretrendszer, mely gyors válaszra ad lehetőséget. Nem annyira hiteles, megőrizhető formája a kommunikációnak, inkább csak a technika adta lehetőségekkel élve gyors, belső üzenetek küldésére használatos – a mi intézményünkben nagyon elvétve alkalmazzuk, használati értéke csekély.

Felhő alapú tárolás – csoportmunka

Az egyik legnépszerűbb fogalom az informatika világában a felhő alapú tárolás, népszerű nevén a cloud computing. Lényege röviden, hogy nem tudjuk hol tárolódnak az adataink, csak egy központi címen, vagy bejelentkezéssel férünk hozzájuk. Nehéz is lenne pontosan behatárolni a tárolás helyét, hiszen óriás szolgáltatók több kontinensen üzemeltetnek datacentereket – a felhasználók megbarátkoztak a gondolattal, és nem is érdekli őket a földrajzi meghatározása a tárolt adataiknak.

A felhő alapú tárolás egyik megalapozója a web alapú levelezés kialakulása volt. Ebből olyan gondolatok fejlődtek ki, melyek a munkavégzést gyorsítják, könnyítik. A hatékony csoportmunkához arra van szükség, hogy a munkaállományok egy mindenki által elérhető, független platformon legyenek elérhetők. Így akár munkahelyen, akár otthon ugyanaz a munkakörnyezet áll rendelkezésre.

Nem történne nagy előrelépés attól, hogy többen hozzáférnek állományokhoz, hiszen ezt egy csoportos e-mail lehetőséggel és egy FTP alapú állomány tárolással is elérhetnénk. Az igazi csoportmunka már az interneten, platform függetlenül történik. A szolgáltatók olyan keretrendszereket fejlesztettek, melyek már nem csak a munkaállományokat tárolják, hanem a kezelésükhöz szükséges programokat: szövegszerkesztőt, táblázatkezelőt, prezentációs és adatbázis-kezelő eszközöket. Nem számít, hogy Windows vagy Mac alapú számítógépen dolgozunk, a két legnagyobb szolgáltató a Google Drive és a Microsoft Office 365 segítségével olyan web alapú irodai csoportmunka alakítható ki, mely segítségével megvalósítható az igazi felhő alapú, hatékony megoldás.

Digitális napló

A digitális kommunikáció az intézményekben, ha oktatási intézményre koncentrálok, egyre jellemzőbb adminisztrációs forma az elektronikus napló vezetése. Most kezd csak elfogadottan terjedni, sok intézmény 2011-től vezette be a rendszert, a mi intézményünkben is gyökeret vert. A kezdeti ellenérzések és gyermekbetegségek leküzdésével a kollégák rájöttek, hogy pontosabban, gyorsabban lehet kezelni az adminisztrációs feladatokat, mint annó papír alapon. Technikailag szükség van egy szerverre, melyre feltelepül a napló keretrendszer, az adatbázis és web kiszolgáló szerverek. Érdemes olyan kiszolgálót összeállítani vagy vásárolni, melynek tükrözött adattárolása van, valamint külső adattárra érdemes időzített napi mentéseket készíteni az esetleges adatvesztés megelőzésének érdekében. Intézményünkben a MAYOR digitális naplót alkalmazzuk, melynek licenszelése ingyenes, természetesen lehet hozzá fizetős supportot, háttértámogatást kérni.

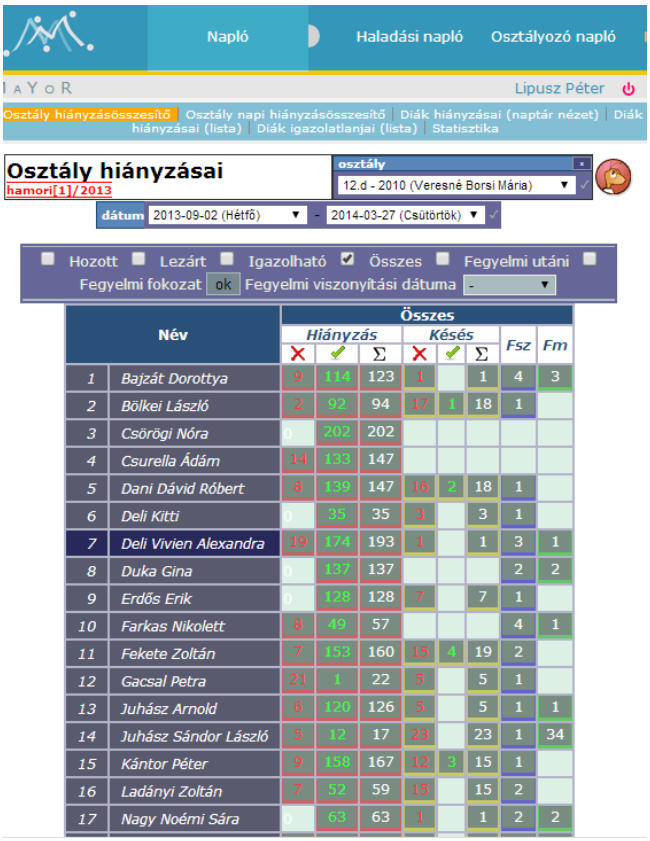

A digitális naplónak csak egy hátránya van: elektromos áram és informatikai infrastruktúra nélkül nem használható, míg a papír alapú naplóhoz csak a papír és a toll szükséges. Ettől azért nem kell tartani, hogy minden technológia megszűnik körülöttünk, és visszakényszerülnénk az idő vonalán. Amellett, hogy erőforrás igényes egy ilyen rendszert elkészíteni és üzemeltetni, sok előnye van.

Az egyik legnagyobb előny, hogy mindenki azonnal hozzáfér. Tanár, tanuló, szülő egyaránt. Régebben egy szülőnek be kellett menni az iskolába, és megnézni a jegyeket, melyek nem mindig tükrözték az ellenőrzőben lévő érdemjegyeket. Ez a probléma megszűnik, mindenki láthatja a tanuló előmenetelét. Az sem történhet meg, mint régen olya sokszor, hogy kerestük a naplót, mert egyik-másik kolléga elfelejtette visszatenni a helyére.

Statisztikai számításoknál, a hiányzások, késések kezelésénél is nagy segítség, mert automatikusan követi, göngyölíti a tanuló bejegyzéseit. Ezzel csökken a hibalehetőség,

könnyebb az osztályfőnökök tevékenysége. Ugyanez vonatkozik az érdemjegyek, lezárások ajánlására, hiszen az érdemjegyekből átlátható felületen átlagokat is számít.

Aminek én személy szerint nagyon örülök, az a tanmenetek kezelése. Korábban elkészítettük, és átadtuk az igazgatóhelyettesnek. Egy esetleges helyettesítés alkalmával már nem volt egyszerű pontosítani, hogy milyen tananyaggal, hogy kellene tovább haladni. A digitális napló tudja a tanmenetek kezelését, és a haladási naplóba történő folyamatos átemelését is segíti – ezzel precíz, átlátható munkát tudunk végezni.

Távoktatási lehetőségek

Az internet térhódításával és az információk elérésével felértékelődött a távoktatás, az e-learning rendszerek elterjedése. Hagyományos intézményekben is van létjogosultsága, mert kiegészítője lehet a hatékony nevelő-oktató munkának. Több olyan online tananyagkezelő rendszer is létezik, melyet távoktatásban felsőoktatási intézmények is alkalmaznak (például az EKF e-learning rendszere). Az egyik legjobban megbecsült a Moodle keretrendszer. Ezt a rendszert alkalmazom én is, és próbálom bevinni a középiskolai életbe. Használatához egy kiszolgáló számítógépre, web és adatbázis szerverekre és a keretrendszerre van szükség természetesen redundáns adattárolás konfigurálása mellett.

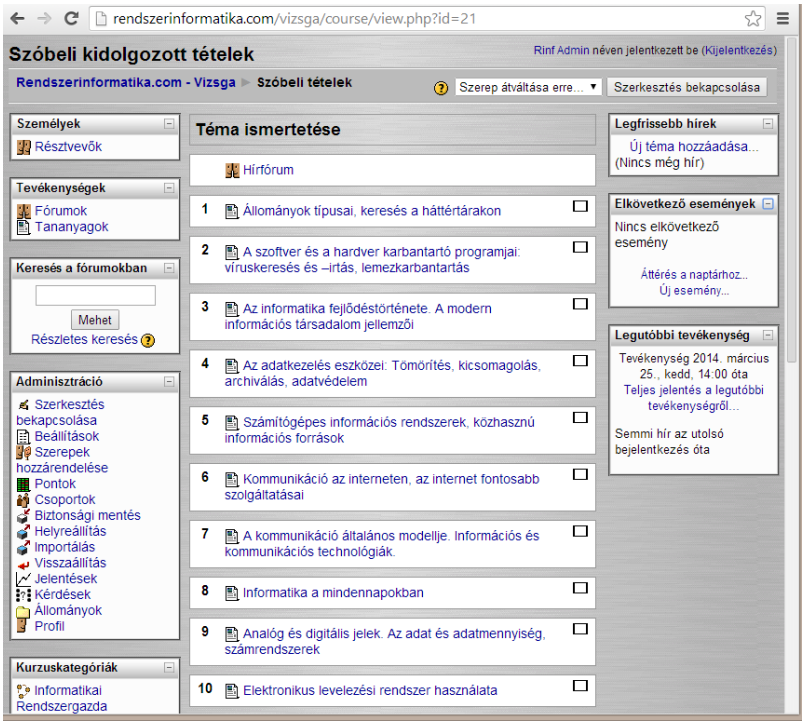

Fejlesztettem már tananyagot 9-12. évfolyamra és 13-14. évfolyamra egyaránt – a visszajelzések a tanulóktól nagyon pozitív volt, szívesen dolgoznak ilyen felületen, és ha lemaradnak egy-egy tanóráról, akkor is információhoz juthatnak, vagy pótolhatnak egy kimaradt dolgozatot.

Számonkérések alkalmával is használom a rendszert. Elmondható, hogy sokkal több időt igényel egy rendesen összerakott anyag, vagy számonkérés, de ha már kész van, akkor időt is meg lehet takarítani a jövőre nézve. Az eredmények eltárolhatók, valós statisztikák készíthető belőle – online naplóval kombinálva (a mi intézményünkben a MaYoR rendszerrel) még hatékonyabban kezelhető a teljes értékelési rendszer.

Kiegészítő szolgáltatások

Egy intézmény összes digitális kommunikációs csatornájának kirészletezéséhez nem lenne elegendő egy komplett szakdolgozat sem, azonban ha saját intézményem példáját veszem alapul, akkor két szakterületet érdemes megemlíteni. Informatikai vállalkozóként és egy biztonságtechnikával foglalkozó cég szakmai vezetőjeként olyan szemmel néztem iskolámat, hogy mire lehet szüksége, hol tudok segíteni a tudományommal. Nem véletlen, hogy hamar építettem iskolámban egy IP kamerarendszert és egy teljes értékű beléptető rendszert.

IP kamerarendszer

Egy iskolában fel sem merül a kérdés, hogy van e létjogosultsága kamerarendszernek? – Van! Sajnos láttunk a híradóban tanárveréseket, brutális és kezelhetetlen megnyilvánulásokat. Egy jól felépített és megtervezett kamerarendszer nagy hasznára van az intézménynek: mozgások, lopások, rongálások követhetők vissza és objektív bizonyítékul szolgálnak egy esetleges eljárásban.

Én az egyik legjobb biztonságtechnikai szoftvert, a NetAVIS-t telepítettem, és használjuk folyamatosan. Működése külön szervert igényel, biztonságát és stabilitását linux operációs rendszer biztosítja. A rendszer licenszelésétől függően 32, 64 vagy akár korlátlan számú kamerát kezel.

Digitális beléptető és nyilvántartó rendszer

Amióta kötelezettségek léteznek, lesznek, akik mindig megszegik őket. Ilyenek a tanulók is, vannak köztük notórius késők. Kontrollálni nehéz őket, a portán fokozott figyelmet kell szentelni a jogosult belépéseknek is. Volt már szülő, aki igazságot szeretett volna szolgáltatni gyermeke osztálytársán, vagy épp egy tanárral rendezni ingerülten konfliktusát. Megoldásként olyan IP szolgáltatás alapú beléptető rendszert építettem, mely több ajtót és forgóvillákat vezérelve egy jól szervezett központi felületen minden információt azonnal szolgáltat a tanulókról, és dolgozókról egyaránt. Ezt a rendszert alkalmazzuk a havi munkaidő nyilvántartásra. A rendszerhez minden dolgozó és tanuló kapott egy kisméretű víz és ütésálló keyfob-ot, melyet csak közelítenie kell az olvasókhoz és a rendszer a jogosultsági szintjének megfelelően engedi vagy akadályozza meg az átjutást.

Saját intézmény minőségirányítási tevékenységének bemutatása

„A köznyelv szerint a "minőség" valami jót jelent, legalábbis jobbat az átlagnál, megszokottnál. Ez a valami lehet egy termék, szolgáltatás, vagy folyamat, vagy ezek együttes fellépése, kombinációja." (Mojzes,2000. 1p.) Dolgozatomban feltérképezem, körüljárom az iskolánkra jellemző minőségirányítási rendszert, a fenntartó felé, valamint a belső kapcsolati viszonyokra vonatkozóan. Bemutatom az értékelési, önértékelési rendszerünket, koncentrálva a pedagógus és a tanuló értékelésre is.

Történeti áttekintés

Pár gondolatban, hogy is jutunk el jelen korunk minőséggel kapcsolatos felfogásához: a második világháborút követő időszakban megtorpant a gazdasági növekedés és megszűnt a korábbi költségvetési bőség. A szigor hatása nemcsak abban érződött, hogy visszafogták a forrásokat, hanem abban is, hogy az államok jobban kezdtek figyelni arra, vajon a szolgáltatások mit nyújtanak a rájuk fordított pénzért. Az oktatás minőségének és értékelésének a kérdése Kelet-Európában jóval később lett fontos oktatáspolitikai téma. A minőség és az értékelés témája a hetvenes évek közepe óta a legtöbb fejlett országban folyamatosan az állami oktatáspolitika figyelmének előterében van. Az azóta eltelt időszakban az oktatás értékelése és minőségének a javítása rövidebb vagy hosszabb időszakokra több országban kiemelt oktatáspolitikai prioritássá vált. A kilencvenes években, hazánkban a helyi és intézményi önállóság nagymértékű növekedése, az iskolák önálló programalkotó felelősségének a kibontakozása nyomán egyre erősebben vetődött föl az a kérdés, vajon az új irányítási környezetben milyen módon lehet garantálni az oktatás minőségét. Az Európai Tanács 2000 márciusában Lisszabonban elfogadta az EU stratégiai céljait, mely szerint 2010-re az EU-nak a világ legversenyképesebb és legdinamikusabb tudásalapú társadalmává kell válnia. A 2000/2001-es tanévben az Oktatási Minisztérium döntése alapján - központi erőforrások felhasználásával - közel 500 intézményben megkezdődött a Comenius 2000 I-II minőségfejlesztési program megvalósítása. A módosított közoktatási törvény 40. § (12) bekezdése alapján:

„Az intézményi minőségirányítási program határozza meg az intézmény működésének hosszútávra szóló elveit és a megvalósítását szolgáló elképzeléseket. Az intézményi minőségirányítási programban meg kell határozni az intézmény működésének folyamatát, ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési, értékelési feladatok végrehajtását. Az intézményi minőségirányítási programnak tartalmaznia kell az intézményben vezetői

feladatokat ellátók, továbbá a pedagógus munkakörben foglalkoztatottak teljesítmény értékelésének szempontjait és az értékelés rendjét. A minőségirányítási programban rögzíteni kell a teljes körű intézményi önértékelés periódusát, módszereit és a fenntartói minőségirányítási rendszerrel való kapcsolatát. A minőségirányítási program végrehajtása során figyelembe kell venni az országos mérés és értékelés eredményeit. A nevelőtestület a szülői szervezet (közösség) véleményének kikérésével évente értékeli az intézményi minőségirányítási program végrehajtását, az országos mérés, értékelés eredményeit, figyelembe véve a tanulók egyéni fejlődését és az egyes osztályok teljesítményét. Az értékelés alapján meg kell határozni azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy a közoktatási intézmény szakmai célkitűzései és az intézmény működése folyamatosan közeledjenek egymáshoz. A nevelőtestület és a szülői szervezet (közösség) értékelését és a javasolt intézkedéseket meg kell küldeni a fenntartónak. A javasolt intézkedések a fenntartó jóváhagyásával válnak érvényessé. A fenntartónak az értékelést és a javasolt intézkedéseket a honlapján, honlap hiányában a helyben szokásos módon nyilvánosságra kell hoznia."

Iskolánk a jogszabályi kötelezettségeknek eleget téve az alábbi intézkedéseket tette:

- 2000. jún. 13- 2003 szeptember között az Oktatási Minisztérium által kiírt COMENIUS program pályázata keretében kiépítettük a intézmény partnerközpontú működését.
- 2005. szeptembertől részt veszünk a hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségi Útravaló programban.
- 2005 márc. 01-től HEFOP/2004/3.1.2 „Térségi Iskola- és Óvodafejlesztő Központok megalapítása a kompetencia-alapú tanítási-tanulási programok elterjesztése érdekében" című projekt keretében bevezettük a szakiskolai tanulók kompetencia alapú oktatását.
- 2007. szeptember 01. Az iskola megyei fenntartásba kerül. A fenntartói feladatokat a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés látja el.
- A KLIK az első körben vette át intézményünket, jelenleg is a fenntartónk.

Minőségről nem beszélhetünk, ha nincsenek elvárások. A fenntartó elvárja iskolánkkal szemben a hatályos jogszabályoknak és a fenntartói utasításoknak megfelelő működést, a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodást, a tervezés szerepének erősítését, a tanulócsoportok indítására megállapított létszámhatárok és óraszámok betartását.

A nevelési-oktatási tevékenység költséghatékony megszervezését, a költségtakarékos gazdálkodást, a szülők és tanulók korrekt tájékoztatását az intézmények által nyújtott szolgáltatásról. Továbbá a magas színvonalú, minőségelvű szakmai munkát, stabil, innovatív tantestületek működését, a gyermeki és tanulói jogok érvényesülésének biztosítását a nevelés és oktatás teljes folyamatában.

Minőségfejlesztési rendszerünk működtetésének célja, hogy folyamatosan feltárja intézményünk működésének erősségeit, a működés esetleges problémáit, a szervezeti konfliktusokat és azok forrásait és megváltoztatásra váró tényezőit, a pedagógiai tevékenység és szervezeti működés erősségeit és fejlesztésre váró területeit, az iskolavezetés irányító munkájának hatékonyságát, tehát a minőségirányítási rendszer működtetésével intézményünk működése egyenletesebbé, kiszámíthatóbbá és felhasználóbaráttá válik. Olyan működés alakul ki, amely vezetői beavatkozások és nagyobb megrázkódtatások nélkül is alkalmas minden fontosabb szakmai-működési nehézség folyamatos kezelésére és kijavítására. Folyamatosan javul intézményünk pozitív, problémamegoldó kultúrája.

Az alkalmazotti kör bevonásával folyamatosan keressük a problémák megoldásait, a fejlesztési lehetőségeket, megtervezzük és végrehajtjuk azokat az intézkedéseket, melyek a minőségpolitikában megfogalmazott fejlesztési célok alapján a szervezet folyamatos fejlődését biztosítják. Ellenőrizzük, mérjük, értékeljük a változások hatását. A minőségfejlesztési rendszer működtetése során, a partnerközpontú működés eredményeként az intézmény kinyílik, láthatóvá válnak az intézmény, de az egyes munkatársak erősségei és gyengeségei is.

Éppen ezért a minőségfejlesztési tevékenység akkor lehet sikeres, ha a működtetéshez szükséges belső és külső erőforrások biztosítottak és számíthatunk partnereink támogatására.

Intézményünk a megvalósítás érdekében kiépítette és működteti a Comenius 2000 II intézményi modellt. A modell alkalmazásával intézményünk képessé vált:

- partnerközpontú működés kiépítésére, működtetésére
- folyamataink szabályozására
- a szabályozott folyamatok, partnerek elvárásain alapuló folyamatos fejlesztésre
- a szervezeti kultúra tudatos építésére, valamint folyamatos fejlesztésére az intézményi élet résztvevőinek elvárása alapján

A teljes körű minőségirányítási rendszer kiépítése során iskolánk életében, gondolkodásmódjában újdonságnak számító követelményeket fogalmaztunk meg. Intézményünk dolgozói tisztában vannak azzal, hogy egy többéves komoly belső erőforrásokat igénylő programot építettünk ki és működtetünk, melynek sikeréhez – a vezetői elkötelezettségen túl – a nevelőtestület aktív támogatása is elengedhetetlen. Mindezek megvalósítása képessé tette egy tanulóbarát, partnerközpontú, magas színvonalú és folyamatosan megújulni képes intézményi működést.

Intézményünk minőségfejlesztési rendszerének alapja az intézmény szakmai mutatóinak folyamatos emelése, ellenőrzési, értékelési rendszer működtetése, a minőség fenntartását szolgáló intézkedések dokumentálása. Szükség van egy adatbázis kialakítása, folyamatos karbantartása, és egy visszacsatolási rendszer működtetésére évenkénti felülvizsgálattal.

A partnerközpontú működés megvalósítását minőségügyi szervezet (támogató csoport) irányítja, tagjait az intézmény igazgatója bízza meg. A pedagógiai folyamatok szabályozását minőségi körök végzik. A minőség körök feladata:

- Rövid távú célok folyamatszabályozása
- a szabályozott területek irányítása, ellenőrzése, értékelése, dokumentálása
- a folyamatszabályozás korrekciója

Fontos, hogy minőségirányítási szempontból egy intézmény megfelelően deklarált célokat tűzzön ki maga elé, melyeket folyamatos munkával, visszacsatolásokkal el tud érni. A célokat érdemes három szakaszra bontani, rövid, közép és hosszú távú célkitűzésekre a rendszerezhetőség és végrehajthatóság érdekében. Iskolánkban céljai:

Rövid, közép és hosszú távú célok

- Céljaink rövidtávon, egy éven belül:
  - A tanulmányi versenyekre jelentkező tanulók száma növekedjen.
  - Bukások száma és az évismétlő tanulók száma csökkenjen.
  - Igazolatlan órák száma csökkenjen.
  - Minden évben képzési típusonként megfelelő létszámú tanuló jelentkezzen.
  - A HHH helyzetű gyermekekre, tanulókra vonatkozóan napra kész adatszolgáltatás
  - Szülőkkel való kommunikáció növekedjen,
  - A nevelő-oktató munka eredményessége növekedjen.
- Céljaink középtávon, melyet három éves előretekintésben értelmezünk:

- A tanár- szülő közötti információs rendszer fejlesztése.
- Az iskolai vizsgarendszer továbbfejlesztése.
- Alapkészségek fejlesztése a 9. évfolyamon (írás, olvasás, számolás).
- Kulcskompetenciák fejlesztése
- A kompetencia alapú nevelés, oktatás módszereinek teljes körű bevezetése, az országos kompetenciamérés felhasználásával az eredményességet növelő intézkedések megvalósítása.
- Az intézmény belső működését meghatározó folyamatok folyamatos fejlesztése.
- Prevenciós programok szervezése, egészséges életmódra nevelés.
- Minden hátrányos helyzetű tanuló vegyen részt az útravaló ösztöndíj programban.
- A képzésből kimarad, lemorzsolódó tanulók számának csökkentése.
- A részképesség zavarral és mentális problémákkal küzdő tanulók problémájának minél hamarabbi felderítése és kezelése.
- Együttműködés az intézmény és a közoktatáshoz kapcsolódó intézmények között.

❖ Céljaink hosszú távon, melyet hat éves előretekintésben értelmezünk:

- Pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztése, korszerűsítése.
- Nevelést-oktatást segítő eszközök korszerűsítése, bővítése, karbantart, pótlása.
- Az intézmény tárgyi feltételeinek javítása, pályázati aktivitás növelésével.
- Érettségizett tanulók tanuljanak felsőfokú oktatási intézményben.
- A továbbtanulásra jelentkezett tanulók legalább 50%-át vegyék fel felsőoktatásba.
- A technikus bizonyítvány megszerzéséig, a nem informatika szakos tanulók szerezzenek számítógép kezelői (OKJ) számítástechnikai ismereteket.
- A sikeres alap és középfokú nyelvvizsgával rendelkezzen minél több tanulónk.
- A nyelvoktatás kiterjesztése a szakképző évfolyamokon az EU ajánlások alapján.
- Végzett tanulóink sikeres munkába állásának, elhelyezkedésének segítése, a tanulók támogatása az álláskereséshez, a munkába álláshoz szükséges legfontosabb ismertek elsajátításában.
- Tanulói elégedettségmérés minden kérdésben legalább 65%-ot mutasson.
- A dolgozói elégedettség érték minden kérdésben elérje a 65%-ot valamennyi dolgozó átlagában.
- A dolgozói elégedettségmérés a minőségirányítási rendszer 100%-os ismertségét és minimum 80%-os elfogadottságát jelezze, és irányított önértékeléseknél minimum 600 pontot érjünk el.

A minőség elérésében, bármilyen minőségirányítási rendszerben gondolkodunk is, a szervezet vezetésének kulcsszerepe van. Ha az oktatási intézmény vezetője nem alkalmazza, nem sajátítja el a vezetőkkel szemben támasztott új követelményeket a szervezetnek esélye sincs eredményes, hatékony minőségirányítási folyamat kiépítésére és napi alkalmazására. A minőségért elsősorban a vezetőt terheli a felelősség. A minőség a vezető döntéseiből fakad és nem a többi pedagógus cselekedeteinek függvénye.

A minőségbiztosítási rendszerek kidolgozásának és működtetésének első számú felelőse az intézmény igazgatója. Példamutatása és az a tény, hogy kiemelten kezeli ezt a kérdést, különös súlyt ad az ehhez kapcsolódó munkáknak. Ennek megvalósítása érdekében:

- Az intézmény vezetése kinyilvánította elkötelezettségét a minőség, a minőségfejlesztés terén.
- Betartja az intézmény működését szabályozó külső és belső jogrendszert, szabályozókat.
- Elkészítette az intézmény küldetésnyilatkozatát, Pedagógiai Programját – ezt megfelelő időközönként felülvizsgálja – éves munkatervét, minőségpolitikáját és a célokat
- Kinevezte az intézmény minőségügyi vezetőjét
- Elkészíti az intézményi és munkatársi értékeléseket, szükséges beavatkozásokat kezdeményez
- Biztosítja mindezekhez a szükséges erőforrásokat

Iskolánk valamennyi pedagógusának munkáját egy közös szempontrendszerrel kívánatos értékelni. A közös szempontok alapját csak a minden pedagógusra érvényes elvárások képezhetik, így a legalkalmasabbak erre a pedagógus munkakör közoktatási törvényben megfogalmazott követelményei, valamint az önkormányzat által közvetített elvárások. A teljesítményértékelés elsődleges céljai:

- Adatok gyűjtése a nevelőtestület humán erőforrás fejlesztéséhez
- A helyes pedagógiai gyakorlat megerősítése
- A helytelen pedagógiai gyakorlat korrigálása
- A szakmai / tartalmi fejlesztés elősegítése
- A kapott indikátorok segítségével az intézményi működés leírása
- Adatok gyűjtése a pedagógiai program beválásának nyomon követéséhez

A teljesítményértékelési rendszert az intézményvezető irányítja, ellenőrzi, működteti. Javaslatot tesz a munka szervezését végző munkatársak személyére, amit a nevelőtestület hagy jóvá. A vezető biztosítja a munka elvégzéséhez szükséges időkeretet és kijelöli a határidőket. A rendszerrel kapcsolatos jogértelmezésben, a munkáltatói és munkavállalói jogok gyakorlásában tájékoztatást ad a dolgozóknak, ismerteti a teljesítménymérés célrendszerét. A kapott eredményeket, adatokat és dokumentumokat a jogi és etikai normáknak megfelelően kezeli. A teljesítményértékelés mindenkire egységes, egyéni teljesítménykritériumokat mér, melyek a közoktatási törvényben megfogalmazott pedagógusi „kötelességek", feladatok; alapján kerültek megfogalmazásra. A teljesítményértékelés alkalmazásának alapelve, hogy az értékelési eszköz végleges változatának elkészítésénél figyelembe vesszük az érintettek véleményét. Az értékelés folyamatában alapelv az egyének erősségeire koncentrálás természetesnek kell tekinteni, hogy nem lehet mindenki minden kritériumban erős, ezért megfelelő számú, a munkakört széles körben átfogó kritériumrendszer szükséges. Alapelv az egyéni értékelések eredményének titkossága intézményi és fenntartói szinten is. Az egyéneknek viszont joga megismerni az értékelők megítélését a munkájáról. Az értékelés fontos eleme az önértékelés, a külső teljesítményértékelési rendszer fenntartói utasítás által lép érvénybe. Értékelő személyek az igazgató, az igazgatóhelyettesek, és a munkaközösség vezető.

Az iskolában folyó értékelő tevékenység célja, hogy az ellenőrzés során feltárt adatokra, tényekre támaszkodva megvizsgálja, hogy a nevelő oktató munka és annak eredményei mennyiben felelnek meg az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott célkitűzéseknek.

A nevelő oktató munka értékelésének alapvető feladata, hogy megerősítse a nevelőtestület pedagógiai tevékenységének helyességét, vagy feltárja a hibákat, a hiányosságokat, és így ösztönözzön a hibák kijavítására, a nevelő oktató munka fejlesztésére. Az iskolában folyó nevelő oktató munka értékelése a következő területekre terjed ki:

- az intézmény nevelő oktató munkájának értékelésére,
- a pedagógusok nevelő oktató munkájának értékelésére,
- a tanulók tanulmányi munkájára,
- a tanulók magatartására és szorgalmára,
- a tanulói közösségek tevékenységének, fejlődésének értékelésére.

Az igazgató, minden tanévben félévkor és év végén átfogó értékelést készít, amelynek elfogadásáról a nevelőtestület dönt. Az értékelés szempontjai:

- Az iskola működését jellemző legfontosabb adatok (tanulólétszám, tanulócsoportok, dolgozói létszám, beiskolázási adatok), a nevelő-oktató munka, tárgyi feltételeinek alakulása.
- A tanítási-tanulási folyamat eredményessége (tanulmányi átlageredmények, a felzárkóztatás és tehetséggondozás, bukások száma, versenyeredmények, továbbtanulás alakulása).
- A személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos nevelői tevékenység eredményessége, és a pedagógusok nevelő- és oktató munkája (tanítási módszerek és eredmények, továbbképzések, tanórán kívüli feladatok).
- Iskolai rendezvények, programok, valamint a külső kapcsolatok értékelése
- Az arra alkalmas adatokat táblázatosan rögzíti.

A pedagógus munkájának értékelése a minőségirányítási rendszerben kulcsfontosságú elem. Mivel a pedagógus végzi magát a nevelő-oktató munkát, körültekintő szempontrendszerre van szükség a minőségi mérési mutatók kialakítása során. Azért is fontos a megfelelő körültekintés, mert egy iskolában a pedagógus munkáját másképp ítéli meg a jó tanuló, a rossz tanuló, a kolléga, a felettes. Ami alapján értékelhető a pedagógus munkája, és annak minősége:

- A tanítási órákon látottak alapján:
  - az óra célja és tartalma, az óra felépítése és szervezése,
  - az órán alkalmazott módszerek, tanulásszervezési eljárások
  - a tanulók munkája és magatartása, a nevelő munkája, egyénisége, magatartása,
  - az óra eredményessége, differenciált munkáltatás
  - évente a munkatervben megjelölt kiemelt kompetencia fejlesztési feladatainak megjelenése
- A pedagógus a tanulókkal tanítási órán kívül:
  - a tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása, szabadidős programok szervezése, iskolai rendezvények, szülő diák pedagógus kapcsolat, tehetséggondozás és verseny eredmények
  - felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, korrepetálás, felkészítés javítóvizsgára
  - a kiemelkedő képességű vagy kiemelkedő érdeklődésű tanulókkal való foglalkozás

- A nevelőtestületben és a szakmai munkaközösségben:
  - aktuális feladatok elvégzése, oktatási segédanyagok, szemléltető eszközök készítése
  - belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása,
  - továbbképzéseken való részvétel, önképzés,
  - az új ismereteket munkájában hasznosítja és a lehetőségekhez mérten továbbadja a nevelőtestület tagjainak,
  - az iskolai munka javítása új ötletekkel, ezek kivitelezése, megvalósítása.
- Munkaköri kötelezettségeken túli feladatok:
  - pályakezdő fiatalok segítése,
  - önként vállalt feladatok végzése a nevelőtestület közösségi életében (pl. rendezvények),
- Nevelés, közösségformálás, szociális tevékenység:
  - az osztályközösség alakítása, szakkör, sportkör eredményes tevékenysége,
  - a problémás tanulókkal való gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása.
- Személyes példamutatás:
  - a tanulókkal, a szülőkkel és a kollégákkal szemben betartja a pedagógus etika alapvető normáit,
  - magatartása, viselkedése, megjelenése, a munkához való viszonya.
- Munkafegyelem, a munkához való viszony:
  - a munkaköri kötelességek teljesítése, a tanítási órák pontos megtartása
  - az ügyeleti munka pontos ellátása, precíz adminisztrációs munka
  - a különféle feladatok pontos, határidőre történő megoldása.
- Innováció, általánosabb szakmai feladatok:
  - részvétel a szakmai döntések előkészítésében (pl. OKJ-s szakok választása, stb.),
  - részvétel a helyi tantervek és a pedagógiai program készítésében, felülvizsgálatában,
  - részvétel a kompetencia alapú fejlesztésben
- A vezetői feladatok ellátása:
  - a különféle nevelői közösségek vezetői milyen szinten látják el vezetői feladatukat: tervezés, szervezés, végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés,
  - az adott közösségek formálása, az emberi kapcsolatok javítása.
- Kapcsolata a tanulókkal, a szülőkkel és kollégákkal:
  - magatartása a kollégákkal, szülőkkel, tanulókkal
  - törekszik a jó együttműködésre a tanár – diák – szülő együttesben, segíti a kollégákat.

- Eredményei:
  - a záróvizsgákon és tanulmányi versenyeken, illetve a tanulók tantervi követelményeiben
- Szakmai felkészültsége:
  - milyen szintű továbbképzésekbe kapcsolódik be, az iskolában hasznosítható szakképesítései
  - idegen nyelv ismerete, valamint publikációk szakmai folyóiratokban, kiadványokban

A tanulói teljesítmények értékelési szempontjait a pedagógiai program és a házirend tartalmazza. Ezt az adott tantárgyból a tanév elején a tanulókkal a szaktanár ismerteti, és ennek megfelelően jár el. A jegyek számának megfelelősége az előre haladás folyamán folyamatosan ellenőrizhető, valamint a félévek végén is. A jegyek gyarapodási ritmusát a vezetők (osztályfőnök, munkaközösségek vezetői, felsőbb vezetők) ellenőrzik.

A tanulók magatartása és szorgalma egy minőségi mutató, eredményként és egyben magyarázatként is szolgálhat több más paraméterre. Az osztályfőnök a tanulók magatartását és szorgalmát folyamatosan figyelemmel kíséri, arról a szülőket szülői értekezleteken, fogadó órákon, családlátogatásokon tájékoztatja. Félévkor és év végén az osztályban tanító pedagógusok véleményének lehetőleg előzetes kikérésével minősíti a tanulók magatartását és szorgalmát. A magatartás minősítésekor az osztályfőnök az osztály diákbizottság véleményét is kikéri.

Mulasztások Igazolása szintén egy fontos tanulói mérési, minőségi paraméter. A mulasztások igazolásánál a pedagógiai programban és a házirendben foglalt tartalmaknak megfelelően kell eljárni.

A jogszerűség és az eredmény biztosításának főbb kitételei:

- A kilencedikes osztályfőnökök részletesen ismertetik a tanulókkal a szabályokat; az első szülői értekezleten a szülőkkel is
- A tanulók és a szülők számára minden évben kiemeli az osztályfőnök a legfontosabb elvárásokat
- Az osztályfőnök legkésőbb két héten belül lezárja a heteket; problémás esetben egy héten belül, vagy sűrűbben számol
- Az osztályfőnök megteszi a jogszabályokban előírt intézkedéseket igazolatlan mulasztások esetén, együttműködik az ifjúságvédelmi felelőssel, az iskolatitkárral, az igazgatóhelyettessel,

- Az osztályfőnök ellenőrzi, hogy a tanuló aláíratta-e az ellenőrzőjét
- A szaktanároknak kötelessége beírni a tanulók hiányzását az osztálynaplóba
- Az eltelt hónap hiányzásainak összesítését az osztályfőnök körülbelül egy hét alatt elvégzi
- Az osztályfőnök egy évig őrzi az igazolásokat
- Az osztályfőnök a naplóban vezeti a felhasznált, szülő által igazolt napokat
- Az osztályfőnök és a szaktanárok adminisztrálják a fegyelmező intézkedéseket

Minőségirányítási programunkat 2010-ben aktualizáltuk, frissítése 2014-ben aktuális. A minőségirányítási programja a intézmény minden dolgozójára érvényes. A minőségfejlesztési programot a nyilvánosság biztosítása érdekében megjelentettjük a intézmény hirdetőtábláján, a intézményben kihirdetjük, hogy hol található egy-egy példány (könyvtár, tanári-, igazgatói- iroda, minőségügyi vezetői iroda), az osztályfőnökök, tanárok tájékoztatják a diákokat és a szülői megbeszéléseken a szülőket annak tartalmáról.

Mellékletként minőségirányítási rendszerünk alapjául szolgáló kérdőívekkel szeretném színesíteni dolgozatom a közalkalmazottak, pedagógusok, és tanulók mérési lehetőségeivel.

Az intézmény külső / belső kapcsolatrendszere

Portfóliómban a saját, iskolai szervezet bemutatását választottam, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hámori András Szakközépiskola és Szakiskolát. Schein (1978) elmélete mentén a szervezet több személy tevékenységének ésszerű koordinációja valamely közös, kinyilvánított szándék vagy cél megvalósítására a munkamegosztás és a tevékenységi körök megosztása, a tekintély és a felelősség hierarchia alapján.

Az iskola, az iskolai szervezet bemutatása a szervezeti kapcsolatok, értékrendek speciális területét képviseli. Összetett rendszert képez, mely külső és belső kapcsolati rendszerrel rendelkezik. Teljes mértékben érvényesül a definíció, hiszen az iskolában megosztásra kerülnek a feladatkörök, hierarchikus, bürokratikus szabályrendszer alapján több személy dolgozik a közös cél érdekében.

A közös cél a nevelő, oktató munka. A szervezeti felépítés deklaráltsága érdekében a kommunikációt, a szervezet tagjai közt fennálló kapcsolatokat, a külső és belső kapcsolattartást az intézmény alapdokumentumai határozzák meg.

Az iskolánk nyitott rendszer, szoros kapcsolatban áll környezetével, és a környezeti változások hatása az iskolánkra is hatással van.

Az iskola tartalmi munkáját és működését meghatározó helyi szabályok:

- Alapító okirat, pedagógiai program, minőségirányítás, házirend, belső szabályzat.
- Munkaügyi helyi szabályok: közalkalmazotti szabályzat, esélyegyenlőségi terv.
- A működést szabályozó dokumentumokhoz illeszkedő szabályzatok: a közalkalmazotti tanács szervezeti és működési szabályzata, a szülői szervezet szervezeti és működési szabályzata, és a diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzata.

Az alapító okirat a fenntartó határozata az adott nevelési és oktatási intézmény létrehozásáról, működtetéséről. A fenntartó ebben meghatározza a közoktatási intézmény típusát, feladatait, és dönt a működés feltételeinek biztosításáról. Az alapító okiratban szereplő feladatok alapján az iskola nevelőtestülete készíti el az intézmény pedagógiai programját, amely az iskolában folyó nevelő-oktató munka szakmai-tartalmi szabályozója.

Az intézmény minőségirányítási programja a folyamatos fejlesztés érdekében meghatározza a minőségpolitikát és a minőségfejlesztési rendszert.

A házirend a tanulói jogok és kötelességek érvényesülésének, gyakorlásának, az iskola élet-és munkarendjének szabályait rögzíti.

Belső kapcsolati rendszer

A formai szabályozások alapvetően meghatározzák szervezetünk működését. Iskolánk elemzéstechnikai szempontból amellett, hogy nyílt, és többcélú rendszer, alapjában véve alkalmazkodó és kreatív szervezetként is funkcionál. Reagálnia kell a környezeti hatások megfelelő kezelésére, valamint munkatevékenységéből adódóan folyamatos fejlődés, fejlesztési alapkoncepcióval kell rendelkeznie. Ehhez szabad tőketartalék szükséges, ami magában foglalja a szakembereket, az időt, az anyagi forrásokat, és a megvalósítás helyét.

Az iskola feladata a fenntartó által jóváhagyott pedagógiai program szerinti tevékenység végzése. Feladata a közoktatási törvény szerinti nappali rendszerű iskolai oktatás általános műveltséget megalapozó pedagógiai szakaszának megfelelő oktatása (beleértve a nyelvi előkészítő, szakközépiskolai, szakiskolai oktatást, szakiskolai felzárkóztató oktatást, szakmai előkészítő alapozó ismeretek oktatását, valamint az integrációs felkészítést a szakiskolában és a szakképzést). A tanórai és a tanórán kívüli, valamint szakmai feladatok ellátáshoz kapcsolódó foglalkozásokat tart.

Az iskola tanműhelyeket működtet. A 9. évfolyamtól hátrányos helyzetben lévő és/vagy sajátos nevelési igényű (testi, érzékszervi, tanulásban akadályozott értelmi fogyatékos) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető vagy vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók integrált nevelése, oktatása, képzése.

A szervezeti struktúra hierarchikus rendszerben határozza meg a dolgozók alá / fölé rendeltség viszonyát. Iskolánkban az alábbi hierarchia értelmezett:

- Az intézményvezető: a feladatait az általános igazgató-helyettes, műszaki igazgató-helyettes és a gyakorlati oktatásvezető és a gazdasági ügyintéző közreműködésével látja el. A vezető-helyettesi megbízást az intézményvezető adja. A megbízás visszavonásig érvényes.
- Az általános igazgató-helyettes a törvényben meghatározott felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel, valamint legalább öt év pedagógus munkakörben szerzett gyakorlattal rendelkező személy. Jogállása: vezető beosztású. Kinevezési és megbízási rendje: kinevezése és a vezetői megbízása az igazgató kinevezési jogkörébe tartozik. Felette teljes munkáltatói jogkört gyakorol.
- Műszaki igazgató-helyettes státusz feltételei megegyeznek az általános igazgató-helyettesével. Főbb feladata a technikai dolgozók munkájának szervezése, irányítása, ellenőrzése. Az iskola műszaki állapotának - a költségvetés által biztosított keretek

figyelembevételével - az oktató-nevelő munka biztonságos végzéséhez szükséges szinten tartása. További feladatait a részletes szabályzatok, valamint részletes munkaköri leírása határozza meg.

- A gyakorlati oktatásvezető szintén a vezetőség tagja, feladata a szakmai elméleti-, és gyakorlati tárgyak oktatásának felügyelete. A gyakorlati oktatás feltételeinek - a költségvetés által biztosított keretek figyelembevételével – lehető leghatékonyabb biztosítása. A külső gyakorlóhelyekkel történő kapcsolattartás. További feladatköröket speciális szabályzatok és a részletes munkaköri leírás tartalmazhat.
- A gazdasági vezető: Gazdasági szakirányú képesítéssel rendelkező személy lehet. Kinevezése és a vezetői megbízása az igazgató kinevezési jogkörébe tartozik. Segíti az intézmény gazdálkodásával kapcsolatos feladatok ellátását, elősegíti a szakmai tevékenység tárgyi feltételeit.

Az intézmény nevelőtestülete pedagógusokból áll. A nevelőtestület határozza meg alapvetően az intézmény szakmai munkáját. Az alkalmazotti közösséget és azok képviselőit jogszabályokban meghatározott részvételi, javaslattételi, véleményezési, egyetértési és döntési jogok illetik meg. Az intézmény különböző közösségeinek tevékenységét – a megbízott vezetők és a választott közösségi képviselők segítségével – az intézményvezető fogja össze. A kapcsolattartásnak különböző formái vannak, melyek közül mindig azt kell alkalmazni, amelyik a legmegfelelőbben szolgálja az együttműködést.

A kapcsolattartás formái különösen értekezletek, megbeszélések, fórumok, bizottsági ülések, intézményi gyűlések. Az intézményi kapcsolattartás rendszeres és konkrét időpontjait a munkatervben kell meghatározni, melyet a hivatalos közlések helyén kell kifüggeszteni.

A különböző döntési fórumokra, nevelőtestületi-, alkalmazotti értekezletekre a vonatkozó napirendi pontokhoz a döntési, egyetértési, és véleményezési jogot gyakorló közösségek által delegált képviselőt meg kell hívni, nyilatkozatukat jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

A teljes alkalmazotti közösség gyűlését az intézményvezető akkor hívja össze, amikor ezt jogszabály előírja, vagy az intézmény egészét érintő kérdések tárgyalására kerül sor. Az alkalmazotti közösség értekezleteiről jegyzőkönyvet kell vezetni.

Külső kapcsolati rendszer

Iskolánk külső kapcsolati rendszerét elsősorban egy osztály tanulóinak szülői szervezetével a gyermekközösséget vezető osztályfőnök közvetlen kapcsolatot tart. A szülői szervezetek intézménnyel kapcsolatos véleményét, javaslatait a szülői szervezetek vezetői vagy a választott elnök juttatja el az intézmény vezetőségéhez.

A Szülői Munkaközösség az intézményvezető a munkatervben rögzített időpontokban tanévenként legalább kétszer hívja össze, ahol tájékoztatást ad az intézmény munkájáról és feladatairól, valamint meghallgatja a szülői szervezet véleményét és javaslatait. A Szülői Munkaközösség elnöke közvetlen kapcsolatot tart az intézményvezetővel, és tanévenként egyszer beszámol a nevelőtestületnek a szülői közösség tevékenységéről A tanév rendjének munkatervi meghatározásához ki kell kérni a szülői szervezet véleményét is.

A szülők szóbeli tájékoztatása kapcsán az intézmény a tanulókról a tanév során rendszeres szóbeli tájékoztatást tart. A szóbeli tájékoztatás lehet csoportos és egyéni. A szülők csoportos tájékoztatása szülői értekezletek, az egyéni tájékoztatás a fogadóórákon történik.

Intézményünk a tanulókról rendszeres írásbeli tájékoztatást ad a hivatalos pecséttel ellátott tájékoztató füzetekben. Írásban értesítjük a tanuló szüleit gyermekük magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi előmeneteléről. Tájékoztatjuk a szülőket az intézményi élet kiemelkedő eseményeiről és a szükséges aktuális információkról is. A pedagógusok kötelesek a tanulókra vonatkozó minden értékelő érdemjegyet és írásos bejegyzést az osztálynaplón kívül a tanuló által átnyújtott tájékoztató füzetben is feltüntetni. Az osztályfőnök indokolt esetben, írásban értesíti a szülőket a tanulók előmeneteléről, magatartásáról és szorgalmáról.

Az intézmény külső kapcsolatai: intézményünk a feladatok elvégzése, a gyermekek egészségügyi, gyermekvédelmi és szociális ellátása, valamint a továbbtanulás és a pályaválasztás érdekében és egyéb ügyekben rendszeres kapcsolatot tart fenn más intézményekkel és gazdasági szervezetekkel. A vezetők, valamint az oktató-nevelő munka különböző szakterületeinek képviselői rendszeres személyes kapcsolatot tartanak a társintézmények azonos beosztású alkalmazottaival, – meghívás vagy értesítés alapján. A kapcsolattartás formái:

- osztály-szülői értekezlet
- egyéni fogadóórák
- összevont fogadóórák
- szakmai előadásokon és megbeszéléseken való részvétel,
- módszertani bemutatók és gyakorlatok tartása,
- közös ünnepélyek rendezése,
- intézményi rendezvények látogatása,

Az intézményünk kapcsolatban áll a következő szervezetekkel:

- a fenntartóval,
- a város közoktatási intézményeivel,
- a gyermekek egészségügyi ellátásáról gondoskodó társintézményekkel,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi hatóságokkal,
- nevelési tanácsadó szolgálattal,
- a családsegítő központtal,
- a történelmi egyházak szervezeteivel,
- egyházi és más fenntartású oktató- nevelő intézményekkel,
- sportegyesületekkel, vállalatokkal.

Iskolánk szervezeti kultúrája alapjaiban határozza meg intézményünk működését. Szervezeti kultúra volt is, és lesz is mindaddig, amíg az emberek különböző közösségekben élnek, illetve tevékenykednek. Kapcsolódik az emberi populációhoz, a társadalomként aposztrofált emberi közösségekhez, azon belül pedig a munka világához is. Iskolánk szervezeti egységének szervezeti kultúrája mindig egyedi, hiszen egy olyan intézményi struktúrát alkot, ahol évről évre cserélődik a tanulói állomány. A végzősök kimennek, a 9. évfolyamosok belépnek. A szervezeti kultúrát stabilabb oldaláról a dolgozók, a vezetőség tartja fenn. Az elvárások, a szokások, a kommunikációs csatornák kialakulása meghatározza az iskolánkban kialakult szokásrendszert.

A szervezeti kultúrát jellemzőivel vezetem végig, iskolám egyedi jellemzőivel kommentelve:

- Csak hosszabb idő után alakul ki; - iskolánk szervezeti kultúráját generációról generációra alakították iskolaigazgatók, és az évtizedeken át tanító, dolgozó kollégák folyamatosan alakították.
- A szervezet tagjai alakították és az újonnan belépők tanulják; - az éves körforgás a végzős évfolyamokkal, valamint a kezdő évfolyamok erősítik, illetve gyengítik a szervezeti kultúrát.
- Nem függetleníthető az adott ország nemzeti kultúrájától; - teljes mértékben jellemző intézményünkre, hiszen a nemzeti kultúrát olyan intézményben, ahol az integráció igénye, és a halmozottan hátrányos helyzet a jellemző, nem egyszerű törekvés.

- Megjelenik benne az adott kor társadalmi vetülete; - a nemzeti kultúrával kapcsolatos elemzés ide is helyénvaló, hiszen a társadalmi vetület párhuzamosan erőteljes értéket képvisel.
- Alakításában a vezetőnek kiemelt szerepe van; - intézményünk igazgatója több ciklus élt meg, iskolánkat így több évtizede irányítja. Gondolatai, elképzelése azt az irányvonalat viszi tovább iskolánk értékrendjébe, szervezeti kultúrájába, amit iskolánk vezetés megfelelő iránynak vél.
- Az egész szervezetre, sőt, környezetére is kihat; - intézményünk a térség meghatározó intézménye, 660 tanuló jár hozzánk. Környezetében, a város életében az általános napi kommunikáció részét képezi, tevékenységével hatással van az általános iskolákra, mint felvevő egység, és szintén hatással bír a munkaerő piacra.

A szervezeti kultúra befolyásoló tényezőit összegyűjtve, szintén egyedi arculati megjegyzésekkel látom el:

- A szervezet történelme, hagyományai, filozófiája; - iskolánk nagyon szép hagyományokkal rendelkezik, tehát a szervezeti kultúra megfelelő alapokon tudott kialakulni. Hagyományok, és képzési filozófiája egységes látképet fest a nevelői, oktatói munkáról.
- A szakértelem foka, a vezetés stílusa; - dolgozatom nyitó részében a hierarchikus, bürokratikus szervezet elemzésével bevezettem az elemzést. A szakértelem foka intézményünkben jól deklarált, minden munkakört egyértelműen leír a betöltéséhez szükséges végzettség. Sajnos a mai munkaerő hiány alapján több álláshelyet olyan kollégák töltenek be, akik végzettséggel nem rendelkeznek – a fenntartó mégis engedélyezte alkalmazásukat – és ez meg is látszik a színvonalon.
- Gazdasági stabilitás, piaci pozíció; - elsősorban, mivel állami intézmény vagyunk, a fenntartó stabil alapokon működik. Még mindig a legstabilabbnak tartják az állami fenntartást az egyházi illetve egyéb versenyszférás fenntartókkal szemben. Piaci pozíciónk a jól felszerelt, megyeszékhelyeken működő képző intézményekkel szemben nem versenyképes, a térségben azonban helytálló.
- A szervezet stratégiája; - szervezetünk stratégiáját egyértelműen meghatározzák az alapdokumentumok, a Szervezeti és Működési Szabályzat, a pedagógiai program, a minőségirányítási program.
- A kommunikáció kialakult gyakorlata; - egyaránt megjelenik intézményünk esetében a horizontális és a vertikális kommunikáció.

Integráció és szegregáció saját intézményi gyakorlat bemutatása

Intézményünkben szakiskolai és szakközépiskolai nevelő-oktató munka zajlik párhuzamosan. A tanulók nincsenek elkülönítve, a teljes épület-együttesben vegyesen mozognak, látogatják az órákat. A 2012/2013-es tanév első félévét 576 fő, ebből 237 lány, tanulói létszámmal indítottuk, köztük a 41+27=68 fő SNI-s + BTMN-es tanulókkal. Ez az 576 tanuló két tagozaton, a szakközépiskolai -8- és a szakiskolai tagozaton -13-, összesen 21 osztályban kezdte meg tanulmányait. Tanulóink 5 megye 31 településről jár iskolánkba. 182 tanuló más megyéből jár, 405 (70,3%) fő pedig más településről. 171 fő a tiszafüredi tanuló.

Az iskolába érkező, gyakran komoly tudásbeli és motivációs különbséggel rendelkező tanulók egyre változatosabb módjait igénylik az ismeretszerzésnek. Felgyorsult világunkban meg kell tanítanunk őket a körülmények változásaihoz való alkalmazkodásra, az egész életen át tartó tanulás képességének megszerzésére. Iskolánk a kompetencia alapú oktatás változatos módszereinek alkalmazásával kíván az új kihívásokra válaszolni.

Feladatok, beilleszkedési nehézségek

Iskolánkban aránytalanul sok a szociálisan hátrányos helyzetű, fejlődési és fejlettségi problémával, beilleszkedési, magatartásbeli, tanulási problémával küszködő tanuló.

Feladatunk az ilyen tanulók feltérképezése az iskolába lépés kezdetén. Szociometriai vizsgálatok alapján az osztályközösség erejét is kihasználó tolerancia kialakítása, a negatív példakövetés megelőzése differenciált pedagógiai értékeléssel, személyes ráhatással. Sikertelenség esetén pszichológiai orvosi véleménykérés, szakember igénybevétele az egyéni fejlesztéshez. A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- felzárkóztató órák, foglalkozások
- kapcsolattartás a szülőkkel, nevelési tanácsadóval, gyermekjóléti szolgálattal
- differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák alkalmazása
- a személyre szabott tanítás-tanulás előtérbe helyezése
- az alapozó szakasz elnyújtása
- fejlesztő értékelés alkalmazása

A probléma alapvető forrása, hogy a tanulók nagy része olyan általános iskolai érdemjegyekkel érkezik, melyek feltételeznék, hogy nagyrészt jó tanulók kerülnek hozzánk.

Az első tesztek, felmérők viszont azt mutatják, hogy az ott kapott érdemjegyek nagyon eltérnek a tanulók valós tudásától. Kritikus a 9. évfolyam, ahol óriási csalódást és meglepetést (annak a szülőnek, aki érdeklődik gyermeke iránt) a gyenge eredmény. Innen egy tempóváltással hamar fel tud még zárkózni a tanuló, azonban aki nem fordít kellő szorgalmat a felzárkózásra, az sajnos egészen az iskola elvégzéséig cipeli a lemaradás terhét.

Kollégáim munkáját is látva, szó szerint küzdünk a tanulókkal, de a szülői háttér talán a jelentősebb gond. A szülők nem járnak szülői értekezletekre, nem érdeklődnek a gyermekük előmenetele felől, szomorú, de nem érdekli őket, hogy az iskolában mi történik. Nem az iskolával együtt akarják nevelni és oktatni gyermeküket, hanem azt hiszik, hogy az iskola majd mindent megold, otthon pedig nem kell foglalkozniuk csemetéikkel. Néhány vázlatpontban összegyűjtöttem, hogy mi mit tehetünk mégis tanulóinkért:

Erkölcsi értékrend kialakítása tanulóinkban

- Megismerjék, megtanulják az emberek közötti kommunikációt
- Legyenek képesek fegyelemre és önfegyelemre

Nyitott tanulói személyiség fejlesztése

- Felelősségvállalásra, önállóságra, kitartásra nevelés
- Értékelés és önértékelés képességének kialakítása
- A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele

Motivációs rendszer kialakítása az aktív tanulás érdekében

- Egyénre szabott és önálló ismeretszerzési formák
- Az eltérő képességű tanulóink részére fejlesztő programok kidolgozása
- A kiemelkedő teljesítmények, szereplések értékelése, jutalmazása

Hagyományok teremtése, az iskolához való kötődés erősítése

- Színvonalas, élményhatású iskolai ünnepségek bemutatók szervezése
- Pályázatokon, versenyeken, való részvétel
- Szabadidős tevékenységek lehetőségeinek megteremtése
- Tanulmányi kirándulások szervezése

Integráció és szegregáció kezelése, beépítése a munkafolyamatokba

Alkalmazható módszereink és eszközeink:

- differenciálás
- rendszeresség
- csoportmunka
- differenciált értékelés
- konfliktus-kezelés
- szituációs játékok
- önértékelés
- SNI: sérülés specifikus fejlesztés

Iskolánkban a tanulócsoportok összetétele képességeiket tekintve is rendkívül heterogén. Több és statisztikai mutatói alapján sok a tanulási kudarccal küszködő tanuló. Segítő tevékenység csoportokat kell kidolgoznunk számukra:

- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- a 9. évfolyam indulása: felzárkóztató program – tanórák keretében
- szükség esetén csoportbontás (magyar, matematika, idegen nyelv)
- felzárkóztató órák, korrepetálások
- konzultáció tanulási problémákról

Problémás, hátrányos helyzetű tanulóinknál nem csak arra kell koncentrálnunk, hogy őket, hogyan lehetséges integrálni az osztályközösségekbe, hanem arra is figyelnünk kell, hogy maga az osztályközösség miként kezelje a megosztott helyzetet:

- A közösség felkészítése az SNI-s tanulók integrált nevelésére
- A másság elfogadása
- A különböző szociális kompetenciák fejlesztése: empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodó készség

Ezzel kapcsolatban az alábbi ismérveket gyűjtöttem csokorba, hogy milyen készségek, képességek fejlesztésére van nagy szükség a teljes közösség szempontjából:

- együttműködési készség
- partneri viszony
- tolerancia
- konszenzus-készség
- empátia
- érzelmi intelligencia
- etikai érzék
- logikai gondolkodás
- képzelőerő
- kreativitás
- motiváció
- vitakészség
- közösségépítés
- digitális írástudás fejlesztése

Iskolánk tanulói – az intézményi gyakorlat

Iskolánk tanulói többségben szociálisan hátrányos helyzetűek. Jelentős a gyermekét egyedül nevelő családból, rokkant, munkanélküli családból érkező tanulónk. Pedagógiai feladatunk a hátrányos helyzetről való információszerzés (a személyiségi jogok sérelme nélkül), a hátrányok csökkentése, felvilágosító munka a támogatások lehetőségeiről.

Nem csak negatívumokra szeretnék kiélezni, vannak tehetséges tanulóink is A tehetség fogalmát tágan értelmezzük, az intellektuális képességeken túl a manuális és pszicho-motoros képességekkel rendelkező tanulóinkra is kiemelt figyelmet fordítunk. A jobb képességű tanulók esetében is indokolt a differenciált foglalkoztatás megszervezése, egyéni vagy csoportos külön feladat, megbízás adása ismeretgazdagítási, gondolkodásfejlesztési céllal. A képességek kibontakoztatását segítő tevékenységeink:

- tanórai tehetséggondozás (differenciálás) képességekhez igazítva
- a verbális kommunikáció és az eredményes tanulási technikák elsajátítása
- szakköri, sportköri tevékenység
- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szakmai, tantárgyi, kulturális, sport)
- egyéni felkészítés tanulmányi, szakmai és egyéb versenyekre

Portfóliómban a hátrányos helyzetű tanulóink különös tekintettel való bemutatásához segítségül hívtam iskolánk gyermekvédelmi felelősét. A kapott adatokat táblázatba foglaltam, és bontottam szakiskolai és szakközépiskolai tanulókra.

		szakiskola 9-10									szakképzés 11-14									
		9a	9b	9c	**9**	10a	10b	10c	**10**	**9-10**	9f	11a	11c	11f	12a	12b	12c	11 évf	12 évf	össz 9-12
Integráltan oktatott sajátos nevelési igényű tanulók		2	6	3	**11**	2	0	2	**4**	**15**	8	2	4	0	0	3	1	6	4	18
ebből	leány	0	2	0	**2**	0	0	0	**0**	**2**	2	1	0	0	0	1	0	1	1	4
	más megyéből bejáró	1	2	2	**5**	0	0	1	**1**	**6**	3	0	2	0	0	0	0	2	0	5
	évfolyamismétlő	0	1	1	**2**	0	0	0	**0**	**2**	3	0	0	0	0	0	0	0	0	3
	magántanuló	0	2	0	**2**	0	0	0	**0**	**2**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	hátrányos helyzetű tanulók	2	4	2	**8**	1	0	2	**3**	**11**	6	2	2	0	0	0	0	4	0	10
	ebből halmozottan hátrányos helyzetű	1	2	1	**4**	1	0	1	**2**	**6**	3	1	2	1	0	0	0	4	0	7

Az összegző sorokban egyértelműen kivehető, hogy a szakiskolai tagozaton jóval nagyobb a hátrányos helyzetű tanulóink száma, iskolánk vezetése a jobb képességű tanulókat irányítja a szakközépiskolai képzés, az érettségi megszerzésének lehetősége felé. Az alábbi táblázat a középiskolai adatokat mutatja be:

	9.a	9.b	9.c	9.f	10.a	10.c	10.f	11.a	11.b	11.c	11.f	12.a	12.b	12.c	13.a	14.c	összesítés
igazolt	2357	2816	4734	3385	2892	2161	2526	2402	2115	5173	2957	1095	1184	1475	1275	1864	**67334**
igazolat-lan	1801	1954	7275	3540	1756	700	1809	462	1459	2227	7185	179	202	290	134	324	**36819**
kitűnő	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	**2**
jeles	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	**3**
bukott	13	12	13	18	5	4	9	1	2	4	10	2	2	0	1	1	**154**
bukás	65	63	61	152	17	18	36	1	5	13	23	4	5	0	2	4	**627**
átlag	2,35	2,16	2,26	2,16	3,06	2,27	2,53	3,16	2,85	3,09	2,38	2,91	2,92	3,1	3,11	2,82	**2,79**
Magatar-tás	2,38	2,19	2,12	2,58	3,46	2,19	2,41	3,38	2,37	3,07	2,8	3	2,94	3,17	3,54	2,7	**3,02 / 0**
Szorgalom	2,52	2,62	2,48	2,53	2,89	2,19	2,82	3,29	3,05	3,34	3,07	3	3,12	3,63	3,11	2,95	**3,03 / 0**
létszám	**24**	**23**	**31**	**28**	**31**	**16**	**21**	**26**	**19**	**29**	**22**	**20**	**17**	**24**	**28**	**20**	**379**

Iskolánk feladati és célja a hátrányos helyzetű tanulóinkkal kapcsolatban:

- A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekek feltérképezése
- Általános prevenció, mellyel új információkat, ismereteket közvetítünk
- 2H, 3H, SNI-s integráció segítése
- Képesség-kibontakoztató program alkalmazása
- Motiválást segítő differenciált tanulásszervezés alkalmazása

Iskolánk tanulóinak rövid bemutatását és intézményünk hozzájuk való viszonyát, - különös tekintettel a hátrányos helyzetű gyermekekre – a szakiskolai és szakközépiskolai bontással lehet megfelelően bemutatni. A pontos képet azonban a tanulmányi eredmények adják, melyhez iskolánk tanulmányi rendszeréből vettem az adatokat:

szakközép		9d	9e	10d	10e	11d	11e	12d	12e	9 évf	10 évf	11 évf	12 évf	össz 9-12
Integráltan oktatott sajátos nevelési igé-nyű tanulók		1	1	2	1	1	1	1	0	2	3	2	1	8
ebből	leány	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	2
	más megyéből bejáró	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	évfolyamismétlő	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	magántanuló	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	hátrányos helyzetű tanulók	1	1	1	0	1	1	0	0	2	1	2	0	5
	ebből halmozottan hátrányos helyzetű	1	0	1	0	1	1	0	0	1	1	2	0	4

Szakiskolában a tanulók nagyon sokat hiányoznak, és az igazolatlan hiányzások száma is nagyon magas. A tanulmányi átlagaik alacsonyak, és a bukás sem ritka.

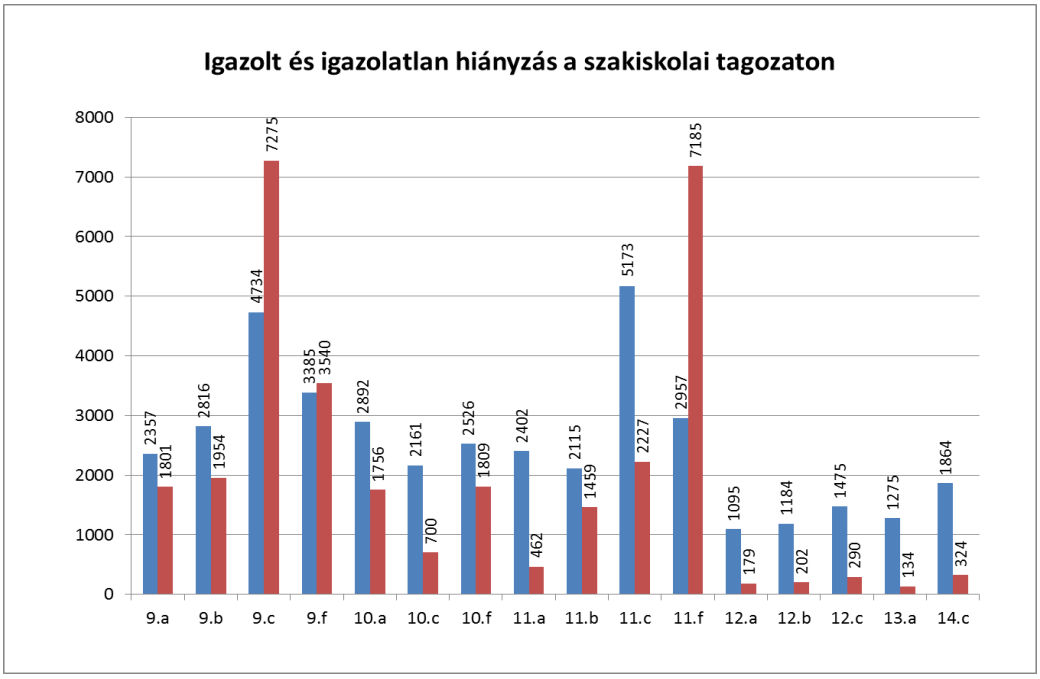

Szakközépiskolában a tanulóink jobb eredménnyel szerepelnek, bár ennek az eredménynek egyenes ági következménye, hogy iskolánk szelektálni próbál az általános iskolai eredmények alapján, és szakközépiskolába felvenni a jobb eredményű tanulókat.

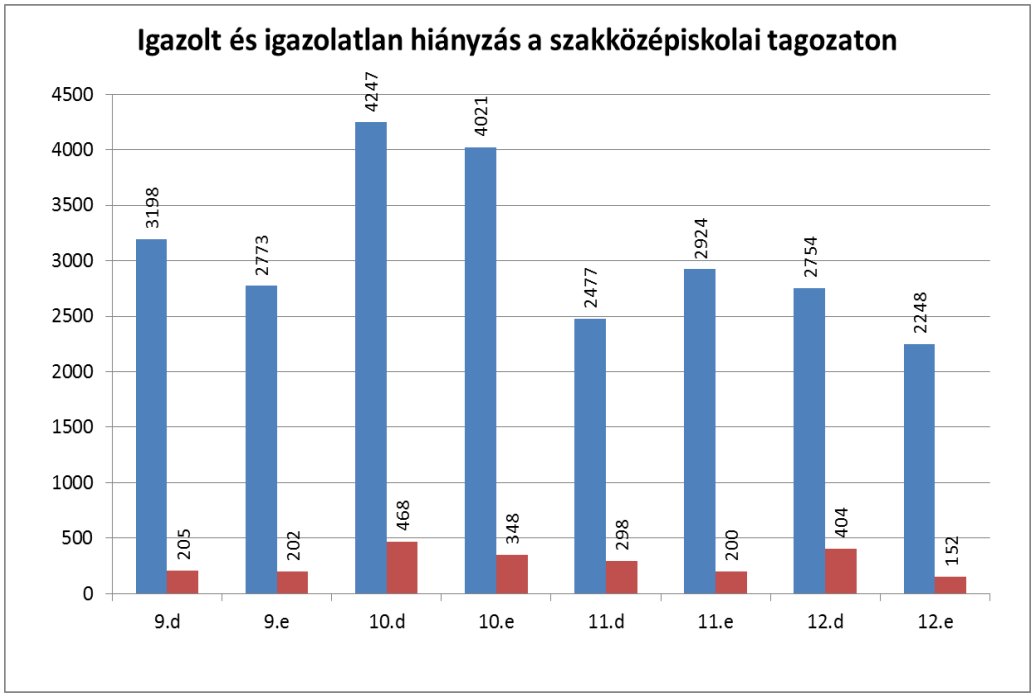

Itt már jobban kivehető, hogy az igazolt és igazolatlan hiányzások aránya már egy olyan képet tükröz, melyet elfogadhatónak tartunk.

Saját tantárgy mindkét oldalról történő megvilágítása

Iskolánk tanulói földrajzi környezetüket tekintve is olyan hátrányos területről, vonzáskörzetből kerülnek ki, mely rányomja bélyegét szociális kapcsolatrendszerükre, viselkedésükre, nevelésükre. Saját tantárgyra vonatkozóan a különleges bánásmódot mindkét oldaláról szeretném bemutatni.

Szakiskolai és szakközépiskolai csoportokban tanítok informatikát, túlnyomó többségét óráimnak a szakközépiskolai, informatika szakmacsoport érettségire való felkészítése, illetve szakmai tanóráinak többsége adja. Iskolánk fő húzóágazata a informatika, a szakközépiskolai négy évet követően tanulóink felsőfokú szakmai, két éves képzés keretében szerezhetnek szakmát. Ezt az irányvonalat a tehetséggondozás, verseny pedagógia oldaláról szeretném bemutatni.

Célkitűzések:

Iskolánk kötelezően beiskolázó státuszából ered, hogy egyszerűen fogalmazzak: jön mindenki. Az előző oldalakon pontos képet vázoltam a hozzánk kerülő tanulók tanulmányi eredményéről. Célunk, hogy mind szakiskolában, mind szakközépiskolában az informatika tantárgyat megfelelően adjuk át, tanítsuk meg. Szintén célunk, hogy kiemeljük azokat a tehetséges, szorgalmas, érdeklődő tanulókat, akik megfelelő támogatással, motiválással tanulmányi versenyeken képviselik iskolánkat.

	9.d	9.e	10.d	10.e	11.d	11.e	12.d	12.e	összesítés
igazolt	3198	2773	4247	4021	2477	2924	2754	2248	**67334**
igazolatlan	205	202	468	348	298	200	404	152	**36819**
kitűnő	0	0	0	0	0	0	0	0	**2**
jeles	0	0	0	0	0	1	1	0	**3**
bukott	8	7	13	9	3	8	7	2	**154**
bukás	47	11	53	17	3	9	14	4	**627**
átlag	2,7	2,83	2,75	2,89	3,15	3,32	3,01	3,06	**2,79**
Magatartás	3,71	3,21	3,17	3,03	3,43	3,44	3,06	3,81	**3,02 / 0**
Szorgalom	3,08	3,11	3,09	3,03	3,48	3,36	3,03	3,27	**3,03 / 0**
létszám	**25**	**28**	**36**	**35**	**24**	**26**	**33**	**26**	**233**

Szintén célkitűzésünk, hogy azokat a tanulókat, akik tovább tanulnak nálunk, a lehető legjobb szakmai színvonalon, olyan szakemberekké képezzük, akik megállják helyüket a versenyszférában, illetve ha még tovább szeretnének tanulni, akkor segítsük felkészülésüket a főiskolai, egyetemi sikeres felvételire.

Módszerek és feltételek:

Szaktanári módszereim az informatika tanítása során könnyebb alapokra épülnek, mert maga a tantárgy olyan eszközrendszerrel rendelkezik, ami biztosítja egyéb tantárgyaknak a szemléltetések széles skáláját akár az internet segítségével. A klasszikus módszertani alapokat vegyesen alkalmazom:

- szóbeli ismeretközlés
- elbeszélés
- magyarázat
- előadás
- bemutatás
- szemléltetés

A tanár és a tanuló közös munkáját alapul véve a teljes repertoárból hiányzik néhány elem (például szerepjáték, játék, vita)

- megbeszélés
- gyakorlás
- ismétlés
- ellenőrzés
- értékelés
- szimuláció

Iskolánkban a feltételrendszer megfelelő, hogy a célok és a módszerek eredményesen megvalósulhassanak. Öt informatika szaktanteremmel rendelkezünk, és az informatikai komolyabb képzéshez külön hálózat, gyakorlati labor áll rendelkezésünkre.

Eredményességhez szükséges egyéb feltételek:

Jó informatikát nem lehet tanítani pusztán tanteremmel és hálózattal. Olyan csapatra van szükség, akik tényleg tudnak csapatban dolgozni. A megfelelő szakmai háttér elengedhetetlen, és a képzésnek gyakorlat-orientáltnak kell lennie – elméleti tudással nem lehetséges jó informatikusok képzése.

Furcsán hangozhat, de a területi hátrányos helyzetből előnyt lehet kovácsolni. A tanulók jobban szembesülnek a munkanélküliséggel, szociális helyzetük, családi környezetük több esetben olyan, mely nem az álmuk. Az informatika világa egy szintig vonzó, könnyű – ha sikerül a tanulót átlendíteni, és a hátrányos helyzetet szorgalmi előnnyé kovácsolni, akkor jobb eredményeket tudunk elérni, mint akár egy elit gimnáziumban.

Gondolataimat tapasztalatból állítottam össze, 2007-ben felkészítésemmel sikerült a Cisco és Microsoft hálózati versenyén 300 csapatból iskolánkat az első 15 közé juttatni. 2010-ben az országos szakmai tanulmányi versenyen az országos döntőbe, a legjobb 10 tanuló közé delegáltunk. A motiváció folyamatos jövőképpel tud kiteljesedni, így olyan felkészítést is kínálunk, mely az emelt szintű érettségivel tanulóinkat felsőoktatási intézményekbe juttathatja. Az elmúlt három évben felvették tanulónkat Miskolcra mérnök informatikusnak, vagy épp Egerbe programtervező informatikusnak (3 hallgatót).

Önreflexió

Két évvel ezelőtt nagy lelkesedéssel és lendülettel vágtam bele a közoktatási vezető pedagógus szakvizsga 2 évfolyamos képzésbe. Aktuális volt, mert az egyetemi tanulmányaimat 2006-ban fejeztem be, és iskolánkban is olyan felkérést kaptam, melyhez feltétel ez a végzettség. Örömmel jelentkeztem az Eszterházy Károly Főiskolára, mert annó főiskolai tanulmányaimat is itt végeztem, sok kellemes emlékkel gazdagodva.

Tantárgyak, tanévek, tapasztalatok

Iskolapadba beülni - ez mindig izgalommal töltött el, most sem különben. A tájékoztatót megkapni, bejelentkezni a Neptunba és megjelenni az első személyes találkozón, megismerkedve a leendő csoporttársakkal, tanárokkal. A tantárgyak havi rendszerességgel történő előrehaladása nagyon kellemes, és emészthető időbeosztás volt.

Már az elején kialakult egy csoport, és Magyar István Tanár Úr ösztönzésére elkészítettem csoportunk levelező rendszerét, így az információ folyamatosan áramlott a 2 év alatt. Meglepődve tapasztaltam, hogy vannak / voltak olyan kollégáink, - főleg akik csak a második évre iratkoztak be – akiknek az e-mail és önmagában a kommunikáció az interneten komoly problémát okozott. Ezt a folyamatot is kezelve, a tanárainktól kapott segédanyagokat és az általam összeszedett, mindig az aktuális tárgyhoz kapcsolódó tudásanyagot összegyűjtöttem, és továbbítottam feléjük – a visszajelzések alapján a csoport nagy örömére.

A kis tanulóközösségünk már az első pár hónapban összekovácsolódott, és egymást segítve, támogatva haladtunk végig a féléveken. A Főiskola nagyon pozitívan állt magához a képzéshez, és az előadást tartó tanárokról is csak a legjobbakat tudom elmondani. Átérezték helyzetünket, hogy munka és család mellett nem egyszerű iskolába járni, megfelelve a követelményeknek.

Folyamatosan alakult körülöttünk az oktatáspolitika, így amit a képzés elején még tudtunk, ismertünk, az a képzés végére gyökeresen megváltozott. A Köznevelési törvény hatályba lépő paragrafusai mindig adtak beszédtémát a csoport levelezésben, és Petróczi Tanár Úr is nagy segítségünkre volt, ha a jogszabályi értelmezésekben kellett utat találni.

Az érdemi munkát párhuzamosan hasznosnak találtam az aktuális tennivalókkal az iskolámban, mert az SZMSZ és a pedagógiai program átdolgozásában is a vezetőség segítségére tudtam lenni. Azokkal a „háttér” tantárgyakkal, melyek részét képezték a képzésnek – nem lehet hasznos vagy haszontalan következtetést levonni. Egy jó vezetőnek szerteágazó, tájékozódó tudással kell rendelkeznie, és így minden tantárgy illik ebbe a kialakított nézőpontba.

Önmagam fejlődését a képzés elejét és végét alapul véve sokkal könnyebb megítélni, mint elsőre gondoltam volna. Érzem, hogy fejlődtem, főként a rendszerezési, tájékozódási, kategorizálási területeken. Az évfolyam „információs összefogójaként" folyamatosan tartottam a kapcsolatot a csoporttársakkal, talán egy kicsit nagyobb odafigyelést is szentelve, jobb rendelkezésre állással, mint egy egyszerű levelezőlista esetében.

Technikailag a tantárgyakkal kapcsolatban általánosságban elmondható, hogy idősebb, bölcsebb, tapasztaltabb lettem, de ehhez nem elég egyszerűen a tananyagot elsajátítani és sikeres vizsgát tenni. A teljes légkört kell elsajátítani, melyet a hely, az idő, az emberek oktató és tanuló oldalon egyaránt képviselnek – és úgy érzem, hogy ez sikerült.

Hasznosság, hasznosíthatóság

Leendő végzettségem hasznossága nem kérdéses: a Nemzeti Köznevelési Törvény a pedagógusok előmeneteli rendszerét szakvizsgához köti. Én 2001-től tanítok, így sajnos „csak" 13 év szolgálati, gyakorlati idővel rendelkezem. Hiába az előrehozott szakvizsga, nem férek bele az első, gyorsított minősítési eljárásba, de sebaj. A módosított rendelkezés lehetőséget ad, hogy április 30-ig jelentkezzek az első rendes minősítési eljárásra, melyhez november végéig kell a teljes portfóliómat feltölteni, majd 2015-ben várhatom a minősítésemet ahhoz, hogy 2016 januárjától elérhessem a pedagógus – II kategóriát.

Magyarországon ma nem egyszerű pedagógusnak lenni. Egy olyan országban, ahol egyébként is túlpolitizált a társadalom, és mindenki ért mindenhez – ott a pedagógiai munka jóval nagyobb erőfeszítést igényel. Nap, mint nap meg kell küzdeni azzal a gondolattal, hogy a tanári szakmánk presztízsét vissza kell állítani, küzdeni kell a jobb, minőségi nevelő – oktató munkáért.

Záró gondolatként köszönetemet szeretném kifejezni a képzésben részvevő dolgozóknak, tanároknak, előadóknak. Sikerült 2 év alatt olyan szemléletet sugározni, mely helytálló, hiteles, igaz értékeket közvetít, és hozzásegítette csoportunkat, hogy jobb szakemberekként, mindenki számára sikeres és jó eredménnyel záró közoktatási vezető pedagógus szakvizsgával gazdagodjon!

Irodalomjegyzék

Szervezeti és Működési Szabályzat - Hámori András Szakközépiskola és Szakiskola
http://www.hamori-tfured.sulinet.hu/dokok/SZMSZ_2009.pdf

Petróczi Gábor - Előadás a köznevelési törvény hatályba lépéséről - 2012.09.14
http://www.petroczigabor.hu/cikkek/foiskolai-hallgatoimnak/koznevelesi_torveny_hatalyba_lepese.html

Az oktatásügy minőségértékelési rendszere Magyarországon
Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet -2013

Duális szakképzés – Eduline 2013. 12. 02
http://eduline.hu/felnottkepzes/2013/12/2/dualis_szakkepzes_kerdesek_valaszok_0E0MZP

Intézmény értékelés, pedagógus értékelés, önértékelés.
Tamás Eszter szakdolgozat – ELTE – 2012

A módosított közoktatási törvény
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99300079.TV#lbj318param

Intézményi Minőségirányítási Program -
Hámori András Szakközépiskola és Szakiskola

A 2011 évi CXC törvény a köznevelésről
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1100190.TV

Melléklet

Melléklet a minőségirányítási program fejezethez:

Melléklet a közalkalmazottak értékeléséről. Az értékelési rendszert megosztom a kérdőívek pontos alkalmazásához. A Kt. 40. § (11) bekezdésében szabályozott minőségirányítási programban a teljesítményértékelési szempontok mellett meg kell állapítani az egyes szempontok értékelésekor adható maximális pontszámokat is az alábbiak szerint:

- kiemelkedő minősítés három pont,
- megfelelő minősítés kettő pont,
- kevéssé megfelelő minősítés egy pont,
- nem megfelelő minősítés nulla pont.

A teljesítményértékelés eredményét a maximális pontszámnak a ténylegesen adott pontszámokhoz viszonyított aránya alapján a következők szerint kell meghatározni:

- nyolcvantól száz százalékig kiválóan alkalmas,
- hatvantól hetvenkilenc százalékig alkalmas,
- harminctól ötvenkilenc százalékig kevéssé alkalmas,
- harminc százalék alatt alkalmatlan

Minősítést kap a közalkalmazott. Ettől eltérően a közalkalmazott alkalmatlan minősítést kap, ha legalább egy minősítési szempont értékelése nem megfelelő.

Minden olyan esetben, amikor jogszabály a munka értékelése tekintetében, illetőleg valamely jogkövetkezmény – ideértve a munkaügyi jogvita kezdeményezésének lehetőségét is – alkalmazásakor minősítést említ, azon a közoktatási intézményekben foglalkoztatottaknál a teljesítményértékelést, illetőleg annak eredményét kell érteni.”

A pontszámok értelmezése:

- 3 kiemelkedő
- 2 megfelelő
- 1 kevéssé megfelelő
- 0 nem megfelelő

Az igazgató szeptember hónapban elkészíti, és közzé teszi a következő évi értékelési tervét, amely tartalmazza a minősítettek nevét és az értékelés várható idejét (hónapját), illetve a minősítést végző személyek nevét. Az értékelés folyamata során az Óralátogatási lap és a Segédtáblázatok szempontjait 0-3-ig terjedő pontozással kell értékelni.

Az Értékelő Beszélgetésen az érintett és a teljesítmény értékelésében résztvevők áttekintik, megvitatják a tapasztaltakat, majd konszenzust alakítanak ki a teljesítmény megítéléséről. Az Önértékelési lap és az Értékelő Beszélgetés tapasztalatai segítik a munkáltatót véleményének kialakításában. Az igazgató rövid szöveges értékelést ír arról, hogy melyek a minősítés alatt álló dolgozó erősségei és gyengeségei, szükség esetén változtatásra, fejlesztésre vonatkozó javaslatokat tesz.

1. NEVELÉS	
Kapcsolat a tanulókkal	
Hangnem, tisztelet, korrektség	
Támogató magatartás, tanulókkal való egyéni törődés	
Tolerancia, empátiaképesség, empátiakészség, következetesség	
A tanulókkal a kötelező foglalkozásokon kívül együtt töltött idő mennyisége	
Egyéb: …….	
Közösségformálás	
A tanulmányi munka és fegyelmi helyzet figyelemmel kísérése, a fejlesztés érdekében tett erőfeszítések	
Pozitív értékek közvetítése (a helyes dolgok nyílt megerősítése, jutalmazása, a hibák, rossz dolgok, cselekedetek nyílt elutasítása, szükség esetén büntetése)	
Iskolai és kisebb közösségi rendezvények szervezésében és lebonyolításában való részvétel (ünnepségek, iskolai rendezvények, diáknap, szalagavatóbál, osztálykirándulások, osztályrendezvények, stb.)	
Tanulmányi és sportversenyekre, nyelvvizsgára való felkészítés.	
Szakkör, önképző kör, sportfoglalkozás, korrepetálás tartása	
Tanórán kívüli egyéb foglalkozások szervezése	
Egyéb: …….	
A tanulók értékelése	
Megfelelő számú érdemjegy megléte	
A különböző ellenőrzési és értékelési formák célszerű és változatos használata	
Az értékelési eredmények közlése a tanulóval	
Egyéb: …….	
NEVELÉS ÖSSZESEN	

2. OKTATÁS	
Szakmai felkészültség	
Naprakész szakmai tudás	
Szakmai továbbképzéseken, fórumokon, való részvétel	
Belső továbbképzések vállalása, tanórai tapasztalatok átadása	
Kiegészítő diploma (nincs = 0; 1 kiegészítő diplomája van = 1; 2, vagy több kiegészítő diplomája van = 2) szakvizsgája van =3)	
Előadások tartása szakirányú szakmai fórumokon, szakcikkek megjelenése stb.	
Szakirányú doktori cím (van = 3 pont)	
Nyelvvizsga (nincs = 0 pont, alapfokú = 1 pont, középfokú = 2 pont, kettő vagy több középfokú vagy felsőfokú = 3 pont)	
Pedagógiai felkészültség	
Didaktikai feladatok érvényesülése az oktatási munkában	
Az oktatott tananyag illeszkedése a tantervekhez, pedagógiai programhoz	
A módszerek tanulóknak és tananyagnak megfelelő megválasztása	
Tanulók motiválása	
Foglakozások előkészítése, felkészülés	
A szemléltetés színvonala, eredményessége	
Az oktatástechnikai eszközök alkalmazásának korszerűsége	
Részvétel tantervek, helyi tantervek, modul rendszerű képzés tanmenet	
Oktatási eredmények	
Felmérők, központi felmérők	
érettségi és szak-képesítő vizsgák	
tanulmányi versenyek, szakmai versenyek, nyelvvizsgák	
Az oktatott anyag illeszkedése a tantervekhez, pedagógiai programhoz	
OKTATÁS ÖSSZESEN	

3. MUNKAFEGYELEM	
Munkaköri kötelességek teljesítése	
Foglalkozások pontos megkezdése, befejezése (késés óráról, foglalkozásokról, rendezvényekről, értekezletekről, stb.)	
Pontos adminisztráció (napló, ellenőrző, bizonyítvány, törzskönyv, egyéb tanügyi adminisztráció, tanmenet)	
Precizitás a munkavégzés egyéb területein (következetesen elvégzett feladatok, a felületesség kerülése, rend a szertárban, tanáriban, osztályteremben, műhelyben, raktárban, munkaeszközök között, stb.)	
MUNKAFEGYELEM ÖSSZESEN	

4. SZEMÉLYISÉG	
Együttműködés a kollégákkal a tanulmányi és nevelő munka során.	
Kapcsolattartás, kommunikáció (kollégákkal, szülőkel, gyakorlati munkahelyeken, iskolán kívüli partnerekkel, stb.)	
Konfliktusmegoldó képesség	
Szerepvállalás a nevelőtestületben.	
Önfejlesztés, önképzés, továbbképzésekben való részvétel, tudományos munka, stb.	
Pályázatokban való részvétel.	
Innovativitás, kreativitás.	
Terhelhetőség.	
Példamutató életmód iskolában és magánéletben	
Közéleti szerepvállalás (pozitív részvétel iskolán kívüli társadalmi, civil szervezetekben, aktív társadalmi szerepvállalás).	
SZEMÉLYISÉG ÖSSZESEN	

5. OSZTÁLYFŐNÖKI TEENDŐK	
Az osztályfőnök és a szakoktatók munkájának egyeztetése	
A tanulók szabadidős programjának szervezése, részvétel a szabadidő hasznos eltöltést szolgáló rendezvényeken	
Differenciált gyermekismeret	
A tanulás segítése	
Prevenció (dohányzás, ital, drog, rossz társaság stb.)	
Részvétel a gyermek és ifjúságvédelmi munkában	
Nevelési lépések a fizikai és lelki erőszak visszaszorítása érdekében	
Következetesség az iskolai követelmények érvényesítésében (hiányzások, fegyelmezetlenségek kezelése, jutalmazás, büntetés)	
A nevelőtestület döntéseinek, határozatainak végrehajtása, követelményeinek, irányelveinek betartása (osztályfőnöki tanmenet készítése)	
Kapcsolat a szülőkkel	
Egyéb:	
OSZTÁLYFŐNÖKI TEENDŐK ÖSSZESEN	

6. VEZETŐI TEVÉKENYSÉG	
Problémafelismerő és tájékozódó képesség	
Szervezési és irányító tevékenység	
Döntéshozatali képesség	
A dolgozók motiválása (feladatok kiadásának előkészítése, feladatok indoklása, ráhangolás, visszacsatolás, értékelés)	
Munkamegosztás (megosztja-e munkáját, ad-e részfeladatokat munkatársainak, menynyire hagyatkozik beosztottai önálló, felelős feladatellátására, stb?)	
Ellenőrzés, értékelés (rendszeresség, tervszerűség, tényszerűség, stb.)	
Ösztönzés a szakmai fejlesztésre, megújulásra	
Munkatársak megismerése, egyéni problémák figyelembe vétele, kezelése	
Kapcsolat a dolgozókkal (hangnem, tisztelet, tartózkodás – közvetlenség, stb.)	
Példamutató vezetői magatartás (munkavégzésben, pontosságban, következetességben, életmódban, stb.)	
Az intézmény képviselete, méltó bemutatása kifelé (arculatalakítás, imázsteremtés, külső képviselet)	
Együttműködés az iskola partnereivel	
Lehetőségek kihasználása a munka feltételeinek javítására	
Stratégia célok megfogalmazása és megvalósítása	
A partneri igényekhez alkalmazkodó innovációk	
Egyéb: …….	
VEZETŐI KÉPESSÉGEK ÖSSZESEN	

7. TECHNIKAI DOLGOZÓK ÉRTÉKELÉSE	
Munkafegyelem, munkához való viszony, hozzáállás (munka mennyisége, minősége illetve a határidők pontos betartása)	
Szakmai felkészültsége az adott munkakör betöltéséhez (precíz, naprakész, szorgalmas)	
Kapcsolat a munkatársakkal (hangvétel, korrektség, segítőkészség, tisztelet, önfegyelem, konfliktusok kezelése)	
Kapcsolat a diákokkal (hangvétel, korrektség, támogató magatartás)	
Az adott munkaterületen önállóság, kezdeményezőkészség, felelősség	
A dolgozó megbízhatósága, terhelhetősége	
A környezettel szembeni ítélőképesség felvállalása (az aktuális események figyelemmel kisérése és kritikák felvállalása)	
Egyéb:	
TECHNIKAI DOLGOZÓK ÉRTÉKELÉSÉNEK ÖSSZESÍTÉSE	

ÖSSZESÍTŐ LAP

Értékelt terület	**Értékelő lapok eredménye**	Eredmények átlaga

PEDAGÓGUSOK ÁLTALÁNOS ÉRTÉKELÉSÉNEK ÖSSZESÍTÉSE				
1. Nevelés				
2. Munkafegyelem				
3. Személyiség				
Általános pedagógusi kompetenciák összesen				

MUNKAKÖRÖKHÖZ KAPCSOLT ÉRTÉKELÉSEK ÖSSZESÍTÉSE				
4. Oktatás				
5. Osztályfőnöki teendők				
6. Vezetői képességek				
Munkakörhöz kapcsolódó értékelések összesen				

7. TECHNIKAI DOLGOZÓK ÉRTÉKELÉSÉNEK ÖSSZESÍTÉSE				

ÖSSZESEN	

Melléklet – a 2011 évi CXC törvény vonatkozó paragrafusai

4. § E törvény alkalmazásában

1. alapfeladat: a köznevelési intézmény alapító okiratában foglalt köznevelési feladat, amely

a) óvodai nevelés,
b) nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése,
c) általános iskolai nevelés-oktatás,
d) nemzetiséghez tartozók általános iskolai nevelése-oktatása,
e) kollégiumi ellátás,
f) nemzetiségi kollégiumi ellátás,
g) gimnáziumi nevelés-oktatás,
h) szakközépiskolai nevelés-oktatás,
i) szakiskolai nevelés-oktatás,
j) nemzetiség gimnáziumi nevelés-oktatása,
k) nemzetiség szakközépiskolai nevelés-oktatása,
l) nemzetiség szakiskolai nevelés-oktatása,
m) Köznevelési Hídprogramok keretében folyó nevelés-oktatás,
n) felnőttoktatás,
o) alapfokú művészetoktatás,
p) fejlesztő nevelés, fejlesztő nevelés-oktatás,
q) pedagógiai szakszolgálati feladat,
r) a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelése és iskolai nevelése-oktatása,
s) azoknak a sajátos nevelési igényű gyermekeknek, tanulóknak az óvodai, iskolai, kollégiumi ellátása, akik a többi gyermekkel, tanulóval nem foglalkoztathatók együtt,
t) a gyermekgyógyüdülőkben, egészségügyi intézményekben rehabilitációs intézményekben tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek tankötelezettségének teljesítéséhez szükséges oktatás,
u) pedagógiai-szakmai szolgáltatás lehet,

2. beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,

3. egész napos iskola: iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg, működését, feltételrendszerét a kormány jogszabályban határozza meg,

4. egyéb foglalkozás: a tanórákon kívüli egyéni vagy csoportos, pedagógiai tartalmú foglalkozás, amely a tanulók fejlődését szolgálja,

5. emelt szintű oktatás: meghatározott tantárgy kerettanterv szerinti magasabb követelményekkel történő tanítása,

6. feladat ellátási hely: az a cím, ahol a köznevelési intézmény alapító okiratában foglalt feladat ellátása történik,

7. felmenő rendszer: a tanulmányi és vizsgakövetelmények bevezetésének fokozatos ütemezése, amelynek értelmében a változást az érintett legalacsonyabb iskolai évfolyamon kezdve lehet bevezetni,

8. fenntartó: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely a köznevelési feladat ellátására való jogosultságot megszerezte vagy azzal rendelkezik, és az e törvényben meghatározottaknak megfelelően a köznevelési intézmény működéséhez szükséges feltételekről gondoskodik,

9. gyermek, tanuló felügyelete a nevelési-oktatási intézményben: a gyermek, tanuló testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről való gondoskodás, a nevelési-oktatási intézménybe történő belépéstől a nevelési-oktatási intézmény jogszerű elhagyásáig terjedő időben, továbbá a pedagógiai program részeként kötelező, a nevelési-oktatási intézményen kívül tartott foglalkozások, programok ideje alatt,

10. intézményátszervezés: minden olyan fenntartói döntés, amely az alapító okirat 21. § (3) bekezdés *c)-k)* pontjában felsoroltak bármelyikének módosulásával jár, kivéve az olyan vagyont érintő döntést, amely vagyon a feladatellátáshoz a továbbiakban nem szükséges,

11. intézményegység: az a szervezeti egység, amelyik a köznevelési intézmény, többcélú intézmény valamely alapfeladatát látja el,

12. kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

13. kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség,

14. közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása,

15. magánintézmény: nem állami, nem önkormányzati és nem egyházi fenntartású intézmény,

16. minősítési eljárás: a pedagógus teljesítményét értékelő eljárás, amely a magasabb fokozatba lépéséhez szükséges,

17. nevelési év: az óvodában szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tartó időszak,

18. nevelőtestület: a nevelési-oktatási intézményben közalkalmazotti jogviszony, munkaviszony keretében pedagógus-munkakörben, valamint a felsőfokú végzettséggel rendelkező, nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottak közössége,

19. óraadó: megbízási szerződés keretében legfeljebb heti tíz óra vagy foglalkozás megtartására alkalmazott pedagógus, oktató,

20. országos feladat ellátása: országos feladatot lát el a köznevelési intézmény, ha a szolgáltatásait igénybe vevők legalább ötvenegy százaléka - feladatellátási helyenként külön-külön vizsgálva, leszámítva azt a megyét (fővárost), ahol a feladatellátási hely található - legkevesebb öt különböző megyéből (fővárosból) élők közül kerül ki, feltéve, hogy az adott

feladatot ellátó, szolgáltatást nyújtó köznevelési intézményből legfeljebb három működik az országban; továbbá, ha nemzetiségi nevelés, oktatás feladatait látja el, vagy vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett nevelést, oktatást folytat és az országban legfeljebb egy ilyen intézmény található, amelyik egy településen, a fővárosban egy kerületben működik,
21. óvodai csoport, iskolai osztály, kollégiumi csoport: az a legalább egy nevelési évre, tanévre alkotott oktatásszervezési egység, amely meghatározott közös pedagógiai feladatok végrehajtására alakul az óvodába, iskolába, kollégiumba felvételt nyert, azonos feladatellátási helyre járó gyermekekből, tanulókból,
22. összevont osztály: az általános iskola alsó tagozatán, az alapfokú művészeti iskolában, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézményben legalább kettő, legfeljebb négy iskolai évfolyam tanulóiból alkotott osztály, az alternatív program alapján működő iskolák - a kiadott engedélyben meghatározottak szerint - szervezhetnek összevont osztályokat,
23. sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,
24. szakalkalmazotti értekezlet: a vezetőkből és a köznevelési intézmény alapító okiratában meghatározott alapfeladatra létesített munkakörökben közalkalmazotti jogviszony vagy munkaviszony keretében foglalkoztatottakból állók közössége,
25. székhely: az alapító okiratban meghatározott, a köznevelési intézmény alapfeladatának ellátását szolgáló feladatellátási hely, ahol képviseleti jogának gyakorlására jogosult vezetőjének munkahelye található,
26. tagintézmény: az az intézményegység, ahol a székhelytől való távolság vagy a feladatok jellege miatt az irányítási, képviseleti feladatok a székhelyről nem, vagy csak részben láthatók el,
27. tagozat: az általános iskola első-negyedik, valamint az ötödik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelő-oktató munka szakaszára létrehozott szervezeti egység,
28. tanév: az iskolában, kollégiumban szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tartó időszak,
29. tanítási év: ha e törvény másként nem rendelkezik, az iskolában minden év szeptemberének első munkanapjától a következő év június 16-át megelőző utolsó munkanapjáig tartó szorgalmi időszak, az érettségi és a szakmai vizsga évét kivéve; a szakközépiskola és a szakiskola azon szakképzési évfolyamain, amelyeken - a szakképzésről szóló törvényben szabályozott esetekben - közismereti képzés nem folyik, a tanítási év - a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint - februárban is megkezdhető,
30. tanítási nap: az egyes osztályokban a tanítási órák, továbbá az iskola pedagógiai programjában rögzített, a tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály- vagy csoportfoglalkozás, így különösen a tanulmányi kirándulás, környezeti nevelési program, a kulturális, sportrendezvény megtartására fordított nap, ha a foglalkozási órák száma eléri a hármat,
31. tanuló- és gyermekbaleset: minden olyan baleset, amely a gyermeket, a tanulót az alatt az idő alatt vagy tevékenység során éri, amikor a nevelési-oktatási intézmény vagy a gyakorlati képzés folytatójának felügyelete alatt áll, ide értve az intézményen kívüli gyakorlati képzés során bekövetkezett balesetet is,
32. telephely: a székhelyen kívül működő feladatellátási hely,
33. térségi feladat ellátása: térségi feladatot lát el a köznevelési intézmény, ha öt év átlagában szolgáltatásait legalább ötvenegy százalékban - az intézmény székhelyét leszámítva - kettőnél több megyében, vagy a főváros határain kívül élők veszik igénybe.

6. § (1) Az érettségi vizsga állami vizsga, amelyet országosan egységes vizsgakövetelmények (a továbbiakban: központi vizsgakövetelmények) szerint kell megtartani. Az érettségi vizsga központi vizsgakövetelményeit a vizsgaszabályzat és az érettségi vizsga részletes vizsgakövetelményeiről szóló jogszabály alapján kell meghatározni. Az érettségi bizonyítvány érettségi végzettséget tanúsít, és jogszabályban meghatározottak szerint felsőoktatási intézménybe való felvételre, szakképzésbe való bekapcsolódásra, valamint munkakör betöltésére, tevékenység folytatására jogosít, a szakmai érettségi továbbá a szakképzésre vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerinti munkakör betöltésére képesít.

(2) Az érettségi vizsgán a tanuló a következő vizsgatárgyakból ad számot tudásáról:

a) magyar nyelv és irodalom,
b) történelem,
c) matematika,
d) idegen nyelv - a nemzetiségi nevelés-oktatásban részt vevők számára anyanyelv és irodalom,
e) kötelezően választandó vizsgatárgy; szakközépiskolában a szakközépiskola ágazatának megfelelő szakmai vizsgatárgy.

(3) A kötelező és a kötelezően választandó mellett további vizsgatárgyakból is tehető érettségi vizsga.

(4) Az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása. A felnőttoktatás keretében szervezett érettségi vizsga esetében közösségi szolgálat végzésének igazolása nélkül is meg lehet kezdeni az érettségi vizsgát. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a szakértői bizottság ez irányú javaslata alapján a közösségi szolgálat mellőzhető.

(5) A szakképző iskolában az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképesítések megszerzésére szervezett szakmai vizsga állami vizsga. A tanuló a szakképzés utolsó évfolyama követelményeinek teljesítése után tehet szakmai vizsgát.

(6) Az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményei meghatározásáról és kiadásáról, a szakmai vizsga megszervezéséről, a szakképesítést tanúsító bizonyítványok kiadásáról a szakképzésre vonatkozó jogszabályok rendelkeznek.

(7) Az alapfokú művészeti iskolában művészeti alapvizsgát kell szervezni, és művészeti záróvizsga is szervezhető. A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít. A művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga vizsgakövetelményeit, vizsgafeladatait az alapfokú művészeti iskola az oktatásért felelős miniszter rendeletében foglalt keretek között határozza meg.

8. § (1) Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen,

fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.
(2) A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. A jegyző - az egyházi és magán fenntartású intézmények esetében a fenntartó - a szülő kérelmére és az óvodavezető, valamint a védőnő egyetértésével, a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, az ötödik életév betöltéséig felmentést adhat a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, képességeinek kibontakoztatása, sajátos helyzete indokolja.
(3) Az óvodai nevelés 6. melléklet szerinti finanszírozott időkerete magában foglalja a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokhoz szükséges időt is.
9. § (1) A tanulók rendszeres nevelés-oktatása, az érettségi vizsgára, a szakképzésről szóló törvényben meghatározott kivétellel a szakmai vizsgára (a továbbiakban együtt: vizsga), valamint a művészeti alapvizsgára történő felkészítése az iskola feladata.
(2) A tanuló vizsgára történő felkészítése a kötelező tanórai foglalkozások keretében történik. A vizsgára történő felkészülést az iskola a választható tanórai foglalkozások keretében segíti.
(3) A szülőket az iskola a megelőző tanítási év végén tájékoztatja azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz, valamint az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről, továbbá arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.
(4) Az általános és középfokú iskolák az iskolai Nemzeti Összetartozás Napja bevezetéséről, a magyarországi és a külhoni magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakításáról és erősítéséről a közoktatásban, valamint a Magyarország határain kívül élő magyarság bemutatásáról szóló országgyűlési határozat alapján a hét-tizenkettedik évfolyamok valamelyikén szervezik meg a határon túli kirándulásokat. A határon túli kirándulásokat a központi költségvetés támogatja. A költségvetési támogatás elbírálásakor előnyt élveznek a külhoni iskolával dokumentált cserekapcsolatban álló hazai iskolák.
(5) A nyolcadik évfolyam sikeres elvégzéséről kiállított bizonyítvány - iskolatípustól függetlenül - alapfokú iskolai végzettséget tanúsít.
(6) A középiskola befejező évfolyamának sikeres elvégzéséről kiállított bizonyítvány középfokú végzettséget tanúsít. Középfokú végzettségnek minősül továbbá a szakképzésről szóló törvényben meghatározott szakiskolai végzettség.
(7) A gimnáziumban és a szakközépiskolában a kilencedik évfolyamot nyelvi előkészítő évfolyam előzheti meg, feltéve hogy a gimnázium, a szakközépiskola a külön jogszabályokban meghatározott feltételeknek megfelel.
(8) Az alternatív óvodák, iskolák az általuk készített és jóváhagyott óvodapedagógiai programban, kerettantervben meghatározottak szerint készítik el pedagógiai programjukat. Az alternatív óvodapedagógiai programban, az alternatív iskolai kerettantervben lehet meghatározni az általános szabályoktól eltérő, sajátos, az adott intézményben

a) folyó óvodai nevelés és az óvodai élet megtervezésének elveit, a nevelés tevékenységi formáit és az óvodapedagógus feladatait,
b) az iskolában oktatott tananyagot, követelményeket,
c) folyó felkészítést az állami vizsgákra,
d) a tanulók számára előírt heti kötelező óraszámot,
e) a pedagógusok kötött és kötetlen munkaidejének szabályait,
f) alkalmazott építésügyi előírásokat, eszközöket és felszereléseket, a minőségpolitika rendszerét, módszereit és eszközeit,
g) működő vezetési modellt, nevelés- és oktatásszervezést,
h) elfogadott pedagógus végzettséget és szakképzettséget.

(9) Az óvodapedagógiai program, kerettanterv a (8) bekezdésben meghatározott körben eltérhet az e törvényben meghatározottaktól, valamint az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályoktól azzal a megkötéssel, hogy az alternatív intézmények költségvetési támogatásának alapja óvodapedagógiai programjukban, kerettantervükben foglalt kötelező feladatellátás, ezen felül a működésükkel járó többletköltségekhez központi költségvetési többlettámogatás nem igényelhető.
(10) A (8) bekezdés alkalmazásában alternatív óvoda, alternatív iskola az az óvoda, iskola, amely nem hagyományos pedagógiai módszerekkel végzi nevelő és oktató munkáját. Az engedély iránti kérelmet, ha van olyan hálózat, szervezet, amelyik az alternatív óvodát, iskolát képviseli, a hálózat, szervezet, ha nincs ilyen hálózat, szervezet, az intézmény fenntartója jogosult benyújtani.
10. § Az általános iskolában nyolc évfolyamon országosan egységes követelmények szerint alapfokú nevelés-oktatás folyik. Az általános iskola a tanulót az érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelően felkészíti a középfokú iskolai továbbtanulásra.
13. § (1) A szakiskolának - a speciális és készségfejlesztő szakiskola kivételével, továbbá a szakképzésről szóló törvényben meghatározott szakiskolai képzési formák kivételével - három, az adott szakképesítés megszerzéséhez szükséges közismereti képzést és szakmai elméleti és gyakorlati oktatást magában foglaló szakképzési évfolyama van.
(2) A szakiskolában az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott, kerettantervben kiadott szakképesítések körében folyhat szakképzés. A közismereti oktatás a szakiskolában a szakiskolai közismereti kerettanterv alapján folyik. A szakiskolában a szakmai vizsgára történő felkészítésre vonatkozó további rendelkezéseket a szakképzésről szóló törvény határozza meg. A szakiskolában, ha a művészeti szakmai vizsgára készít fel, párhuzamos oktatás is folyhat.
(3) A szakmai vizsga letételét követően a tanuló két év alatt középiskolában készülhet fel az érettségi vizsgára.
(4) Alapfokú iskolai végzettség hiányában a szakiskolába történő felvétel feltétele:
a) a tizenhatodik életév betöltése, és
b) a szakiskolában szervezett Köznevelési Hídprogram szerinti tanév teljesítése.
(5) A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelés-oktatása céljából a szakiskola
a) speciális szakiskolaként működik, ha a többi tanulóval sajátos nevelési igénye miatt együtt haladásra képteleneket készíti fel szakmai vizsgára, vagy nyújt részükre munkába álláshoz és életkezdéshez szükséges ismereteket; az évfolyamok száma a speciális kerettanterv szerint meghatározott,

b) készségfejlesztő speciális szakiskolaként működik, ha a középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók részére biztosítja az életkezdéshez való felkészülést, a munkába állást lehetővé tevő egyszerű betanulást igénylő munkafolyamatok elsajátítását; az évfolyamok száma a speciális kerettanterv szerint meghatározott.
(6) Az értelmi fogyatékos tanulók képességét fejlesztő szakiskola előkészítő szakiskolaként működik, ha a nevelés-oktatás kizárólag a kilencedik-tizedik évfolyamon folyik. A tanuló a kilencedik-tizedik évfolyamon felkészülhet a speciális szakiskola vagy a készségfejlesztő szakiskola szakképzési évfolyamán történő továbbtanulásra.
14. § (1) A Köznevelési Hídprogramok segítséget nyújtanak a tanulónak a középfokú nevelés-oktatásba, szakképzésbe való bekapcsolódáshoz, vagy a munkába álláshoz, valamint az önálló életkezdéshez szükséges ismeretek megszerzéséhez a komplex, tanulmányi, szociális, kulturális, képességbeli és személyiségfejlesztését támogató pedagógiai tevékenységgel.
(2) Az a tanköteles korú tanuló, aki alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, de középfokú iskolába nem nyert felvételt, tanulmányait az általános iskola kezdeményezésére a Híd I. programban folytatja. A Híd I. programban szervezett nevelés-oktatás az egyéni képességekre és szükségletekre épülő differenciált fejlődési utak biztosításával pótolja a továbbtanuláshoz szükséges, de hiányzó alapvető ismereteket, kompetenciákat. A Híd I. programban szervezett nevelés-oktatás felkészíti a tanulókat az egyéni képességeikhez igazodó tanulási módszerek elsajátítására, illetve pályaorientációs tevékenység keretében megismerteti a tanulókat a munkaerőpiacra történő belépéshez szükséges ismeretekkel. A Híd I. program keretében a tanuló középfokú iskolába történő felvételi vizsgát tesz. A program végén a tanulmányi követelmények teljesítéséről a szervező iskola tanúsítványt állít ki. A Híd I. programot úgy kell megszervezni, hogy az érintett tanulók számára - igény esetén - biztosítható legyen a kollégiumi elhelyezés.
(3) Ha a tanköteles tanuló alapfokú iskolai végzettséggel nem rendelkezik, abban a tanévben, amelyben tizenötödik életévét betölti, de legalább hat általános iskolai évfolyamot sikeresen elvégzett, az általános iskola kezdeményezi a tanuló felvételét a Híd II. programba. A Híd II. programban nyújtott nevelés-oktatás tanulásra motivál, fejleszti a jogszabályban meghatározott egyes szakmák sikeres elsajátításához szükséges készségeket, szakmacsoporton belüli pályaorientációs feladatokat lát el, részszakképesítés megszerzésére készíthet fel. A Híd II. program záróvizsgával zárul, amelyről a szervező iskola tanúsítványt állít ki. A sikeres záróvizsga részszakképesítést tanúsít és középfokú iskolában történő továbbtanulásra jogosít. A tanuló a Híd II. program keretében elsajátítja azokat az ismereteket, amelyek a szakképzés megkezdéséhez szükségesek, továbbá megszerzi a szakképzésbe történő bekapcsolódáshoz szükséges elméleti és gyakorlati tudáselemeket. A tanuló a Híd II. program sikeres befejezése után a szakképzési évfolyamon, évfolyamokon felkészül a szakmai vizsga letételére.
(4) A Köznevelési Hídprogramok keretében a tanulók komplex fejlesztését szolgáló tevékenységek, foglalkozások és programok a délelőtti és délutáni időszakban arányosan elosztva kerülnek megszervezésre. A Köznevelési Hídprogramokban az érintett tanulók egyéni képességeihez igazodó pedagógiai tevékenységrendszer megvalósításában résztvevő pedagógusok illetmény-kiegészítésre jogosultak abban az esetben, ha az adott tanévben a pedagógiai tevékenységükkel érintett tanulóik legalább hetven százaléka eredményes középfokú írásbeli felvételi vizsgát tesz, vagy Híd II. program esetében a második évfolyamba lépett.
(5) A Köznevelési Hídprogramok keretein belül szervezhető olyan osztály is, amely az Országos Képzési Jegyzékről szóló kormányrendeletben meghatározott szakképesítések körében folytatott szakiskolai képzés megkezdésére készíti fel azokat a tanulókat, akik általános iskolai tanulmányaikat a tankötelezettségük végéig nem tudták teljesíteni és hat általános iskolai évfolyamnál kevesebbet fejeztek be sikeresen.
(6) A Köznevelési Hídprogramok nevelési-oktatási programjait az oktatásért felelős miniszter rendeletben adja ki, amely magában foglalja a csoportszervezési elveket, a fejlesztés eszközrendszerét, a tanulók, illetve az alkalmazott pedagógiai tevékenység mérésére-értékelésére, ellenőrzésére vonatkozó keretszabályokat is.
(7) Köznevelési Hídprogramok általános és középfokú iskolában - a kormány által szabályozott keretek között - szervezhetők. A programokban közreműködő intézményeket a Kormányhivatal jelöli ki.
25. § (1) A köznevelési intézmény működésére, belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a szervezeti és működési szabályzat (a továbbiakban: SZMSZ) határozza meg.
(2) Az óvoda házirendje a gyermeki jogok és kötelességek gyakorlásával, a gyermek óvodai életrendjével kapcsolatos rendelkezéseket állapítja meg. Az iskola és a kollégium házirendje állapítja meg az e törvényben, továbbá a jogszabályokban meghatározott tanulói jogok gyakorlásának és - a tanulmányi kötelezettségek teljesítésén kívül - a kötelezettségek végrehajtásának módját, továbbá az iskola, kollégium által elvárt viselkedés szabályait.
(3) A házirend előírhatja az óvodába, iskolába, kollégiumba a gyermekek, tanulók által bevitt dolgok megőrzőben, öltözőben való elhelyezését vagy a bevitel bejelentését. A házirend az óvodába járáshoz, a tanulói jogviszonyból, kollégiumi tagsági viszonyból származó kötelezettségek teljesítéséhez, jogok gyakorlásához nem szükséges dolgok bevitelét megtilthatja, korlátozhatja vagy feltételhez kötheti. Ha az előírt szabályokat megszegik, a bekövetkezett kárért a nevelési-oktatási intézmény nem felel.
(4) A köznevelési intézmény SZMSZ-ét, a nevelési-oktatási intézmény házirendjét nevelési-oktatási intézményben a nevelőtestület, más köznevelési intézményben a szakalkalmazotti értekezlet az óvodaszék, iskolaszék, kollégiumi szék, továbbá az iskolai vagy a kollégiumi diákönkormányzat véleményének kikérésével fogadja el. Az SZMSZ és a házirend azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. Az SZMSZ és a házirend nyilvános.
(5) A nevelési-oktatási intézménynek gondoskodnia kell a rábízott gyermekek, tanulók felügyeletéről, a nevelés és oktatás egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséről, a gyermekek, tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséről, ennek keretében különösen, hogy az óvodába járó gyermek, valamint a tankötelezettség végéig az általános iskolába, középfokú iskolába járó tanuló évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton vegyen részt.
(6) A nevelési-oktatási intézmény - a jogszabályban meghatározottak szerint - kivizsgálja és nyilvántartja a tanuló- és gyermekbaleseteket, teljesíti az előírt bejelentési kötelezettséget.

(7) Az óvodai csoportok, iskolai osztályok minimális, maximális és átlaglétszámát a 4. melléklet határozza meg. Az óvodai csoportra, iskolai osztályra megállapított minimális és maximális létszámtól akkor lehet eltérni, ha nevelési, tanítási év során gyermek átvétele, felvétele miatt indokolt.
(8) A köznevelési intézmény tantermeiben, címtábláján, épületének homlokzatán, továbbá az állami, települési önkormányzati fenntartású intézmények körbélyegzőjén Magyarország címerét el kell helyezni, más intézmények körbélyegzőjén el lehet helyezni.
27. § (1) Az iskolában a nevelés-oktatást - ha e törvény másképp nem rendelkezik - a nappali oktatás munkarendje szerint a kötelező és választható, egyéni és csoportos, tanórai és egyéb foglalkozások, a kollégiumban a kötelező és választható, egyéni és csoportos foglalkozások keretében csoportbontásokkal kell megszervezni (a továbbiakban: nappali rendszerű iskolai oktatás).
(2) Általános iskolában a nevelés-oktatást a délelőtti és délutáni tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások legalább tizenhat óráig tartsanak, továbbá tizenhét óráig - vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben - gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. Az általános iskola e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.
(3) A tanév, ezen belül a tanítási év rendjét az oktatásért felelős miniszter rendeletben állapítja meg. Az iskola éves munkatervet készít, amely tartalmazza a szabadon meghatározható tanítás nélküli munkanapokat.
(4) A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát a 6. melléklet határozza meg. Az iskola a tanuló heti kötelező tanóráinak száma és az osztályok engedélyezett heti időkerete különbözetét egyéb foglalkozás megtartásához és osztálybontáshoz veheti igénybe.
(5) Az általános iskola, a középfokú iskola köteles megszervezni a tanuló heti kötelező óraszáma és az osztályok engedélyezett heti időkeret különbözete terhére a tehetség kibontakoztatására, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, a beilleszkedési, tanulási nehézség, magatartási rendellenességgel diagnosztizált tanulók számára, továbbá az elsőn-egyedik évfolyamra járó tanulók eredményes felkészítésére szolgáló, differenciált fejlesztést biztosító egy-három fős foglalkozásokat. Tehetséggondozásra és felzárkóztatásra osztályonként legalább további heti egy-egy óra biztosított az osztályok 6. mellékletben meghatározott időkerete felett.
(6) Ha az elsőtől a negyedik évfolyamokra járó tanuló eredményes felkészülése azt szükségessé teszi, lehetővé kell tenni, hogy legalább heti két alkalommal egyéni foglalkozásokon vegyen részt. E rendelkezést kell alkalmazni akkor is, ha a tanköteles tanuló tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt második vagy további alkalommal ismétli ugyanazt az évfolyamot.
(7) A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség vagy a sajátos nevelési igény miatt a szakértői bizottság véleménye alapján, vagy súlyos betegség miatt magántanulóként tanulmányokat folytatók egyéni foglalkozás keretében történő felkészítésére az iskolának tanulónként az osztályok heti időkeretén felül átlag heti tíz óra áll a rendelkezésre. Az időkeret az egyes hetek és tanulók között átcsoportosítható.
(8) A gyógypedagógiai nevelés-oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézményben a sajátos nevelési igényű tanulók részére kötelező egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásokat kell szervezni. A tanuló annyi egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozáson vesz részt, amennyi a sajátos nevelési igényéből eredő hátránya csökkentéséhez szükséges. A kötelező egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások megszervezésének heti időkeretét a 6. melléklet határozza meg.
(9) A szakképző iskolában tanuló heti kötelező óraszáma terhére tanulónként heti öt órában egy-három fős foglalkozást kell szervezni, ha az iskola zenész, klasszikus balett-táncos vagy artista szakmai vizsgára készít fel.
(10) Ha az összevont osztályban az egyes évfolyamokra a 6. melléklet eltérő mértékű heti kötelező tanórai foglalkozást és az osztályok számára eltérő órakeretet határoz meg, a magasabb évfolyamra megállapított óraszámokat kell alkalmazni.
(11) Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra
a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
b) iskolai sportkörben való sportolással,
c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel
váltható ki.
(12) Az iskola a kötelező tanórai foglalkozások keretében gondoskodik a könnyített testnevelés szervezéséről.
(13) A legalább négy évfolyammal működő iskola biztosítja az iskolai sportkör működését. Az iskolai sportkör feladatait - az iskolával kötött megállapodás alapján - az iskolában működő diáksport egyesület is elláthatja. Az iskolai sportköri foglalkozások megszervezéséhez - sportágak és tevékenységi formák szerint létrehozott iskolai csoportonként - hetente legalább kétszer negyvenöt perc biztosítható. A sportköri foglalkozásokat olyan szakedző vagy a sport területén képesítéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítések jegyzékéről szóló külön jogszabályban meghatározott képesítéssel rendelkező szakember is vezetheti, aki a felsőoktatási intézmény által szervezett, legalább 120 órás pedagógiai továbbképzésben vett részt.
41. § (1) A köznevelési intézmény és a köznevelési feladatot ellátó nem köznevelési intézmény (a továbbiakban: köznevelési feladatokat ellátó intézmény) köteles a jogszabályban előírt nyilvántartásokat vezetni, a köznevelés információs rendszerébe bejelentkezni, valamint az Országos statisztikai adatgyűjtési program keretében előírt adatokat szolgáltatni.
(2) Az egyházi és magánintézményekben nyilván kell tartani a közalkalmazotti alapnyilvántartás szerinti adatokat a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényben foglaltak megfelelő alkalmazásával. Minden köznevelési intézmény nyilvántartja a pedagógus oktatási azonosító számát, pedagógusigazolványának számát, a jogviszonya időtartamát és heti munkaidejének mértékét.
(3) A köznevelési feladatokat ellátó intézmény az óraadó tanárok:

a) nevét,
b) születési helyét, idejét,
c) nemét,
d) lakóhelyét, tartózkodási helyét,
e) végzettségével, szakképzettségével kapcsolatos adatokat,
f) oktatási azonosító számát tartja nyilván.

(4) A köznevelési intézmény a gyermek, tanuló alábbi adatait tartja nyilván:
a) a gyermek, tanuló neve, születési helye és ideje, neme, állampolgársága, lakóhelyének, tartózkodási helyének címe, társadalombiztosítási azonosító jele, nem magyar állampolgár esetén a Magyarország területén való tartózkodás jogcíme és a tartózkodásra jogosító okirat megnevezése, száma,
b) szülője, törvényes képviselője neve, lakóhelye, tartózkodási helye, telefonszáma,
c) a gyermek óvodai fejlődésével kapcsolatos adatok,
d) a gyermek óvodai jogviszonyával, a tanuló tanulói jogviszonyával kapcsolatos adatok
da) felvételivel kapcsolatos adatok,
db) az a köznevelési alapfeladat, amelyre a jogviszony irányul,
dc) jogviszony szünetelésével, megszűnésével kapcsolatos adatok,
dd) a gyermek, tanuló mulasztásával kapcsolatos adatok,
de) kiemelt figyelmet igénylő gyermekre, tanulóra vonatkozó adatok,
df) a tanuló- és gyermekbalesetre vonatkozó adatok,
dg) a gyermek, tanuló oktatási azonosító száma,
dh) mérési azonosító,
e) a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos adatok:
ea) a magántanulói jogállással kapcsolatos adatok,
eb) a tanuló magatartásának, szorgalmának és tudásának értékelése és minősítése, vizsgaadatok,
ec) felnőttoktatás esetében az oktatás munkarendjével kapcsolatos adatok,
ed) a tanulói fegyelmi és kártérítési ügyekkel kapcsolatos adatok,
ee) a tanuló diákigazolványának sorszáma,
ef) a tankönyvellátással kapcsolatos adatok,
eg) évfolyamismétlésre vonatkozó adatok,
eh) a tanulói jogviszony megszűnésének időpontja és oka,
f) az országos mérés-értékelés adatai.

(5) A (2)-(3) bekezdésben foglalt adatok - az e törvényben meghatározottak szerint, a személyes adatok védelmére vonatkozó célhoz kötöttség megtartásával - továbbíthatók a fenntartónak, a kifizetőhelynek, a bíróságnak, rendőrségnek, ügyészségnek, a köznevelléssel összefüggő igazgatási tevékenységet végző közigazgatási szervnek, a munkavégzésre vonatkozó rendelkezések ellenőrzésére jogosultaknak, a nemzetbiztonsági szolgálatnak.
(6) A köznevelési intézmények az alkalmazottak személyes adatait csak a foglalkoztatással, a juttatások, kedvezmények, kötelezettségek megállapításával és teljesítésével, az állampolgári jogok és kötelezettségek teljesítésével kapcsolatosan, nemzetbiztonsági okokból, az e törvényben meghatározott nyilvántartások kezelése céljából, a célnak megfelelő mértékben, célhoz kötötten kezelhetik. A 63. § (3) bekezdésében meghatározott pedagógusigazolványra jogosultak esetében a pedagógusigazolvány kiállításához szükséges valamennyi adat a KIR - jogszabályban meghatározott - működtetője, a pedagógusigazolvány elkészítésében közreműködők részére továbbítható.
(7) A gyermek, tanuló adatai közül
a) a neve, születési helye és ideje, lakóhelye, tartózkodási helye, szülője neve, törvényes képviselője neve, szülője, törvényes képviselője lakóhelye, tartózkodási helye és telefonszáma, jogviszonya kezdete, szünetelésének ideje, megszűnése, magántanulói jogállása, mulasztásainak száma a tartózkodásának megállapítása céljából, a jogviszonya fennállásával, a tankötelezettség teljesítésével összefüggésben a fenntartó, bíróság, rendőrség, ügyészség, települési önkormányzat jegyzője, közigazgatási szerv, nemzetbiztonsági szolgálat részére,
b) óvodai, iskolai felvételével, átvételével kapcsolatos adatai az érintett óvodához, iskolához, felsőoktatási intézménybe történő felvétellel kapcsolatosan az érintett felsőoktatási intézményhez,
c) a neve, születési helye és ideje, lakóhelye, tartózkodási helye, társadalombiztosítási azonosító jele, szülője, törvényes képviselője neve, szülője, törvényes képviselője lakóhelye, tartózkodási helye és telefonszáma, az óvodai, iskolai egészségügyi dokumentáció, a tanuló- és gyermekbalesetre vonatkozó adatok az egészségi állapotának megállapítása céljából az egészségügyi, iskola-egészségügyi feladatot ellátó intézménynek,
d) a neve, születési helye és ideje, lakóhelye, tartózkodási helye, szülője, törvényes képviselője neve, szülője, törvényes képviselője lakóhelye, tartózkodási helye és telefonszáma, a gyermek, tanuló mulasztásával kapcsolatos adatok, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekre, tanulóra vonatkozó adatok a veszélyeztetettségének feltárása, megszüntetése céljából a családvédelemmel foglalkozó intézménynek, szervezetnek, gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó szervezetnek, intézménynek,
e) az igényjogosultság elbírálásához és igazolásához szükséges adatai az igénybe vehető állami támogatás igénylése céljából a fenntartó részére,
f) a számla kiállításához szükséges adatai a tankönyvforgalmazókhoz,
g) az állami vizsgája alapján kiadott bizonyítványainak adatai a bizonyítványokat nyilvántartó szervezetnek a bizonyítványok nyilvántartása céljából, továbbá a nyilvántartó szervezettől a felsőfokú felvételi kérelmeket nyilvántartó szervezethez továbbítható.
(8) A gyermek, a tanuló
a) sajátos nevelési igényére, beilleszkedési zavarára, tanulási nehézségére, magatartási rendellenességére vonatkozó adatai a pedagógiai szakszolgálat intézményei és a nevelési-oktatási intézmények egymás között,
b) óvodai fejlődésével, valamint az iskolába lépéshez szükséges fejlettségével kapcsolatos adatai a szülőnek, a pedagógiai szakszolgálat intézményeinek, az iskolának,
c) magatartása, szorgalma és tudása értékelésével kapcsolatos adatai az érintett osztályon belül, a nevelőtestületen belül, a szülőnek, a vizsgabizottságnak, a gyakorlati képzés szervezőjének, a tanulószerződés alanyainak vagy ha az értékelés nem az iskolában történik, az iskolának, iskolaváltás esetén az új iskolának, a szakmai ellenőrzés végzőjének,
d) diákigazolványa kiállításához szükséges valamennyi adata a KIR - jogszabályban meghatározott - működtetője, a diákigazolvány elkészítésében közreműködők részére
továbbítható.

(9) A nevelési-oktatási intézmény nyilvántartja továbbá azokat az adatokat, amelyek a jogszabályokban biztosított kedvezményekre való igényjogosultság elbírálásához és igazolásához szükségesek. E célból azok az adatok kezelhetők, amelyekből megállapítható a jogosult személye és a kedvezményre való jogosultsága.
43. § (1) A köznevelési intézmény iratkezelési szabályzatában, ha ilyen készítése nem kötelező, a köznevelési intézmény SZMSZ-ének mellékleteként kiadott adatkezelési szabályzatban kell meghatározni az adatkezelés és -továbbítás intézményi rendjét. Az adatkezelés időtartama nem haladhatja meg az irattári őrzési időt. Az adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál nevelési-oktatási intézményben a szülői szervezetet és az iskolai, kollégiumi diákönkormányzatot véleményezési jog illeti meg. Adattovábbításra a köznevelési intézmény vezetője és - a meghatalmazás keretei között - az általa meghatalmazott vezető vagy más alkalmazott jogosult.
(2) Az önkéntes adatszolgáltatásra vonatkozó szülői engedélyt az elévülési idő végéig nyilván kell tartani.
(3) A 41-43. §-ban felsorolt adatok statisztikai célra felhasználhatók, és statisztikai felhasználás céljára személyazonosításra alkalmatlan módon átadhatók.
45. § (1) Magyarországon - az e törvényben meghatározottak szerint - minden gyermek köteles az intézményes nevelés-oktatásban részt venni, tankötelezettségét teljesíteni.
(2) A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik. Az a gyermek, akinek esetében azt a szakértői bizottság javasolja, további egy nevelési évig az óvodában részesül ellátásban, és ezt követően válik tankötelessé. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a kormányhivatal a szülő kérelmére szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.
(3) A tankötelezettség a tanuló tizenhatodik életévének betöltéséig tart. A sajátos nevelési igényű tanuló tankötelezettsége meghosszabbítható annak a tanítási évnek a végéig, amelyben a huszonharmadik életévét betölti. A tankötelezettség meghosszabbításáról a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az iskola igazgatója dönt.
(4) A tankötelezettség kezdetéről
a) az óvoda vezetője,
b) ha a gyermek nem járt óvodába az iskolaérettségi vizsgálat alapján a szakértői bizottság,
c) az óvoda, az iskola vezetője vagy a szülő kezdeményezésére az iskolaérettségi vizsgálat alapján a szakértői bizottság dönt.
(5) A tankötelezettség iskolába járással, vagy ha az a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából nem hátrányos, a szülő kérelmére magántanulóként teljesíthető.
(6) Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét.
(7) A tankötelezettség általános iskolában, középfokú iskolában Köznevelési Hídprogram keretében is, valamint fejlesztő nevelés-oktatásban teljesíthető.
(8) A jegyző gondoskodik az óvodai nevelésben részvételre kötelezettek és a tankötelesek nyilvántartásáról, a nyilvántartásból rendszeresen adatot közöl a kormányhivatal számára, hivatalból elrendeli és felügyeli a tankötelezettség teljesítését, a szakértői vizsgálatokon való megjelenést.
(9) A gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatal ellátja a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása esetén a törvény vagy kormányrendelet által feladat- és hatáskörébe utalt feladatokat.
(10) A kormányhivatal az óvodás és a tanköteles gyermekekről vezetett nyilvántartást megküldi a lakóhely, ennek hiányában tartózkodási hely szerint illetékes óvodának, általános iskolának.
61. § (1) Nevelő-oktató munka - óvodai nevelés, iskolai nevelés és oktatás, kollégiumi nevelés-oktatás, pedagógiai szakszolgálat keretében gyermekekkel, tanulókkal való pedagógiai célú közvetlen foglalkozás - pedagógus-munkakörben, az óraadó tanár kivételével, közalkalmazotti jogviszonyban vagy munkaviszonyban látható el. Pedagógus-munkakör ellátására - az óraadó tanár kivételével - polgári jogi jogviszony nem létesíthető.
(2) A pedagógiai szakszolgálatok feladatait és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat szakirányú felsőfokú végzettségű szakember látja el.
(3) A nevelő és oktató munkát, a pedagógiai szakszolgálatokat és a pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátását szakképzett szakemberek segítik. A nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők, pedagógusok, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők körét az 1-3. melléklet határozza meg.
(4) A pedagógusok tevékenységét szakértők, szaktanácsadók segítik. A szaktanácsadó feladata a pedagógusok munkájának szakirányú (tantárgyi vagy sajátos pedagógiai területen igényelt) segítése, véleményezése, konzultációk, továbbképzések, szakmai fórumok szervezése. A szaktanácsadó központi szakmai irányítás mellett látja el feladatait. Szaktanácsadói megbízást kizárólag az kaphat, aki pedagógus-munkakör betöltéséhez szükséges felsőfokú iskolai végzettséggel és szakképzettséggel, pedagógus-szakvizsgával, valamint a nevelő-oktató munkában eltöltött legalább tízéves szakmai gyakorlattal rendelkezik. A szaktanácsadó pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmény alkalmazásában áll vagy egyéb köznevelési intézmény alkalmazottja vagy onnan tíz évnél nem régebben ment nyugdíjba.
(5) A köznevelési intézmények feladatainak ellátásában gazdasági, ügyviteli, műszaki, kisegítő és más alkalmazottak vesznek részt. Gazdasági, ügyviteli, műszaki, kisegítő munkakörökben az ellátandó feladatoktól függően ajánlott megoldani a foglalkoztatást. Az állami fenntartású nevelési-oktatási és pedagógiai szakszolgálati intézményekben - a honvédelemért vagy a rendvédelmi szerv irányításáért felelős miniszter által alapított és fenntartott intézmények kivételével - gazdasági, ügyviteli, műszaki, kisegítő munkakörökben alkalmazottak létszáma legfeljebb a pedagógusok teljes munkaidőre számított létszámának húsz százaléka, szakközépiskolában harminc százaléka, kollégiumban ötven százaléka lehet.

(6) A köznevelési intézményben végzett munka jellegén, természetén nem változtat az a körülmény, hogy a köznevelési intézménynek ki a fenntartója.
(7) A köznevelési intézményben történő foglalkoztatás esetén nem összeférhetetlen, ha a magasabb vezető, vezető, továbbá a pénzügyi kötelezettségvállalásra jogosult a Munka Törvénykönyve szerinti közeli hozzátartozójával irányítási, felügyeleti, ellenőrzési vagy elszámolási kapcsolatba kerülne.
62. § (1) A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, óvodában a gyermekek Óvodai nevelés országos alapprogramja szerinti nevelése, iskolában a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy
a) nevelő és oktató munkája során gondoskodjék a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
b) a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,
c) segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat,
d) előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,
e) egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,
f) a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
g) a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő - és szükség esetén más szakemberek - bevonásával,
h) a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
i) az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,
j) a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,
k) részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
l) tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,
m) a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
n) pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
o) határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,
p) megőrizze a hivatali titkot,
q) hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
r) a gyermek, tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.
(2) A pedagógus hétévenként legalább egy alkalommal - jogszabályban meghatározottak szerint - továbbképzésben vesz részt. Megszüntethető - munkaviszony esetében felmondással, közalkalmazotti jogviszony esetében az alkalmatlanság jogcímén történő felmentéssel - annak a pedagógusnak a munkaviszonya, közalkalmazotti jogviszonya, aki a továbbképzésben önhibájából nem vett részt, vagy tanulmányait nem fejezte be sikeresen. Az első továbbképzés az első minősítés előtt kötelező. Mentesül a továbbképzési kötelezettség alól az a pedagógus, aki betöltötte az 55. életévét. Nem kell továbbképzésben részt venni annak a pedagógusnak, aki pedagógus-szakvizsgát tett, a vizsgák letétele utáni hét évben.
(3) A Pedagógus II., a Mesterpedagógus és a Pedagógus IV. (a továbbiakban: Kutatótanár) fokozatból eggyel alacsonyabb fokozatba kerül visszasorolásra az a pedagógus, aki a fokozatba lépését követő kilencedik tanév végéig önhibájából nem teljesíti a pedagógus-továbbképzésben történő részvételi kötelezettségét.
(4) A továbbképzési kötelezettség teljesítése szempontjából a külön jogszabályban meghatározottakon kívül csak olyan továbbképzés vehető figyelembe, amelynek programját az oktatásért felelős miniszter jóváhagyta és a program alkalmazására engedélyt adott. A pedagógus-továbbképzések nyilvántartását és ellenőrzését a hivatal az oktatásért felelős miniszter által kijelölt háttérintézménnyel közösen látja el.
(5) A nevelési-oktatási intézményekben pedagógus-munkakörökben dolgozó pedagógus heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (a továbbiakban: kötött munkaidő) az intézményvezető által - az e törvény keretei között - meghatározott feladatok ellátásával köteles tölteni, a munkaidő fennmaradó részében a munkaideje beosztását vagy felhasználását maga jogosult meghatározni.
(6) A teljes munkaidő ötvenöt-hatvanöt százalékában (a továbbiakban: neveléssel-oktatással lekötött munkaidő) tanórai és egyéb foglalkozások megtartása rendelhető el. A kötött munkaidő fennmaradó részében a pedagógus a nevelés-oktatást előkészítő, nevelés-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lát el.
(7) Az intézményvezető a kötött munkaidőben ellátandó feladatok elosztásánál biztosítja az arányos és egyenletes feladatelosztást a nevelőtestület tagjai között.
(8) Óvodában a kötött munkaidőt a gyermekekkel való közvetlen, teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozásra kell fordítani.

(9) A vezetőpedagógus neveléssel-oktatással lekötött munkaideje gyakorló óvodában a teljes munkaideje hatvan százaléka, más gyakorló nevelési-oktatási intézményben, gyakorló szakszolgálati intézményben a teljes munkaideje harminc százaléka lehet.
(10) A gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakört betöltő neveléssel-oktatással lekötött munkaideje a teljes munkaideje ötven százaléka.
(11) A gyakornoknak a neveléssel-oktatással lekötött munkaideje tanítók, általános és középiskolai tanárok esetében a teljes munkaideje ötven százaléka, óvodapedagógusok esetében hatvanöt százaléka lehet.
(12) Az iskolai, kollégiumi könyvtárostanár, könyvtárostanító a neveléssel-oktatással lekötött munkaidő keretében biztosítja a könyvtár nyitva tartását, a könyvtári órákat. Munkaköri feladatként a kötött munkaidő többi része hetven százaléka - a könyvtár zárva tartása mellett - a munkahelyen végzett könyvtári munkára (az állomány gyarapítása, gondozása, könyvtári kutatómunka), iskolai kapcsolattartásra, a további harminc százaléka a munkahelyen kívül végzett felkészülésre, könyvtári kapcsolatépítésre, állománygyarapításra, továbbá a pedagógus-munkakörrel összefüggő más tevékenység ellátására szolgál.
(13) A pedagógiai szakszolgálat intézményében alkalmazott pedagógusok teljes munkaidőben történő foglalkoztatás esetében heti huszonegy órában a neveléssel-oktatással lekötött munkaidőben végzik a gyermekek, tanulók vizsgálatával, egyéni vagy csoportos foglalkoztatásával, a tanácsadással, gondozói tanfolyamok megtartásával (a továbbiakban: közvetlen foglalkozás) kapcsolatos feladatokat. A közvetlen foglalkozásra megállapított időn kívül - munkaköri feladatként - látják el a szakértői véleményhez szükséges vizsgálatok, valamint a közvetlen foglalkozások előkészítésével kapcsolatos feladatokat, a vizsgálatok keretében készített vélemények egyeztetését, a szakértői vélemények elkészítését, biztosítják a folyamatos nyitva tartást, továbbá végzik a gyermek, tanuló fejlődéséhez szükséges egyéb, intézményen kívüli tevékenységet, utaznak a gyermekhez, tanulóhoz.
(14) A nevelési-oktatási intézmény és pedagógiai szakszolgálat vezetője a teljes munkaidő 5. melléklet szerinti tanórai foglalkozásokkal le nem kötött részében látja el a vezetői megbízással kapcsolatos feladatokat.

67. § (1) Nevelési-oktatási intézményben az intézményvezetői megbízás feltétele:
a) az adott nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakör betöltéséhez szükséges - a 3. mellékletben felsorolt - felsőfokú iskolai végzettség és szakképzettség, középiskolában mesterfokozat,
b) pedagógus-szakvizsga keretében szerzett intézményvezetői szakképzettség,
c) legalább öt év pedagógus-munkakörben szerzett szakmai gyakorlat,
d) a nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakörben fennálló, határozatlan időre, teljes munkaidőre szóló alkalmazás vagy a megbízással egyidejűleg pedagógus-munkakörben történő, határozatlan időre teljes munkaidőre szóló alkalmazás.
(2) Nem lehet a köznevelési intézmény vezetője a köznevelési intézmény fenntartója, továbbá a köznevelési intézmény fenntartójánál vezető állású munkavállaló vagy vezetői megbízással rendelkező köztisztviselő, közalkalmazott. Az egyházi és magánintézmények esetében ez a korlátozás nem vonatkozik a fenntartói jogot gyakorló testület tagjaira.
(3) Ha a nevelési-oktatási intézményben az óvodai nevelés, iskolai nevelés és oktatás kizárólag nemzetiségi nyelven folyik, vagy a tanulók több mint fele két nyelven - nemzetiségi nyelven és magyarul - tanul, intézményvezetői megbízást az kaphat, aki a 3. mellékletben meghatározottak szerint a nemzetiségi óvodai nevelésben, iskolai nevelésben-oktatásban pedagógus-munkakört tölthet be. Azonos feltételek esetén előnyben kell részesíteni azt, aki a nemzetiséghez tartozik.
(4) A kizárólag sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó nevelési-oktatási intézményben intézményvezetői megbízást az kaphat, aki a gyermekek, tanulók sajátos nevelési igényének típusa szerinti gyógypedagógiai tanári vagy konduktori vagy konduktortanítói vagy terapeuta végzettséggel és szakképzettséggel, továbbá pedagógus-szakvizsgával rendelkezik.
(5) Ha nincs a képzés szakirányának megfelelő egyetemi szintű tanárképzés, szakközépiskola vezetésével megbízható az is, aki a képzés szakirányának megfelelő mesterképzésben szerzett szakképzettséggel rendelkezik.
(6) Többcélú intézményben intézményvezetői megbízást az kaphat, aki bármelyik, az intézmény által ellátott feladatra létesíthető intézmény vezetői megbízásához szükséges feltételekkel rendelkezik. Ha a feltételek bármelyike mesterfokozatot ír elő, az intézményvezetői megbízáshoz erre van szükség.
(7) Az intézményvezető kiválasztása - ha e törvény másképp nem rendelkezik - nyilvános pályázat útján történik. A pályázat mellőzhető, ha az intézményvezető ismételt megbízásával a fenntartó, nem állami fenntartású intézmény esetében a kormányhivatal és a nevelőtestület egyetért. Egyetértés hiányában, továbbá az intézményvezető harmadik és további megbízási ciklusát megelőzően a pályázat kiírása kötelező.
(8) Az intézményvezetői megbízásra benyújtott pályázat részét képező vezetési program, a vezetési programmal kapcsolatosan - e törvény alapján véleményezésre jogosultak által - kialakított vélemény és a vélemény kialakításával kapcsolatos szavazás eredménye közérdekből nyilvános adat, amelyet a köznevelési intézmény honlapján, annak hiányában a helyben szokásos módon nyilvánosságra kell hozni.
(9) A szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységben vezetői megbízást az kaphat, aki rendelkezik az azonos feladatot ellátó önálló intézmény vezetői megbízásához szükséges feltételekkel. A nyilvános pályázatra vonatkozó rendelkezéseket az e bekezdésben szabályozott vezetői megbízás esetén is alkalmazni kell.

69. § (1) A köznevelési intézmény vezetője
a) felel az intézmény szakszerű és törvényes működéséért, gazdálkodásért,
b) gyakorolja a munkáltatói jogokat,
c) dönt az intézmény működésével kapcsolatban minden olyan ügyben, amelyet jogszabály, kollektív szerződés, közalkalmazotti szabályzat nem utal más hatáskörébe,
d) felelős az intézményi szabályzatok elkészítéséért,
e) jóváhagyja az intézmény pedagógiai programját,
f) képviseli az intézményt.
(2) A nevelési-oktatási intézmény vezetője felel
a) a pedagógiai munkáért,
b) a nevelőtestület vezetéséért,
c) a nevelőtestület jogkörébe tartozó döntések előkészítéséért, végrehajtásuk szakszerű megszervezéséért és ellenőrzéséért,

d) a rendelkezésre álló költségvetés alapján a nevelési-oktatási intézmény működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításáért,
e) a nemzeti és iskolai ünnepek munkarendhez igazodó, méltó megszervezéséért,
f) a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért,
g) a nevelő és oktató munka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséért,
h) az iskolaszékkel, a munkavállalói érdek-képviseleti szervekkel és a diákönkormányzatokkal, szülői szervezetekkel való megfelelő együttműködésért,
i) a tanuló- és gyermekbaleset megelőzéséért,
j) a gyermekek, tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséért,
k) a pedagógus etika normáinak betartásáért és betartatásáért.

(3) A köznevelési intézmény vezetője a pedagógiai munkáért való felelőssége körében szakmai ellenőrzést indíthat az intézményben végzett nevelő és oktató munka, egyes alkalmazott munkája színvonalának külső szakértővel történő értékelése céljából.
(4) A nevelési-oktatási intézményvezető munkáját a nevelőtestület és a szülők közössége a vezetői megbízásának második és negyedik évében személyazonosításra alkalmatlan kérdőíves felmérés alapján értékeli. Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés az intézményvezető munkájának ellenőrzése és értékelése során a kérdőíves felmérés eredményét is figyelembe veszi.
(5) A nevelési-oktatási intézmény vezetője munkaideje felhasználását és beosztását, az 5. mellékletben foglalt tanórák, foglalkozások megtartásának kötelezettségén kívül maga jogosult meghatározni.
(6) A korábban legalább két ciklust intézményvezetőként dolgozó pedagógus „címzetes igazgatói" pótlékban részesülhet, ha intézményvezetői megbízásának lejártát vagy megszűnését követően továbbra is az intézményben marad alkalmazásban. A pótlék mértéke a volt intézményvezető korábbi vezetői pótlékának huszonöt százaléka.
97. § (1) Azok a tanulók, akik tanulmányaikat az iskolai nevelés-oktatás kilencedik évfolyamán a 2011/2012. tanévben vagy azt megelőzően kezdték meg, tankötelezettségük azon tanítási év végéig tart, amelyben a tizennyolcadik életévüket betöltik. Azon sajátos nevelési igényű tanulók tankötelezettsége, akik esetében a szakértői és rehabilitációs bizottság e törvény hatálybalépése előtt a tankötelezettség huszadik életévükig történő meghosszabbításáról döntött, annak a tanévnek a végéig tart, amelyben a huszadik életévüket betöltik.
(2) Az érettségi bizonyítvány kiadásához a közösségi szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni.
(3) E törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő 58. § szerinti fegyelmi eljárásokat a Kt. vonatkozó rendelkezései alapján kell befejezni.
(4) E törvény hatálybalépését követően a nem állami fenntartó négy hónapon belül felülvizsgálja az e törvény rendelkezéseinek megfelelően az e törvény szerinti köznevelési intézmény alapító okiratát, és megküldi a törzskönyvi nyilvántartást vezető szervnek vagy a kormányhivatalnak.
(5) A fejlesztő nevelés, nevelés-oktatás 15. § (2) bekezdés szerinti ellátása 2014. szeptember 1-jétől kötelező. Eddig az időpontig az érintett tanulók részére a fejlesztő iskolai oktatás a Kt. szabályai szerint is megszervezhető.
(6) A 27. § (11) bekezdés szerinti mindennapos testnevelést az iskolai nevelés-oktatás első, ötödik, kilencedik évfolyamán 2012. szeptember 1-jétől kezdődően felmenő rendszerben kell megszervezni. A többi évfolyamon a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény szerinti mindennapos testmozgást kell kifutó rendszerben megszervezni.
(7) A 35. § (1) bekezdés szerinti erkölcstan órát vagy az ehelyett választható az egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcstan órát az iskolai nevelés-oktatás első, ötödik évfolyamán 2013. szeptember 1-jétől kezdődően felmenő rendszerben kell megszervezni. A többi évfolyamon a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény szerinti fakultatív hit- és erkölcstanra vonatkozó rendelkezéseket kell kifutó rendszerben alkalmazni.
(8) A kormányhivatal a köznevelés-fejlesztési tervet első alkalommal 2013. március 1-jéig készíti el.
(9) Az állam mint fenntartó, a fenntartói jogot gyakorló kormányhivatal, valamint az állami feladatellátásban közreműködő természetes vagy jogi személy megjelölését a KIR-ben 2013. március 2-áig át kell vezetni.
(10) Az e törvény hatálybalépésekor működő pedagógiai-szakmai szolgáltatást ellátó intézmények 2013. szeptember 1-jétől feladatukat az oktatásért felelős miniszter szakmai irányításával láthatják el.
(11) E törvény hatálybalépése és 2012. december 31-e között a települési önkormányzati fenntartású köznevelési intézmény vezetőjének megbízására, valamint a megbízás visszavonására vonatkozó jogot a fenntartó gyakorolja.
(12) Az e törvény hatálybalépésekor már működő hat vagy nyolc évfolyamos gimnáziumnak a külön jogszabályban meghatározott emelt szintű követelményeknek a 2016/2017. tanév végéig kell megfelelniük.
(13) Az e törvény hatálybalépésekor működő nyelvi előkészítő évfolyamon, továbbá - a nemzetiségi nevelés-oktatás kivételével - a két tanítási nyelvű nevelés-oktatásban a 2014/2015. tanév végéig teljesíteni kell a külön jogszabályban meghatározott feltételeket. A külön jogszabályban meghatározott feltételeket nem teljesítő intézményekben a nyelvi előkészítő évfolyam vagy a két tanítási nyelven folyó oktatás felmenő rendszerben megszűnik.
(14) Az iskola 2012. december 31-ig felülvizsgálja a pedagógiai programját, annak érdekében, hogy a kerettantervről szóló jogszabály, valamint e törvény rendelkezéseinek megfeleljen.
(15) A tíznél több szakmai munkaközösséggel működő nevelési-oktatási intézmény 2012. december 31-ig felülvizsgálja és módosítja az SZMSZ-ét annak érdekében, hogy megfeleljen a 71. § (1) bekezdésében foglaltaknak.
(16) Az a pedagógus, aki e törvény hatálybalépésekor az ötvenkettedik életévét betöltötte, pedagógus-továbbképzésben történő részvételre nem kötelezhető.
(17) A 2012/2013. tanítási év végéig fejlesztőpedagógus-munkakörben foglalkoztatható az is, aki pedagógus-továbbképzés keretében elsajátította a szükséges ismereteket.
(18) A 4. melléklet szerinti osztály-, csoportlétszámokat első alkalommal a 2013/2014. tanévtől felmenő rendszerben kell alkalmazni.
(19) A nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak első minősítésére vagy minősítő vizsgájára 2013. szeptember 1. és 2018. június 30. között kerül sor.

(20) A nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakörben foglalkoztatott, aki 2013. szeptember 1-jén már legalább 2 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik, első minősítéséig a Pedagógus I. fokozatba és a szakmai gyakorlata szerinti kategóriába, aki két évnél kevesebb szakmai gyakorlattal rendelkezik, Gyakornok fokozatba kerül besorolásra. A pedagógiai szakszolgálat keretében pedagógus-munkakörben foglalkoztatott, aki 2013. szeptember 1-jén már legalább 2 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik 2015. szeptember 1-től első minősítéséig a Pedagógus I. fokozatba és a szakmai gyakorlata szerinti kategóriába, aki két évnél kevesebb szakmai gyakorlattal rendelkezik, Gyakornok fokozatba kerül besorolásra.
(21) Nem vonatkozik a minősítési kötelezettség arra a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatott pedagógusra, aki 2013. szeptember 1-től, és arra a pedagógiai szakszolgálat keretében pedagógus-munkakörben foglalkoztatottra, aki 2015. szeptember 1-től számított tizedik tanév végéig eléri a rá vonatkozó öregségi nyugdíjkorhatárt.
(22) A 46. § (5) bekezdés szerinti térítésmentes tankönyvellátást első alkalommal a 2013/2014. tanévben az első évfolyamra beiratkozott tanulók számára, ezt követően felmenő rendszerben kell biztosítani.